

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

**Dopady zavedení elektronické evidence tržeb v České
republice**

Bc. Petra Horáková

**Diplomová práce
2021**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Petra Horáková**
Osobní číslo: **E19611**
Studijní program: **N0413A050009 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management podniku**
Téma práce: **Dopady zavedení elektronické evidence tržeb v České republice**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce bude analyzovat zavedení elektronické evidence tržeb a na základě dotazníkového šetření hodnotit postoj daňových subjektů k tomuto nástroji proti daňovým únikům.

Osnova:

- Podstata a cíle evidence tržeb.
- Základní pojmy a právní úprava elektronické evidence tržeb.
- Výhody a nevýhody elektronické evidence tržeb.
- Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DUŠEK, Jiří. Elektronická evidence tržeb: v přehledech. Praha: Grad a Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2927-0.
FJELDSTAD, Odd-Helge, et al. The customer is king: Evidence on VAT compliance in Tanzania. World Development, 2020.
HRABĚTOVÁ, D. Zákon o evidenci tržeb: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-461-4.
LÍBAL, T. Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu. Praha: VOX a.s. – nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-87480-51-9.
VODIČKA, M., VYŠKOVSKÁ, M. Elektronická evidence tržeb-poslední fáze. Praha: Svaz účetních České republiky, 2020. ISBN 978-80-7626-005-4.
VONDRÁK, Z., VONDRÁKOVÁ L., VONDRÁKOVÁ, M. Elektronická evidence tržeb: praktická příručka pro 3. a 4. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-264-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. František Sejkora, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2021**

L.S.

---

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

---

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Dopady zavedení elektronické evidence tržeb v České republice jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 4. 2021

Bc. Petra Horáková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala panu Ing. Františku Sejkorovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, za jeho vstřícný přístup, čas a cenné rady a připomínky směřující k úspěšnému zkompletování této práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá elektronickou evidencí tržeb a dopadem jejího zavedení v České republice na daňové subjekty. První část práce je zaměřena na význam, charakteristiku, cíle, fungování a přínosy EET. Druhá část je věnována jejím výhodám a nevýhodám zpracovaných SWOT analýzou a průzkumu názoru daňových poplatníků. V závěru práce jsou uvedena doporučení pro zlepšení systému a jeho celkové zhodnocení.

KLÍČOVÁ SLOVA

elektronická evidence tržeb, tržby, účtenková loterie, Finanční správa, Ministerstvo financí, dotazníkové šetření

TITLE

Impacts of implementation electronic registry of sales in the Czech Republic

ANNOTATION

The diploma thesis deals with the electronic registry of sales and the impact of its implementation in the Czech Republic on tax subjects. The first part of the work is focused on the meaning, characteristics, goals, functioning and benefits of EET. The second part is devoted to its advantages and disadvantages processed by SWOT analysis and survey of taxpayers' opinions. At the end of the work are provided the recommendations for improving the system and its overall evaluation.

KEYWORDS

electronic registry of sales, sales, receipt lottery, Financial Administration, Ministry of Finance, questionnaire survey

OBSAH

ÚVOD.....	13
1 VÝZNAM A CHARAKTERISTIKA EET	14
1.1. Podstata a cíle elektronické evidence tržeb	14
1.2 Subjekt	15
1.2.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob	15
1.2.2 Poplatník daně z příjmů právnických osob	16
1.3 Předmět evidence tržeb	16
1.3.1 Formální náležitosti	16
1.3.2 Rozhodný příjem.....	17
1.3.3 Tržby vyloučené z evidence	17
1.4 Zákon o evidenci tržeb.....	18
1.5 Režimy EET.....	18
1.5.1 Běžný režim	19
1.5.2 Zjednodušený režim.....	19
1.5.3 Zvláštní režim	19
1.6 Náležitosti účtenky	21
1.7 Unikátní kódy	21
1.7.1 BKP.....	22
1.7.2 FIK	22
1.7.3 PKP	22
1.8 Náležitosti údajů zasílaných Finanční správě.....	22
1.9 Vlny	23
1.9.1 První fáze	23
1.9.2 Druhá fáze.....	23
1.9.3 Třetí a čtvrtá fáze	23
1.10 Jednorázová sleva na dani za EET.....	23
1.11 Odklad EET	24

2 FUNGOVÁNÍ EET	25
2.1 Postup při zavádění EET.....	25
2.1.1 Výběr a pořízení vybavení pro EET	25
2.1.2 Žádost o autentizační údaje.....	27
2.1.3 Založení seznamu provozoven.....	27
2.1.4 Žádost o certifikáty	28
2.1.5 Test funkčnosti.....	29
2.1.6 Umístění informačního oznámení.....	29
2.2 Způsob fungování EET	29
2.2.1 Běžný režim	30
2.2.2 Zjednodušený režim.....	31
2.2.3 Zvláštní režim	32
2.3 Selhání a opravy.....	32
2.3.1 Storna	33
2.3.2 Problém s internetovým připojením	33
2.3.3 Přerušování spojení během transakce	34
2.3.4 Porucha hardwaru	34
2.4 Kontroly a sankce	34
3 FISKÁLNÍ PŘÍNOSY EET.....	37
4 ÚČTENKOVÁ LOTERIE	39
4.1 Základní údaje.....	39
4.2 Zrušení účtenkové loterie.....	40
4.3 Statistiky	40
4.3.1 Náklady na účtenkovou loterii	41
4.3.2 Počet hráčů.....	42
4.3.3 Počet účtenek ve slosování	43
4.3.4 Průměrný počet účtenek ve slosování na jednoho hráče	44
5 VÝHODY A NEVÝHODY EET	45
5.1 SWOT analýza.....	45

5.2 SWOT matice EET	46
5.2.1 Silné stránky	47
5.2.2 Slabé stránky	47
5.2.3 Příležitosti	48
5.2.4 Hrozby	49
5.3 Vyhodnocení SWOT	50
5.3.1 Klasifikace faktorů dle významnosti	50
5.3.2 SWOT strategie	54
6 POSTOJ DAŇOVÝCH SUBJEKTŮ K EET	57
6.1 Charakteristika dotazníkové šetření	57
6.2 Vlastní průzkum	58
6.3 Hypotézy	71
6.3.1 Metodika Pearsonova chí-kvadrát testu	71
6.3.2 Hypotéza č. 1	72
6.3.3 Hypotéza č. 2	74
6.3.4 Hypotéza č. 3	75
6.3.5 Hypotéza č. 4	76
6.3.6 Hypotéza č. 5	78
7 FORMULACE DOPORUČENÍ A CELKOVÉ ZHODNOCENÍ	80
7.1 Doporučení pro zlepšení EET	80
7.1.1 Vyšší ochrana životního prostředí a zdraví	80
7.1.2 Úprava výjimek z EET	81
7.1.3 Změna kompenzačního systému	82
7.1.3 Širší poskytování informací ze strany státu poplatníkům	82
7.1.5 Omezení zasílání citlivých informací a jejich využitelnost	83
7.2 Celkové zhodnocení	83
ZÁVĚR	85
POUŽITÁ LITERATURA	88
PŘÍLOHA A – DOTAZNÍK	92

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Schéma rozhodování poplatníka	26
Obrázek 2: Evidence tržeb v běžném režimu	30
Obrázek 3: Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu	31
Obrázek 4: Evidence tržeb ve zvláštním režimu	32
Obrázek 5: Počet uskutečněných kontrol.....	35
Obrázek 6: Pokutovanost porušování předpisů	36
Obrázek 7: Fiskální přínos EET.....	37
Obrázek 8: Počet hráčů	42
Obrázek 9: Počet účtenek ve slosování.....	43
Obrázek 10: Průměrný počet účtenek na jednoho hráče.....	44
Obrázek 11: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 1	58
Obrázek 12: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 2	59
Obrázek 13: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 3	59
Obrázek 14: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 4	60
Obrázek 15: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 5	60
Obrázek 16: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 6	61
Obrázek 17: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7	61
Obrázek 18 Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 8	62
Obrázek 19: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 9	62
Obrázek 20: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 10	63
Obrázek 21: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 11	64
Obrázek 22: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 12	64
Obrázek 23: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13	65
Obrázek 24: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 14	66
Obrázek 25: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 15	66
Obrázek 26: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 16	67
Obrázek 27: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 17	68
Obrázek 28 Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 18	69
Obrázek 29: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 19	70
Obrázek 30: Schéma Kotterova modelu řízení změn	84

Tabulka 1: Složky fiskálního příjmu EET	38
Tabulka 2: Náklady na úctenkovou loterii.....	41
Tabulka 3: Počet hráčů	42
Tabulka 4: Počet úctenek ve slosování	43
Tabulka 5: Průměrný počet úctenek ve slosování na jednoho hráče	44
Tabulka 6: SWOT matice EET	46
Tabulka 7: Ohodnocení silných stránek.....	51
Tabulka 8: Ohodnocení slabých stránek	52
Tabulka 9: Ohodnocení příležitostí.....	52
Tabulka 10: Ohodnocení hrozeb	53
Tabulka 11: Celkové zhodnocení významnosti	54
Tabulka 12: SWOT strategie	55
Tabulka 13: Výpočet první hypotézy.....	72
Tabulka 14: Procentuální vyjádření odpovědí u H_1	73
Tabulka 15: Výpočet druhé hypotézy	74
Tabulka 16: Procentuální vyjádření odpovědí u H_2	75
Tabulka 17: Výpočet třetí hypotézy.....	75
Tabulka 18: Procentuální vyjádření odpovědí u H_3	76
Tabulka 19: Výpočet čtvrté hypotézy	77
Tabulka 20: Procentuální vyjádření odpovědí u H_4	78
Tabulka 21: Výpočet páté hypotézy	78
Tabulka 22: Procentuální vyjádření odpovědí u H_5	79
Tabulka 23: Výpočet hraničních příjmů	81

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
BKP	bezpečnostní kód poplatníka
č.	číslo
ČR	Česká republika
DIČ	daňové identifikační číslo
DPH	daň z přidané hodnoty
EET	elektronická evidence tržeb
FIK	fiskální identifikační kód
FO	fyzická osoba
HW	hardware
mil.	milion
mld.	miliarda
NACE	klasifikace ekonomických činností
např.	například
odst.	odstavec
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PKP	podpisový kód poplatníka
PO	právnícká osoba
pp	pravděpodobně
Sb.	sbírka zákonů
SW	software
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
ZoET	Zákon o evidenci tržeb

ÚVOD

Tématem diplomové práce bude elektronická evidence tržeb a hodnocení dopadu jejího zavedení v České republice.

V první třetině roku 2020 byla elektronická evidence tržeb velmi diskutovaným tématem, a proto byl tento námět zvolen pro sepsání uvedené diplomové práce. V tuto dobu bylo očekáváno spuštění jejích posledních vln, které bylo nakonec v říjnu stejného roku odloženo až do konce roku 2022. Tato skutečnost však po mírných úpravách v osnově práce nezabránila v jejím pokračování.

První část práce se bude zabývat samotným významem a charakteristikou elektronické evidence tržeb. Kapitola bude obsahovat její podstatu a hlavní cíle a charakteristiku subjektů a předmětů podléhajících evidenci. Dále zde budou uvedeny zákony upravující tuto problematiku a stručný popis jednotlivých režimů evidence. Další podkapitoly se budou zabývat náležitostmi účetních dokladů včetně unikátních kódů a údajů zasílaných Finanční správě. Závěr kapitoly se bude věnovat jednotlivým vlnám, kompenzaci ve formě jednorázové slevy na dani a odkladem EET zapříčiněným pandemií covid-19.

Druhá kapitola se zaměří na celkový proces EET, od jejího zavedení po samotnou funkčnost a průběh. Bude zde popsán postup zavedení EET u poplatníka, specifikace fungování všech možných režimů a postup v případě selhání a oprav. Poslední část této kapitoly bude věnována způsobu kontrol a sankcím v případě nedodržování předpisů.

Třetí část se bude orientovat na fiskální přínosy elektronické evidence tržeb.

Čtvrtý úsek práce bude věnován účtenkové loterii, důvodům pro její zrušení a souhrnným statistikám za celou dobu jejího trvání.

V páté kapitole budou pomocí SWOT analýzy zkoumány výhody a nevýhody tohoto systému. Vyhodnocení SWOT matice bude stanoveno dvěma metodami, matematicky dle klasifikace jednotlivých faktorů a jejich významnosti a textově na základě formulace strategií.

Předposlední kapitola bude zahrnovat analýzu postoje daňových subjektů k tomuto nástroji. Tato analýza bude podložena dotazníkovým šetřením a testy nezávislosti.

Závěrem práce bude formulace několika doporučení pro zlepšení a vyvození závěru.

Cílem práce bude analyzovat zavedení EET a na základě dotazníkového šetření zhodnotit postoj daňových subjektů k tomuto nástroji určenému k boji proti daňovým únikům.

1 VÝZNAM A CHARAKTERISTIKA EET

Tato kapitola se zaměří na specifikaci elektronické evidence tržeb a na vymezení souvisejících pojmů. Bude se zabývat podstatou a cíli EET, subjekty a předměty podléhajícími EET, zákonem upravujícím tuto problematiku, režimy a vlnami EET a jejím odkladem.

1.1. Podstata a cíle elektronické evidence tržeb

Elektronická evidence tržeb je způsob, jakým jsou evidovány tržby. Jedná se o online systém, který při každé transakci odešle na státní správu údaj o proběhlé platbě. Ministerstvo financí se tímto opatřením snaží zabránit krácení daní z tržeb uskutečněných pomocí hotovostního platebního styku [1].

V České republice byla elektronická evidence tržeb zavedena v roce 2016. Z počátku se týkala pouze určitých druhů podnikání a do roku 2020 měla být povinná pro všechny. Poslední vlna měla být spuštěna 1. 5. 2020. Z důvodu koronavirové epidemie byla však odložena [2].

Hlavní i vedlejší cíle elektronické evidence tržeb [3]:

- narovnání podnikatelského prostředí,
  - Podnikatelé, kteří krátí svou daňovou povinnost, získávají konkurenční výhodu oproti poctivým podnikatelům. Ministerstvo financí chce pomocí elektronické evidence tržeb eliminovat tyto nekalé konkurenční výhody a nastolit podmínky férového tržního prostředí a soutěže.
- zlepšení výběru daní,
  - Ministerstvo financí má za cíl získat pomocí EET informace, které zaopatří řádnější správu daní.
  - Dalším cílem je dodatečně získat výnos daní a pojistného od poplatníků, kteří nevykazují plnou výši svých tržeb.
  - Zvýší se tak příjmy do státního rozpočtu z daní z příjmů fyzických a právnických osob, daně z příjmů zaměstnanců, pojistného, DPH a dalších spotřebních daní, jelikož dojde k eliminaci daňových podvodů a úniků.

- omezení šedé ekonomiky,
  - Dalším vedlejším efektem je i částečné snížení podílu šedé ekonomiky v České republice. Šedá či stínová ekonomika zahrnuje ekonomické činnosti a vztahy, které jsou na hranici zákona a které porušují běžně užívané společenské, morální, etické a obchodní normy.
- cílenější kontroly od Finanční správy.
  - Nezatěžování poctivých poplatníků necílenými namátkovými kontrolami a přesnější a rychlejší odezvy na nečestné praktiky.

1.2 Subjekt

Subjektem evidence tržeb je každý poplatník daně z příjmů fyzických nebo právnických osob.

1.2.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatník daně z příjmů fyzických osob je dle Zákona o evidenci tržeb specifikován jako fyzická osoba, která je daňovým rezidentem České republiky, nebo daňovým nerezidentem [4].

- Poplatník je daňovým rezidentem, pokud má na území státu bydliště, nebo se zde obvykle zdržuje a má daňovou povinnost vztahující se na příjmy plynoucí ze zdrojů na území státu i zahraničí.
- Poplatník je daňovým nerezidentem, pokud nesplňuje podmínky předchozího bodu, nebo to o něm stanoví mezinárodní smlouvy. Má daňovou povinnost vztahující se pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Pokud se poplatník obvykle zdržuje na území státu pouze za účelem studia nebo léčení, jedná se také o daňového nerezidenta.
- Za poplatníka obvykle se zdržujícím na území státu se považuje ten, kdo zde pobývá alespoň 183 dnů v kalendářním roce, a to buď souvisle, nebo v několika obdobích. Bydlištěm na území České republiky je takové místo, kde má poplatník stálý byt a lze usuzovat, že má úmysl se v tomto bytě zdržovat.

1.2.2 Poplatník daně z příjmů právnických osob

Poplatníkem daně z příjmů právnických osob se rozumí [4]:

- právnická osoba;
- organizační složka státu;
- podílový fond dle zákona upravujícího investiční společnosti a fondy;
- podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem;
- fond penzijní společnosti podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření;
- svěřenecký fond dle občanského zákoníku;
- jednotka, která je dle právního řádu státu poplatníkem;
- fond ve správě Garančního systému finančního trhu.
  - Poplatník je daňovým rezidentem, nebo daňovým nerezidentem České republiky. Specifikace je obdobná jako u poplatníků daně z příjmů fyzických osob v předchozí kapitole č. 1.2.1, pouze bydliště je nahrazeno sídlem, nebo místem svého vedení.

1.3 Předmět evidence tržeb

Předmětem evidence tržeb jsou evidované tržby (příjmy) poplatníka.

Evidovanou tržbou poplatníka se rozumí platba, která byla uskutečněna na území České republiky, splňuje formální náležitosti uvedené níže a zakládá rozhodný příjem [5].

1.3.1 Formální náležitosti

Formální náležitosti splňuje platba, která byla uskutečněna [6]:

- hotovostní formou;
- šekem;
- směnkou;
- bezhotovostním převodem, ke kterému dává příkaz plátce prostřednictvím příjemce (poplatníka), jenž má tržbu evidovat - platba platební kartou;
- v dalších obdobných formách;
- započtením kauce či analogické jistoty složené některým ze způsobů platby dle předchozích bodů.

1.3.2 Rozhodný příjem

Rozhodný příjem je v rámci Zákona č. 112/2016 Sb. vymezen jako [5]:

- příjem fyzické osoby ze samostatné činnosti, která je podnikáním;
  - Rozhodným příjmem není příjem, který je ojedinělý, nepodléhá dani z příjmů či je předmětem daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.
- příjem poplatníka daně z příjmů právnické osoby z činnosti, která je podnikáním.
  - Pro rozhodný příjem právnické osoby platí stejné podmínky jako pro příjmy fyzické osoby a navíc příjem, který podléhá dani ze samostatného základu daně.

1.3.3 Tržby vyloučené z evidence

Evidovanou tržbou nejsou tržby [4]:

- příspěvkových organizací, územního samosprávného celku, státu, České národní banky a tržby držitele poštovní licence;
- bank, zahraničních bank, spořitelního a úvěrního družstva, pojišťoven a zajišťoven, investičních společností a investičních fondů, obchodníků s cennými papíry, centrálního depozitáře, penzijní společnosti, penzijního fondu, z podnikání v energetických odvětvích na základě licence udělené podle energetického zákona, z podnikání na základě povolení krajského úřadu podle zákona o vodovodech a kanalizacích;
- uskutečněné do přidělení DIČ a během 10 dní následujících po jeho přidělení, z poštovních služeb a zboží a služeb poskytovaných v přímé souvislosti s nimi, ze vztahu souvisejícího s pracovněprávním nebo obdobným vztahem, ze stravování a ubytování žáků a studentů poskytovaného školou, vysokou školou nebo školským zařízením, z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob, na palubě letadel, z osobní železniční přepravy, z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků, z prodeje zboží či služeb prostřednictvím prodejního automatu, z provozování veřejných toalet.

Dále také evidovanou tržbou nejsou tržby, jejichž evidování běžným nebo zjednodušeným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které tato tržba plyne. Tyto tržby stanoví vláda nařízením.

1.4 Zákon o evidenci tržeb

Hlavním předpisem pro úpravu této problematiky je zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění vyhlášeném ve Sbírce zákonů (2016). Tento zákon se zabývá pravidly pro zavádění, provoz i kontrolu EET. Dělí se na 8 částí a 38 paragrafů [6]:

- 1. část - ÚVODNÍ USTANOVENÍ
- 2. část - EVIDENCE TRŽEB
- 3. část - INFORMAČNÍ POVINNOSTI
- 4. část - SPRÁVNÍ DELIKTY
- 5. část - OPATŘENÍ K VYNUCENÍ NÁPRAVY
- 6. část - ZÁVAZNÉ POSOUZENÍ
- 7. část - SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
- 8. část – ÚČINNOST

V roce 2019 byl ustanoven zákon č. 256/2019 Sb., kterým se mění zákon o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Z důvodu šíření nákazy covid-19 a vyhlášením nouzového stavu byl vytvořen zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu. Tento zákon byl později upraven zákonem č. 263/2020 Sb. a zákonem č. 449/2020 Sb., ve kterých bylo stanoveno přerušování a odložení elektronické evidence tržeb do konce roku 2022 [7].

1.5 Režimy EET

Evidování tržeb je možné třemi způsoby. První možností je on-line režim, neboli běžný režim, druhý režim je zjednodušený (off-line) a poslední možností je zvláštní režim. V následujících podkapitolách budou jednotlivé formy popsány.

1.5.1 Běžný režim

Běžný režim je základním a nejvyužívanějším režimem. V běžném režimu musí poplatník vlastnit pokladní zařízení, které je schopné vystavit účtenku ve smyslu zákona o evidenci tržeb. Dále musí mít poplatník stálé internetové připojení, aby mohl odesílat údaje o tržbě správci daně v okamžiku jejího uskutečnění.

Zákon neupravuje formát ani způsob předání účtenky zákazníkovi. Účtenku lze tedy předat v tištěné podobě, nebo elektronicky se souhlasem zákazníka [8].

1.5.2 Zjednodušený režim

Zjednodušený off-line režim je obdobný jako běžný režim, ale poplatník má možnost zaslat datovou zprávu o tržbě správci daně do 5 dnů od uskutečnění této tržby a nemá povinnost na účtence uvádět fiskální identifikační kód. Má však stále povinnost na účtence uvést podpisový kód poplatníka. Poplatník tedy nemusí disponovat internetovým připojením.

V tomto režimu se mohou evidovat tržby stanovené příslušným zákonem (tržby z prodeje zboží a služeb uskutečněných v dopravním prostředku při pravidelné hromadné přepravě osob). Dále tržby, které povolil v tomto režimu evidovat správce daně na žádost poplatníka. Tuto žádost je možné podat ústně datovou zprávou nebo písemně bez speciálního formuláře. Je nutné uvést odůvodnění, proč není možné vést evidenci běžným způsobem a specifikovat okruh tržeb, na které se má povolení vztahovat. O povolení rozhoduje příslušný správce daně ve lhůtě 15 dnů ode dne podání žádosti [8].

1.5.3 Zvláštní režim

V tomto režimu nemusí poplatník vlastnit žádné pokladní zařízení, tiskárnu ani stálé připojení k internetu. Tržby se ve zvláštním režimu evidují pomocí papírových účtenek. Bločky s účtenkami poskytne finanční úřad.

Na konci každého čtvrtletí se příslušnému finančnímu úřadu poskytne oznámení o tržbách [9]. Toto oznámení původně obsahovalo 540 kolonek, ale po vlně kritiky vydalo Ministerstvo financí jeho druhou verzi, která pro ty nejmenší živnostníky obsahuje jen 4 kolonky týkající se souhrnných informací. Poplatník bude pouze vyplňovat informace o počtu vydaných účtenek, výši tržeb za dané čtvrtletí a počet a výši storen. Údaje se budou poskytovat za každou provozovnu zvlášť.

Poplatník je povinen:

- z bloku účtenek vystavit zákazníkovi účtenku;
- uchovat stejnopisy vystavených účtenek;
- každé čtvrtletí podat správci daně oznámení o tržbách.

Aby mohl podnikatel evidovat v tomto režimu, musí splňovat několik podmínek:

- být poplatníkem daně z příjmů fyzických osob;
- být poplatníkem z příjmů právnických osob, který je poskytovatelem zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění a který přijímá za poskytování těchto služeb úhrady od zdravotní pojišťovny;
- nebýt plátcem DPH;
- nemít více než 2 zaměstnance;
- výše tržeb nepřesáhla za 4 předcházející kalendářní čtvrtletí 600 tisíc Kč;
- předpokládaná výše příjmů z evidovaných tržeb, která je očekávaná v 12 následujících kalendářních měsících, nepřesáhne 600 tisíc Kč.

Tento režim je možné povolit pouze na základě žádosti podané místně příslušnému finančnímu úřadu. Žádost musí obsahovat:

- skutečnosti prokazující splnění výše uvedených podmínek;
- údaje o provozovnách.

Rozhodnutí poskytne finanční úřad do 30 dnů ode dne podání žádosti. V případě schválení poplatník převezme blok účtenek. Podnikatel nemusí již žádat o autentizační údaje a generovat si certifikát pro evidování tržeb. Povolení evidence tržeb ve zvláštním režimu zaniká v případě zrušení povolení finančním úřadem na žádost poplatníka nebo z úřední moci, nebo okamžikem, kdy dojde k zaslání údajů o evidované tržbě správci daně pomocí datové zprávy.

1.6 Náležitosti účtenky

Podnikatel je povinen předat zákazníkovi účtenku k jeho nákupu. Tato účtenka musí při evidování tržeb v běžném a zjednodušeném režimu obsahovat [10]:

- fiskální identifikační kód - unikátní kód přidělený každé tržbě evidované v EET;
- DIČ podnikatele;
- označení provozovny, v níž byla tržba provedena;
- označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována;
- pořadové číslo účtenky;
- datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky;
- celkovou částku tržby v české měně;
- bezpečnostní kód poplatníka;
- údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.

V případě, že podnikatel eviduje ve zjednodušeném režimu, nebo pokud došlo k výpadku připojení při evidenci v běžném režimu, není možné na účtence uvést fiskální identifikační kód. V tomto případě je povinnost uvedení podpisového kódu poplatníka (pomocný ochranný prvek pro kontrolu integrity a k prokázání odpovědnosti podnikatele za vystavení účtenky) [8].

Pokud podnikatel eviduje tržby ve zvláštním režimu, používá účtenky z bloku účtenek vydaných Ministerstvem financí ČR. Účtenka v tomto případě musí obsahovat [9]:

- celkovou částku tržby v Kč,
- datum a čas přijetí tržby a vystavení účtenky,
- DIČ, pokud není jeho část tvořena rodným číslem,
- označení provozovny.

1.7 Unikátní kódy

Unikátní kódy slouží k identifikaci poplatníka a jeho tržeb. V následujících kapitolách budou všechny tři kódy specifikovány.

1.7.1 BKP

Bezpečnostní kód poplatníka slouží ke zjištění vazby mezi poplatníkem a jím vydanou účtenkou. Je otiskem podpisového kódu poplatníka a je automaticky vygenerován pokladním zařízením. Obsahuje 44 znaků a musí být vždy uveden na účtence [11].

1.7.2 FIK

Fiskální identifikační kód slouží k potvrzení, že daná tržba byla zaevidována datovou zprávou u správce daně. V případě online evidence tržeb musí být uveden na účtence. Kód je generovaný a zaslán servery Finanční správy v několika sekundách po přijetí datové zprávy o tržbě. Tento kód obsahuje 39 znaků a je jedinečný pro každou evidovanou tržbu [11].

1.7.3 PKP

Podpisový kód poplatníka je elektronickým podpisem. Tento kód obsahuje 344 znaků a je generován pokladním zařízením. Slouží k prokazování vazby mezi poplatníkem a tržbou a ke kontrole integrity účtenky. Na účtenku se uvádí pouze v případě, kdy není možné uvést z objektivních důvodů fiskální identifikační kód (výpadek systému, překročení mezní doby odezvy, evidence ve zjednodušeném režimu,...) [11].

1.8 Náležitosti údajů zasílaných Finanční správě

V běžném a zjednodušeném režimu je povinností podnikatele zasílat údaje o přijatých tržbách Finanční správě. Mezi základní údaje se řadí [8]:

- daňové identifikační číslo,
- označení provozovny,
- označení zařízení, na kterém byl prodej uskutečněn,
- pořadové číslo účtenky,
- datum a čas vystavení účtenky,
- celková částka tržby v Kč,
- bezpečnostní kód poplatníka,
- podpisový kód poplatníka,
- využívaný režim.

1.9 Vlny

Každá podnikatelská činnost má svůj speciální kód CZ-NACE a podnikatel jej zjistí v registru Českého statistického úřadu. Dle tohoto kódu bylo stanoveno, odkdy musí podnikatel zavést ve svém podnikání elektronickou evidenci tržeb. V případě, že má podnikatel více činností spadajících do různých fází, musí zavést EET buď pro každou činnost zvlášť v příslušném termínu, nebo pro všechny najednou k datu fáze, do které náleží první z činností [12].

1.9.1 První fáze

V první fázi, od data 1. prosince 2016, musely začít vést elektronickou evidenci tržeb všechny restaurace a ubytovací zařízení. Spadaly sem všechny podniky s CZ-NACE 55 a 56. Pod CZ-NACE 55 se řadí hotely, motely, botely, ostatní ubytovací zařízení, rekreační a další krátkodobé ubytování, kempy a tábořiště, ubytování v zařízených pronájmech a ubytování ve vysokoškolských kolejích a domovech mládeže. CZ-NACE 56 obsahuje restaurace, stánky s občerstvením, které mají stoly, stravování v mobilních zařízeních, cateringové služby, ostatní stravovací služby, závodní jídelny, menzy a školní jídelny a pohostinství [12].

1.9.2 Druhá fáze

Druhá fáze se týkala maloobchodu a velkoobchodu a byla zavedena od 1. března 2017. V této fázi museli začít vést evidenci obchodníci, kteří své zboží pouze přeproductávají, to znamená, nevyrábí ho. Spadají sem činnosti s kódy CZ-NACE 45.1, 45.3 a 45.4, 46 (velkoobchod) a 47 (maloobchod) [12].

1.9.3 Třetí a čtvrtá fáze

Třetí a čtvrtá fáze měly být spuštěny od 1. května 2020. Spadají sem všechny ostatní činnosti, například svobodná povolání, zemědělství, doprava, řemesla a výrobní činnosti. Tyto fáze však dosud spuštěny nebyly, viz následující kapitola č. 1.11 Odklad EET [12].

1.10 Jednorázová sleva na dani za EET

Podle zákona o dani z příjmů si mohou fyzické osoby ve zdaňovacím období, ve kterém jim vznikla povinnost evidovat tržby dle zákona o EET a ve kterém poprvé zaevidovali svou

tržbu, uplatnit slevu na dani ve výši až 5 000 Kč. Uplatnitelná sleva je nejvýše v částce kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně a základní slevy na poplatníka.

Nárok na slevu se nemusí prokazovat koupí nového pokladního zařízení. Sleva je jednorázová a je vázána na poplatníka, nikoli na počet provozoven (nezáleží na počtu zakoupených zařízení).

Sleva za EET se uplatňuje po odečtení základní slevy na poplatníka, slevy za manžela či manželku, slevu na studenta, invaliditu a ZTP/P a slevu za umístění. Po odečtení zmínovaných slev se poplatník nemůže dostat do záporných hodnot. Na závěr se odečtou daňová zvýhodnění na vyživované děti.

Právnícké osoby nárok na slevu nemají. Nákup pokladního zařízení a dalších potřebných věcí je daňově uznatelným nákladem, a tak si PO mohou alespoň snížit základ daně [13].

1.11 Odklad EET

Z důvodu vyhlášení nouzového stavu dne 12. března 2020 zapříčiněného epidemií covid-19 byla odložena povinnost plnit evidenční povinnost po dobu nouzového stavu a v období následujících 3 měsíců. Tato úprava zákona č. 137 byla vyhlášena 12. března 2020. Od 26. května 2020 nabyl účinnosti další upravující zákon č. 263, který znovu odsunul odklad EET až do konce roku 2020. Jako poslední datum pro znovuspuštění elektronické evidence tržeb bylo na základě zákona č. 449 ze dne 29. října 2020 stanoveno na 1. ledna 2023.

Důvodem pro přerušení EET byla špatná ekonomická situace kvůli pandemii. Ministerstvo financí se v této nelehké době snaží ulevit podnikatelům. Podnikatelé tedy nemusí odesílat údaje o tržbách správci daně, vystavovat účtenky a nemají povinnost umístit informační oznámení. Odklad evidence platí pro podnikatele, kteří již tuto povinnost měli, ale i pro ty, kteří měli původně povinnost zavedení v posledních fázích. Podnikatelé, kteří budou chtít tržby evidovat dobrovolně, mohou, ale nebudou kontrolováni úřady.

„Hlavním cílem elektronické evidence tržeb vždy bylo narovnání podnikatelského prostředí. V tuto chvíli je však prioritou samotná záchrana podnikání. Zjednodušeně řečeno, pokud vám zatéká do podkroví, nebudete zastříhávat anglický trávník. Až střechu opravíte, můžete se zase pustit do zahrady,“ ministryně Alena Schillerová.

Poslední fázi EET bude již řešit jiná vláda a není tak tedy jisté, zda elektronická evidence tržeb bude pro poslední fáze vůbec někdy spuštěna, nebo že se EET znovu neodloží či nezruší úplně [14].

2 FUNGOVÁNÍ EET

Kapitola bude zaměřena fungování evidence tržeb. Znázorní postup při zavádění, způsob fungování všech třech režimů. Dále se zaměří na selhání evidence a následné opravy a postupy a kontroly a možné sankce.

2.1 Postup při zavádění EET

V prvním kroku je nutné, aby si podnikatel stanovil, zda je vůbec jeho povinností elektronicky evidovat tržby a případně od kdy. Dále musí poplatník zvážit, zda by pro něj nebylo vhodné požádat o zjednodušený či zvláštní režim. V tomto případě musí počítat s vyřizovací lhůtou, kterou má správce daně. Pokud žádost podána nebude, je nutné provést kroky pro aktivování evidence tržeb v běžném režimu [10]:

- výběr a pořízení vybavení pro evidování tržeb,
- žádost o autentizační údaje,
- založení seznamu provozoven,
- žádost o certifikáty a jejich instalace do pokladního zařízení,
- provedení testu funkčnosti,
- umístění informačního oznámení.

2.1.1 Výběr a pořízení vybavení pro EET

Finanční správa nemůže zveřejnit seznam vhodných pokladních nařízení, aby nedělala reklamu firmám a nezasahovala tak do volného trhu. Nabídku zařízení i s dalšími potřebnými informacemi je však možné najít na internetu, nebo se poplatník může poradit s profesními sdruženími nebo podnikatelskými svazy.

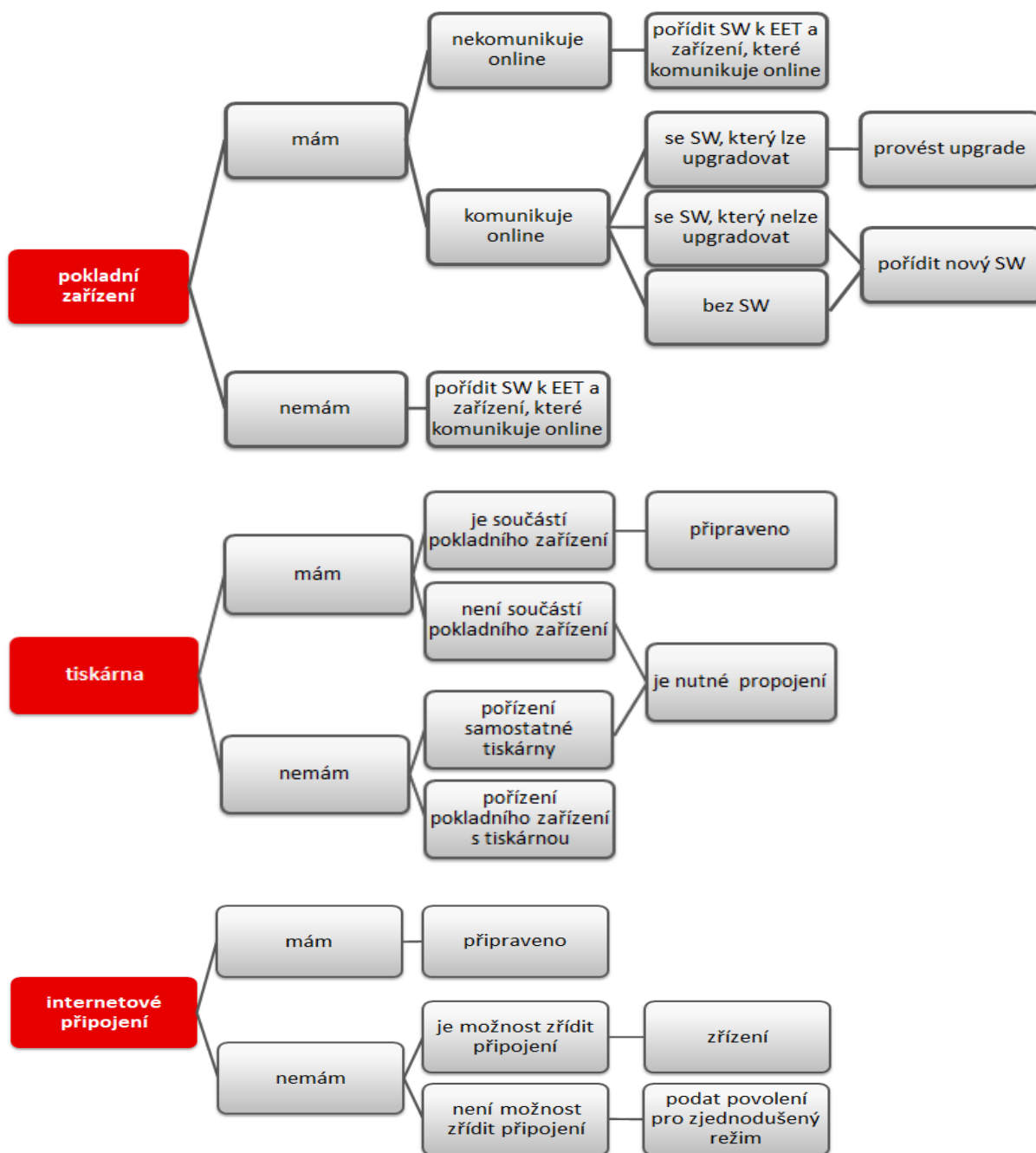
Pro EET lze využít pokladnu, PC, tablet, notebook i mobilní telefon s příslušnou aplikací. Rozhodnutí je na podnikateli a jeho preferencích. Volí tak, aby zařízení vyhovovalo jeho podnikatelské činnosti, nárokům na obsluhu a bylo pro něj dostatečně uživatelsky přívětivé. Někdo preferuje jednoduchost, jiný zase odolnost či výdrž baterie.

Zařízení pro evidenci tržeb musí umět zaslat datovou zprávu s údaji o uskutečněné tržbě správci daně. Musí být tedy možnost připojení zařízení k internetu. Dále musí pokladní zařízení umět přijmout datovou zprávu s fiskálním identifikačním kódem. Na závěr je nutnost vystavení účtenky. Plátcí DPH by měli využívat takové pokladní zařízení, které umí evidovat

položky související s DPH. Zařízení by také mělo umožňovat zohlednění dalších specifik podnikatele (evidování tržeb v zastoupení, prodej voucherů,...).

Ceny pokladních zařízení jsou různé a závisí na dodavateli a rozsahu služeb. U některých prodejců se zaplatí pouze jednorázově částka za zařízení a u jiných jsou součástí další připojené služby (technická podpora, zajištění aktualizace softwaru, poskytnutí internetového připojení, servis,...), za které se pravidelně hradí sjednaná paušální částka [15].

Na obrázku 1 je možné shlédnout, jak by měl poplatník při rozhodování postupovat.

Obrázek 1: Schéma rozhodování poplatníka

Zdroj: Vlastní zpracování dle [16]

Dodavatel by měl zákazníkovi při výběru poskytnout všechny podstatné informace. Měl by informovat o celkové ceně za zařízení včetně souvisejících služeb a posoudit vhodnost vybraného zařízení pro dané podnikání. Dále by mělo být jeho povinností seznámit zákazníka s instalací, ovládáním a to i v případě poruchy a dalšími provozními podmínkami.

Pokud dosavadní pokladní zařízení splňuje výše uvedené požadavky, je možné ho využít. Pokud se poplatník obrátí na dodavatele své pokladny či aplikace, zjistí, jaké je třeba provést aktualizace, aby bylo možné na daném zařízení elektronickou evidenci zprovoznit.

2.1.2 Žádost o autentizační údaje

Autentizační údaje jsou využívány jako přístupové údaje. Jedná se o jméno a heslo do systému elektronické evidence. Pro vyšší úroveň zabezpečení lze využít rozšíření o kód zasílaný na zvolené telefonní číslo. Žádost o tyto údaje se podává místně příslušnému správci daně osobně, nebo elektronicky na Daňovém portálu pomocí přihlašovacích údajů do datové schránky. V žádosti se uvádějí základní údaje o poplatníkovi (identifikace, název, sídlo,...) a musí být podána dříve, než bude přijata první evidovaná tržba.

Získané údaje slouží k přihlášení do systému EET na Daňovém portálu. Po přihlášení jsou zde k dispozici funkce ke správě základních údajů a činnostem pro přípravu provozu evidence tržeb. V tomto systému se uděluje přístupová oprávnění dalším osobám a je možné definovat i jejich práva. Jako jedna z prvních aktivit po přihlášení by mělo být založení seznamu provozoven [10].

2.1.3 Založení seznamu provozoven

Do seznamu provozoven se uvádějí pouze provozovny, ve kterých jsou prováděny činnosti, ze kterých plynou evidované tržby, nebo ve kterých probíhá přijímání tržeb podléhajících EET. V tomto seznamu se ve webové aplikaci EET sledují následující údaje o provozovnách:

- číslo provozovny – jedinečné číslo vygenerované na Portále EET,
- název – slouží pro potřeby poplatníka, je libovolné a není povinné,
- stav – buď aktivní, nebo přerušovaný,

- umístění – závisí na typu provozovny:
  - stálá – uvádí se poštovní adresa (ulice, číslo popisné, číslo orientační, poštovní směrovací číslo),
  - mobilní – např. registrační značka vozidla, či jiná textová identifikace,
  - virtuální – URL adresa, email, telefonní číslo, apod.

Provozovnou se pro tyto účely rozumí i internetové stránky a e-shopy, na kterých je zboží nabízeno. Dále sem spadají i pojízdné prodejny, mobilní stánky a taxi vozidla, prostřednictvím kterých se zboží a služby nabízejí. Naopak se zde neuvádějí výrobní haly, sklady, atd. Podnikatelé, kteří provozovnu nemají a vykonávají své služby na různých místech či u zákazníků, uvedou jako provozovnu adresu svého sídla dle § 429 občanského zákoníku (adresa uvedená ve veřejném rejstříku, místo hlavního obchodního závodu či adresa bydliště).

Případné změny v provozovnách musí poplatník nahlásit (zadat do webové aplikace) před uskutečněním první tržby podléhající EET v provozovně, ve které nastala změna, nejpozději však do 15 dnů od doby, kdy uvedená změna nastala. Za takovou změnu se považuje například dlouhodobé přerušování činnosti provozovny či nově vzniklá provozovna. Oznamovací povinnost se naopak netýká krátkodobého uzavření provozovny např. z důvodu dovolené či nemoci a omezení otevíracích hodin provozovny [4].

2.1.4 Žádost o certifikáty

Certifikáty slouží k autentizaci datových zpráv o evidovaných tržbách. Jedná se o soubory sloužící k šifrování a generování bezpečnostního a podpisového kódu poplatníka.

Na Portále EET si podnikatel po přihlášení vygeneruje jeden či více certifikátů. Počet záleží na uvážení podnikatele a je vhodná konzultace s dodavatelem jeho pokladního zařízení a softwaru. Lze využívat jeden certifikát pro celou podnikatelskou činnost, nebo je možné jich používat několik například pro každou provozovnu či pokladní zařízení zvlášť. Postup instalování certifikátu vždy závisí na typu pokladního zařízení a operačního systému. Jinak se instalace bude provádět na pokladně, mobilu, tabletu i počítači.

Po instalaci je podnikatel povinen s nimi zacházet tak, aby nebylo možné jejich zneužití. Dále zodpovídá za případné negativní následky vzniklé nakládáním údajů v rozporu s jeho povinností způsobené buď sobě, nebo dalším osobám. Ochrana certifikátu by měla být podobná jako u internetového bankovníctví a přístupových údajů do datové schránky [4].

2.1.5 Test funkčnosti

Každý poplatník má možnost vyzkoušet si evidenci tržeb v testovacím provozu. Pro tyto účely slouží tzv. playground, neboli testovací prostředí. Dalším způsobem je odeslání testovací zprávy v přímém produkčním prostředí. V tomto případě Finanční správa nezasílá nazpět FIK, ale ověření správného formátu a struktury souboru. Podnikatel si tak může ověřit doby odezvy, funkčnost softwaru, kvalitu připojení apod. Je také vhodné vyzkoušet si řešení nestandardních situací (storna, opravy, reklamace, výpadky internetu...). Intenzivní testování před zahájením evidence je velmi doporučováno a nemělo by být podceňováno [10].

2.1.6 Umístění informačního oznámení

Zákon o elektronické evidenci tržeb nařizuje viditelně vystavit informační oznámení. Jedná se o ceduli, která informuje zákazníky, že jsou v provozovně přijímány tržby, které jsou odesílány do systému EET. Text oznámení je stanovený zákonem a není možné ho upravovat. Vyvěšení tohoto oznámení je první ze skutečností, která je kontrolována od příslušných orgánů. Informační oznámení musí být umístěno tam, kde se tržby podléhající EET uskutečňují (platí i pro internetové stránky) a musí být viditelné a čitelné [6].

Pokud poplatník eviduje tržby v běžném režimu, musí oznámení obsahovat text:

„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně online; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin.“ ZoET

Při evidenci tržeb ve zjednodušeném režimu vypadá text takto:

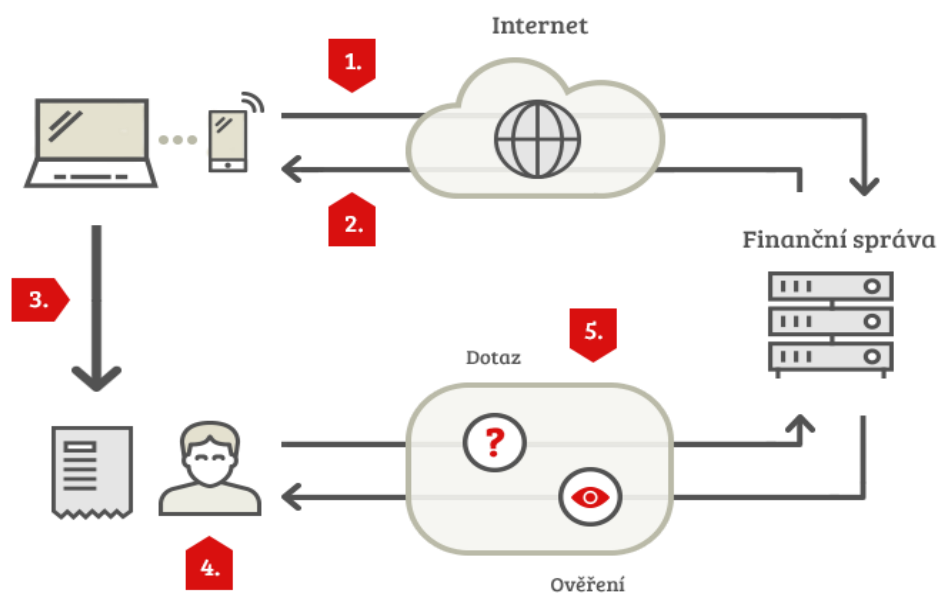
„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Příjemce tržby eviduje tržby ve zjednodušeném režimu, tzn. je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně nejpozději do 5 dnů.“ ZoET

2.2 Způsob fungování EET

V této podkapitole bude vysvětleno, jak fungují jednotlivé režimy elektronické evidence tržeb (běžný, zjednodušený a zvláštní). Jednotlivé ilustrace pochází z webové stránky etrzby.cz, kterou vytvořila Finanční správa pro snadnější orientaci a informování podnikatelů a firem, veřejnosti i IT a vývojářů.

2.2.1 Běžný režim

Na níže uvedeném obrázku 2 je přehledně zobrazen cyklus fungování elektronické evidence tržeb v běžném režimu.

Obrázek 2: Evidence tržeb v běžném režimu

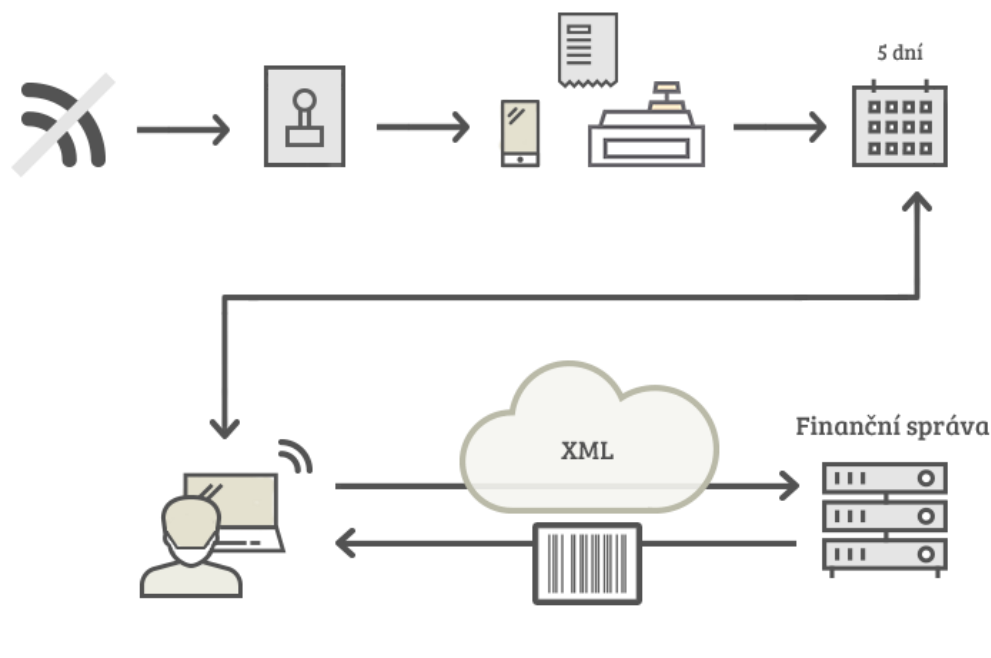
Zdroj: [8]

V prvním kroku zašle poplatník do systému Finanční správy datovou zprávu o uskutečněné tržbě ve formátu XML. Poté Finanční správa potvrdí poplatníkovi přijetí těchto dat a zašle mu k dané transakci fiskální identifikační kód. Ve třetím bodě je zobrazeno, že podnikatel vystaví účtenku, která obsahuje právě získaný FIK, a předá ji zákazníkovi. Následně je pod číslem 4 znázorněn spokojený zákazník, který převzal doklad o nákupu. Tento zákazník má možnost si svou účtenku ověřit na Daňovém portále a podnikatel si svou tržbu ověří ve webové aplikaci Elektronická evidence tržeb. Tento koloběh se opakuje u každého prodeje.

Pro technické řešení je důležité zařízení, které umožní provádět elektronickou komunikaci přes internet. K těmto účelům je možné využít počítač, tablet, mobil či pokladnu. Další nedílnou součástí je internetové připojení v okamžiku přijetí platby. Podnikatel nemá povinnost pořizovat si speciální certifikované registrační pokladny. Jeho úkolem je pouze splnění povinnosti odeslání datové zprávy s údaji o evidované tržbě a vydání účtenky zákazníkovi a výběr zařízení a softwaru závisí pouze na jeho uvážení [8].

2.2.2 Zjednodušený režim

Obrázek 3 vystihuje proces evidence tržeb ve zjednodušeném režimu.

Obrázek 3: Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

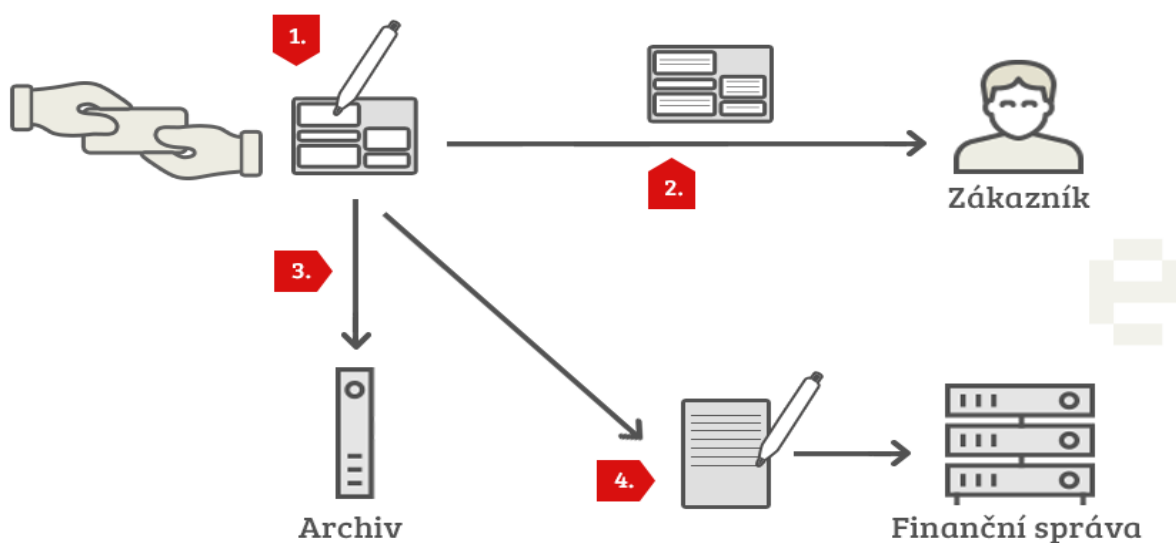
Zdroj: [8]

Podnikatel v prvním kroku pomocí pokladny, počítače, mobilu či tabletu s tiskárnou vystaví zákazníkovi účtenku bez fiskálního identifikačního kódu a provede uložení datové zprávy o přijaté tržbě do paměti. Do 5 dnů musí poplatník zajistit odeslání těchto dat Finanční správě. To je možné učinit tak, že připojí dané zařízení k internetu. Finanční správa poté zašle potvrzení o přijetí datové zprávy a tržbám přiřadí fiskální identifikační kódy.

Stejně jako v běžném režimu si může poplatník i zákazník ověřit v příslušných aplikacích zaevidování dokladu [8].

2.2.3 Zvláštní režim

Na obrázku 4 je možné shlédnout postup evidování tržeb ve zvláštním režimu.

Obrázek 4: Evidence tržeb ve zvláštním režimu

Zdroj: [9]

Proces začíná přijetím tržby od zákazníka a vyplněním účtenky s nejnižším pořadovým číslem dle pokynů v bloku účtenek. Poté dojde k předání vyhotovené účtenky zákazníkovi. Účtenky tohoto typu nelze z důvodu povahy věci ověřit aplikací Ověření účtenky. Podnikatel má povinnost archivovat stejnopis účtenky a jednou za kalendářní čtvrtletí odevzdat příslušnému finančnímu úřadu oznámení o přijatých tržbách [9].

2.3 Selhání a opravy

Jakékoli zavádění nových systémů s sebou nese i řadu chyb a komplikací. V této kapitole autorka práce zmíní některá možná selhání elektronické evidence tržeb a způsoby, jak je lze napravit. Tato kapitola se nevztahuje na problematiku evidence tržeb ve zvláštním režimu

Při evidenci tržeb může dojít k mnoha komplikacím:

- storna,
- problém s internetovým připojením,
- přerušení spojení během transakce,
- porucha hardwaru.

2.3.1 Storna

Storna se v systému provádí jako zaevidování záporné tržby. Tento postup se využívá především v případech, jako je bezdůvodné vrácení zboží, reklamace, mylné zaevidování z důvodu překlepu či chyby, nebo v případě zaevidování tržby před jejím přijetím, kdy zákazník nakonec zboží neuhradil (převážně při objednání zboží na dobírku).

Storno se technicky neváže na původní zasloupanou datovou zprávu. Pokud poplatník vrátí platbu, která nebyla evidovanou tržbou (byla placena převodem z účtu), pak se v případě jejího vrácení také nejedná o evidovanou tržbu, a tedy by toto vrácení nemělo být zaevidováno. Pokud však dojde k zaevidování, nebude tento postup od správce daně zpochybňován. Toto pravidlo platí i obráceně v případě vrácení evidované tržby, pokud vrácení proběhlo způsobem, který nespadá pod EET [17].

2.3.2 Problém s internetovým připojením

V této kategorii mohou nastat tři hlavní problémy. Prvním z nich je, že není k dispozici žádné internetové připojení. Dalšími jsou výpadky internetu a dlouhé odezvy internetového připojení [18].

Pokud není k dispozici dlouhodobě žádné internetové připojení, může si poplatník požádat u správce daně o evidování tržeb ve zjednodušeném režimu. Správce daně po přijetí žádosti a jejím prověření do 15 dnů rozhodne, zda mu to bude umožněno. Poplatník bude v tomto režimu muset vydávat účtenky, avšak jejich zaevidování bude moci učinit do 5 dnů.

Jestliže dojde ke krátkodobému výpadku internetového připojení, a nebude tak možné odeslat datovou zprávu o tržbě on-line, je možné vydat účtenku bez fiskálního identifikačního kódu. Údaje o evidované tržbě pak musí být odeslány nejpozději do 48 hodin, bezprostředně po obnovení spojení. V případě, že výpadek bude trvat po dobu delší než 48 hodin, je nutné zaevidovat přijaté tržby bezodkladně po zprovoznění. Odesílání dat probíhá, dokud nebude obdrženo FIK a může být zajištěno automaticky pomocí softwaru pokladny.

Dalším problémem mohou být dlouhé odezvy internetového připojení. Tyto odezvy jsou způsobeny špatnou rychlostí připojení k internetu. Pokud tento problém nastává často a v dané lokalitě není možnost rychlejšího připojení, je vhodné uvažovat o podání žádosti o evidování ve zjednodušeném režimu. Jestli k tomuto problému dochází jen občasně, je nutné zaevidovat tržbu po pominutí příčiny nejpozději do 48 hodin.

2.3.3 Přerušení spojení během transakce

Přerušení spojení během transakce může nastat například z důvodu výpadku ze strany Finanční správy. V tomto případě se postupuje totožně jako v případě výpadku internetu. Data o evidované tržbě se zašlou po obnovení spojení nejdéle do 48 hodin od uskutečnění tržby [18].

2.3.4 Porucha hardwaru

Tato kapitola popisuje, co je možné dělat v případě poruchy:

- pokladního zařízení,
- tiskárny.

Dostane-li se poplatník do situace, kdy dojde k celkové poruše jeho pokladního zařízení a není tedy možné provádět online evidenci tržeb a vystavovat účtenky, může i tak pokračovat ve své činnosti. Musí pouze prokázat, že učinil vše, aby mohl co nejdříve začít znovu tržby evidovat. V takovém případě mu nehrozí žádné sankce. Po opravě pokladny musí neodkladně zaslat dodatečné údaje o uskutečněných tržbách. Tyto údaje je nutné zaslat do systému jednotlivě. Pouze v případě, kdy by jednotlivé zaslání bylo pro poplatníka nepřiměřeně zatěžující, je možnost zaslání v jedné datové zprávě s uvedením celkového součtu evidovaných tržeb.

Pokud dojde k poruše tiskárny, lze účtenku vystavit, ale není ji možné fyzicky předat zákazníkovi. Zákazníkovi ji však můžeme předat jiným způsobem, např. elektronicky. V tomto případě není elektronická evidence tržeb nijak porušena [18].

2.4 Kontroly a sankce

Kontrolu provádí převážně orgány Finanční správy a Celní správy ČR. Zákon uděluje pravomoc těmto orgánům provádět kontrolní nákupy. Podstatou těchto kontrolních nákupů je zjištění skutečného stavu, na základě kterého je posuzováno, zda nedošlo k porušení zákonem stanovených povinností. Pověřený pracovník ověřuje, zda podnikatel zasílá data o uskutečněné tržbě správci daně a zda byla řádně vystavena účtenka. Kontrolní orgán má právo na vrácení zakoupeného zboží, pokud to umožňuje jeho charakter. Pokud by odstoupení

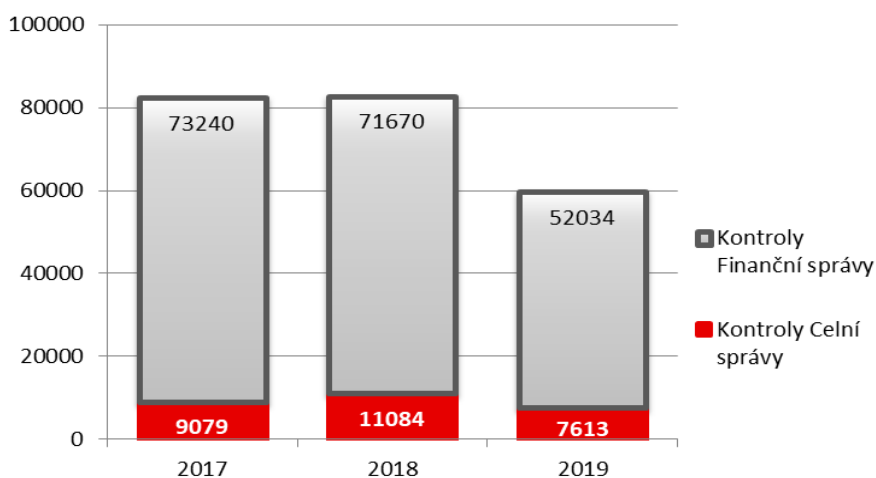
od kupní smlouvy způsobilo poplatníkovi majetkovou újmu, nebo pokud se jedná o službu či zboží, které vrácení neumožňuje (kadeřnické služby...), pak odstoupení není možné.

Kontrolu mohou také provádět i další orgány veřejné moci při plnění své činnosti, jako je policie ČR, Česká obchodní inspekce, živnostenský úřad, atd. Pokud některý z těchto orgánů zjistí porušování evidence tržeb, oznámí tuto skutečnost finančnímu či celnímu úřadu.

V neposlední řadě může kontrola probíhat i ze široké veřejnosti. Každý si může kdykoli ověřit pomocí fiskálního identifikačního kódu uvedeného na účtence, zda byl tento doklad o jeho nákupu řádně zaevidován.

Za porušení či nedodržení povinností hrozí podnikateli nemalé sankce a pokuty. Přestupky jsou uvedeny v § 28 a 29 Zákona o evidenci tržeb. Převážně se jedná o přestupky úmyslného ztížení či maření evidence tržeb. Dle závažnosti porušení pravidel může být poplatníkovi udělena pokuta až do výše 500 000 Kč, nebo i nařízení k okamžitému uzavření provozovny a pozastavení výkonu činnosti. V případě méně závažných pochybení, jako je například neumístění informačního oznámení, lze udělit pokuty maximálně do výše 50 000 Kč, nebo pouze uložit napomenutí. Výše pokuty se odvíjí od závažnosti přestupku a úvahy správního orgánu. Maximální výše pokut může být udělena pouze z důvodu opakovaného nebo velmi závažného porušení [19].

Díky EET jsou prováděné kontroly Finanční a Celní správy cílenější a efektivnější. Jejich počet, jak je vidět na obrázku č. 5, tedy výrazně klesl. V roce 2017 byl celkový počet kontrol přes 82 tisíc, zatímco v roce 2019 tento počet výrazně klesl (za celý rok 2019 proběhne cca 66 tisíc kontrol). Uvedené údaje na obrázku č. 5 jsou k datu 24. 11. 2019.

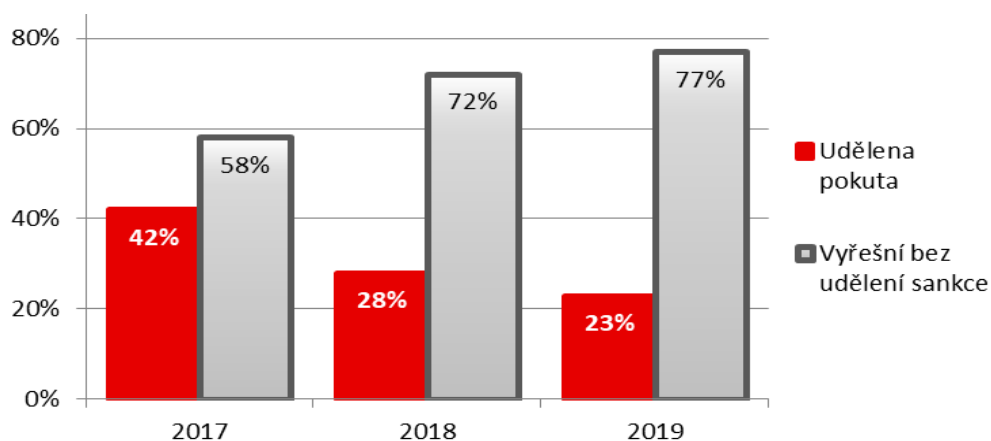

Obrázek 5: Počet uskutečněných kontrol

Zdroj: Vlastní zpracování dle [20]

Nález prohřešku při kontrole se od roku 2017 do roku 2019 zvýšil o 22 %. V roce 2017 byla nálezovost 22 %, v roce 2018 tomu bylo 38 % a v roce 2019 se zvýšila na 44 %. Snížilo se tedy riziko kontrol u poctivých podnikatelů a tím došlo i k poklesu nákladů na provádění zbytečných kontrol.

Průměrná výše pokuty od počátku zavedení EET do listopadu 2019 byla 10 627 Kč. Nejvyšší udělená pokuta byla 400 000 Kč a nejnižší byla pouhých 100 Kč. Nejčastější porušení jsou nezaslání údajů o uskutečněné tržbě, nevystavení účtenky, nenahlášení provozovny, či nevystavení informačního oznámení. Pokutována jsou jen závažná porušení a pokuty nejsou likvidační. Na následujícím obrázku 6 je zobrazen procentuální podíl udělených pokut při nalezených porušení za jednotlivé roky [20].

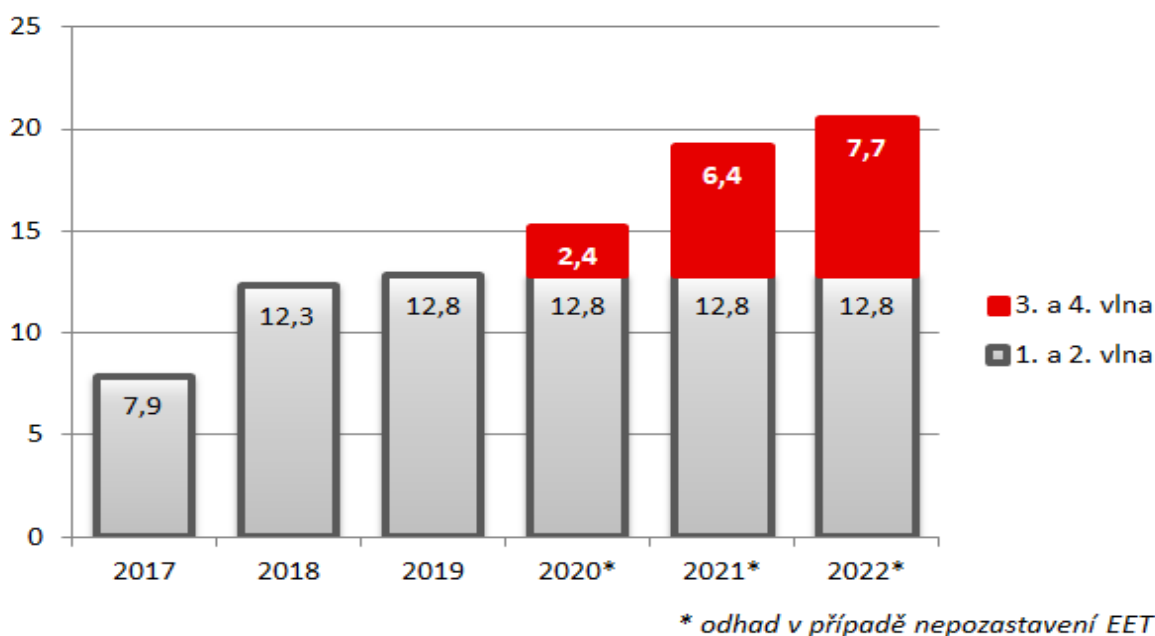
Obrázek 6: Pokutovanost porušování předpisů

Zdroj: Vlastní zpracování dle [20]

3 FISKÁLNÍ PŘÍNOSY EET

Za první tři roky provozu elektronické evidence tržeb, dle Ministerstva financí ČR, získaly veřejné rozpočty navíc 33 miliard Kč na daních a pojistných odvodech. Jak je vidět na následujícím obrázku č. 7, v roce 2017 činil fiskální přínos z EET 7,9 miliard Kč, v roce 2018 dosahoval 12,3 mld. Kč a v roce 2019 se rovnal 12,8 mld. Kč.

Ministerstvo financí také stanovilo odhady na následující roky. V roce 2020 měl být státní rozpočet díky této skutečnosti navýšen o 15,2 mld. Kč, v roce 2021 o 19,2 mld. Kč a v roce 2022 až o 20,5 mld. Kč. V době odhadu se ještě nepředpokládalo odložení zavedení posledních vln a celkové pozastavení EET z důvodu koronavirové epidemie [21].

Obrázek 7: Fiskální přínos EET

Zdroj: Vlastní zpracování dle [20]

V následující tabulce č. 1 je možné shlédnout, z jakých složek se v roce 2017 a 2018 skládal čistý přínos EET. Tento přínos byl vypočítán na základě skutečných dat z inkasa daní a údajů z daňových přiznání.

Složka DPH je vypočítána ze skutečných dat o inkasu DPH, která platí jednotliví plátcí s hlavní činností spadající pod EET Finanční správě. Z těchto údajů se vypočte meziroční změna inkasa DPH. Tato hodnota je následně očištěna o autonomní ekonomický růst. Meziroční vývoj inkasa je převážně ovlivněn výdaji na spotřebu domácností a výdaji vlády, nebo také minoritními položkami (kalendářní vlivy,...).

U složek daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti se vycházelo skutečného výsledku hospodaření těchto subjektů. Tyto údaje byly zjištěny z daňových přiznání. Porovnávaly se daňové povinnosti subjektů napojených na systém EET. Stejně jako u DPH se bral v potaz autonomní růst těchto daní a hodnoty byly očištěny.

Výpočet u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti probíhal na základě dat z Českého statistického úřadu, který sleduje průměrné hrubé mzdy a počty zaměstnanců v odvětvích spadajících pod EET. Data o daňových povinnostech byla následně očištěna o autonomní růst a další legislativní dopady (zvýšení minimální mzdy,...).

Dopad elektronické evidence tržeb na výši pojistného na sociální a zdravotní pojištění se odhadoval z dat Českého statistického úřadu a z daňových přiznání [22].

Za roky 2017 a 2018 se díky elektronické evidenci tržeb zvýšil fiskální příjem z DPH o 10,8 mld. Kč. Daň z příjmů právnických osob se zvýšila o 1,9 mld. Kč a daň z příjmů fyzických osob o 2,5 mld. Kč. Tyto daňové přínosy měly vliv na příjmy ze sociálního a zdravotního pojištění, a to o 5 mld. Kč.

Tabulka 1: Složky fiskálního příjmu EET

Rok	2017	2018
DPH	4,7	6,1
Daň z příjmu právnických osob	0	1,9
Daň z příjmu fyzických osob	1	1,5
Pojistné na sociální a zdravotní pojištění	2,2	2,8
Celkem	7,9	12,3
Celkem 2017-2018	20,2	

Zdroj: Vlastní zpracování dle [23]

Ministerstvo financí stanovilo v původní specifikaci projektu EET odhad jeho fiskálního přínosu ve výši 10 – 15 mld. Kč ročně. Tyto predikce se naplnily (průměrně 11 mld. Kč/rok) a lze tedy tento projekt považovat za úspěšný.

Dle místopředsedkyně vlády a ministryně financí za hnutí ANO Aleny Schillerové je přínos EET do státního rozpočtu pouze vedlejším efektem, se kterým se počítalo a za který je Ministerstvo financí ČR rádo. Hlavním důvodem zavedení EET je však narovnání podnikatelského prostředí.

4 ÚČTENKOVÁ LOTERIE

Tato kapitola se zaměří na základní údaje, cíle a provoz účtenkové loterie, na důvody jejího zrušení a na statistiky a úspěšnost související s celkovými náklady na provoz tohoto projektu, s počty aktivních hráčů a množstvím zaregistrovaných účtenek zařazených do slosování.

4.1 Základní údaje

Účtenková loterie je hra, která motivuje zákazníky přebírat účtenky za nákupy. Se zavedením této hry bylo počítáno již od začátku příprav zákona o elektronické evidenci tržeb. Převzetím účtenky zákazník pomáhá k vyšší efektivitě EET a tedy k řádnému výběru daní i k narovnání podnikatelského prostředí. Rovněž i v zahraničí jsou podobně implementovány nástroje, kdy je systém EET kontrolován třetími stranami, převážně zákazníky. V Brazílii byly zavedeny peněžní odměny pro spotřebitele, což vedlo k významnému zvýšení vykazovaných tržeb firem [24]. V Portugalsku byla zavedena možnost vrácení části DPH spotřebiteli, který vyžaduje po prodejci fakturu [25]. V některých zemích je přebírání účtenky povinné ze zákona. Ministerstvo financí ČR však věří, že je účinnější pozitivní motivace než vydávání nařízení a jejich následná složitá a nákladná kontrola. Hra byla zahájena dne 1. 10. 2017 [26].

Loterii pořádá Česká republika a Ministerstvo financí, jako příslušná organizační složka, má pravomoc ve věcech této loterie jednat. Náklady na provoz jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Účtenkovka se řídí § 2882 občanského zákoníku o losu a § 2883 občanského zákoníku upravujícího loterie provozované státem. Nevztahuje se na ni zákon upravující provozování hazardních her, a to převážně z důvodu jejího účelu - neslouží ke generování zisku, ale k motivaci zákazníků [6].

Účast v Účtenkovce je zdarma. K účasti stačí zaregistrovat alespoň jednu platnou účtenku v mobilní aplikaci Účtenkovka, nebo na webu www.uctenkovka.cz. Šance na výhru se zvyšují s počtem zaregistrovaných účtenek. Výherní účtenky se losují vždy k 15. dni následujícího měsíce a každý měsíc se hraje o více než 30 tisíc cen. Ceny jsou v hodnotě od 100 Kč do 1 milionu Kč, jedná se o peněžní i věcné výhry (automobil v hodnotě cca 400 tisíc Kč), a jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických i právnických osob [26].

Rozložení výher je [27]:

1. 1 000 000 Kč (1x)	5. 100 000 Kč (1x)
2. Osobní automobil (1x)	6. 20 000 Kč (10x)
3. 300 0000 Kč (1x)	7. 1 000 Kč (200x)
4. 200 000 Kč (1x)	8. 100 Kč (30 000x)

Loterii mohou hrát pouze hráči starší 18 let. Do účtenkové loterie je možné registrovat pouze účtenky, které vydal obchodník, který již eviduje tržby dle zákona o EET. Registrací účtenky se rozumí zadání jejích údajů (kódy FIK a BKP, čas a datum vystavení, částka tržby a používaný režim) do vytvořeného hráčského účtu, nebo bez tohoto účtu jednorázově po zadání kontaktů. Od jednoho prodejce je možné z účtenek vystavených v jeden den zaregistrovat pouze jednu. Toto opatření zamezuje zbytečnému rozdělování nákupů a tím časových prodlev. Měsíčně lze registrovat maximálně 500 účtenek [27].

4.2 Zrušení účtenkové loterie

Dne 15. dubna 2020 se konalo třicáté slosování loterie, které bylo zároveň poslední. Z důvodu vyhlášeného nouzového stavu a tím i související změnou rozpočtových priorit se Ministerstvo financí rozhodlo účtenkovou loterii zrušit. Dle jeho názoru to byl v době pandemie nevyhnutelný krok.

Jak je možné vidět v kapitole č. 4.3 Statistiky, svůj účel tato hra naplnila. Od počátečních plánů byla považována pouze za dočasný nástroj k podpoře EET. Měla také veřejnost naučit přebírat účtenky, což je běžným standardem v nejvyspělejších zemích.

Do účtenkové loterie se za celou dobu jejího trvání aktivně zapojilo cca 1,1 milionu hráčů a do slosování se zařadilo přes 408 milionů účtenek. Na výhrách se rozdělilo přes 161 milionů Kč [26].

4.3 Statistiky

Podkapitola 4.3 Statistiky se zaměří na náklady a úspěšnost účtenkové loterie z pohledu přehledů počtu hráčů a počtu účtenek ve slosování.

4.3.1 Náklady na účtenkovou loterii

Ministerstvo financí na svých stránkách zveřejnilo v rámci transparentnosti souhrn všech nákladů (plánovaných i vynaložených) spojených s účtenkovou loterií.

Fixní náklady obsahují zajištění provozu loterie od dodavatele Wincor Nixdorf v částce přes 12 mil. korun ročně a náklady na výhry ve výši téměř 65 mil. Kč za rok. Mezi další fixní náklady lze zařadit výdaje na marketing a PR. V roce 2017 byla zajištěna informační kampaň v rozhlasu za 3,2 milionu Kč, výroba videospotů a grafických posterů za téměř 1,5 mil. korun, branding a výroba propagačních předmětů za 450 000 Kč a roadshow v nákupních centrech za 480 tisíc Kč. Náklady na marketing se tedy v tomto roce vyšplhaly na 5,6 mil Kč. V roce 2018 proběhla roadshow v nákupních centrech za 860 tisíc korun, online reklama na Facebooku za 623 140 Kč, empirický výzkum za 110 tis. Kč a tisk a výroba samolepek za 19 400 Kč. Celkem se tedy v roce 2018 jednalo o 1,6 milionu Kč. V roce 2019 byla uskutečněna informační kampaň v rozhlasu za 3,2 mil. Kč, reklama na Facebooku za 91 tisíc Kč, výroba videospotů a grafických posterů za 571 490 Kč a informační kampaň na LCD obrazovkách ve VHD za 400 tisíc korun. Náklady na marketing a PR v roce 2019 byly lehce přes 4 miliony Kč.

Do variabilních nákladů se řadí výdaje na zaslání informačních SMS, v případě že hráč neuvede e-mail, a výplaty výher převodem na účet výherců. Odhadované roční náklady jsou ve výši 1,2 – 1,8 milionu korun [28].

V následující tabulce č. 2 jsou přehledně vyobrazeny jednotlivé náklady. Ročně stojí účtenková loterie téměř 83 milionů Kč.

Tabulka 2: Náklady na účtenkovou loterii

Fixní náklady	
Komplexní zajištění provozu	12 393 420 Kč /rok
Výhry	64 800 000 Kč/rok

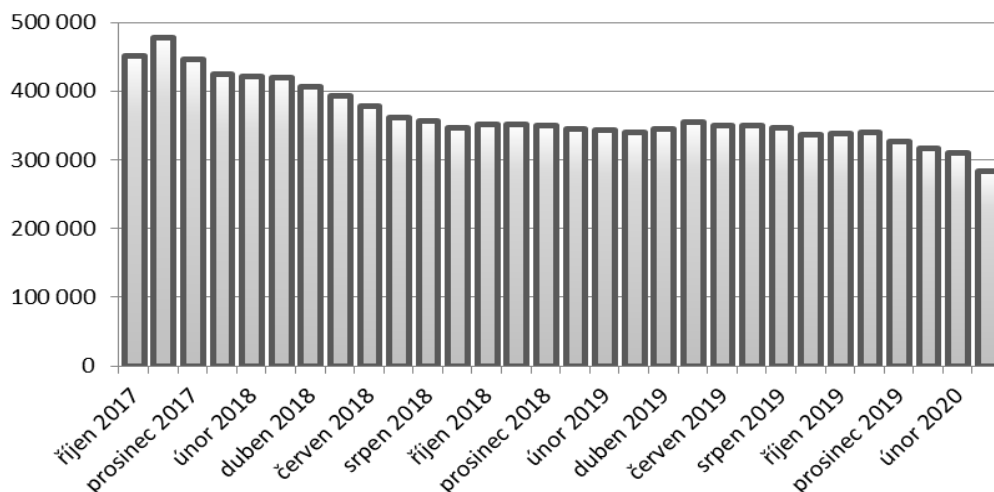
Marketing a PR 2017:	5 600 699 Kč
Marketing a PR 2018:	1 612 540 Kč
Marketing a PR 2019:	4 273 952 Kč

Variabilní náklady	
Zaslání informační SMS	0,62 Kč/SMS
Převod výhry na platební účet výherce	1,67 Kč/převod
<i>Očekávané náklady max. 1,2 – 1,8 mil. Kč/rok</i>	

Zdroj: Vlastní zpracování dle [28]

4.3.2 Počet hráčů

Do Účtenkovky se měsíčně zapojilo 300 – 400 tisíc soutěžících (sleduje se množství hráčských účtů). Toto množství dle Ministerstva financí garantuje naplnění cílů tohoto projektu. Celkový počet zaregistrovaných soutěžících je, jak již bylo zmíněno, 1,1 milionu. Následující obrázek 8 vyobrazuje vývoj počtu hráčů v jednotlivých měsících.

Obrázek 8: Počet hráčů

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

V průměru se do hry zapojuje 366 290 spotřebitelů. Nejmenší počet účastníků se hráčů byl v březnu 2020, a to pouze necelých 285 tisíc. Tento fakt by mohl být zapříčiněn upadajícím zájmem o Účtenkovku. Pravděpodobnějším důvodem však bylo vyhlášení nouzového stavu na konci první poloviny března. Aby lidé snížili pravděpodobnost nákazy, chodili nakupovat jen omezeně v nutných případech. Vznikla jim také řada dalších starostí, a tak se hry přestali účastnit. Naopak nejvíce soutěžících se zúčastnilo hry v listopadu 2017 a jednalo se bezmála o 478 tisíc. V tabulce č. 3 je i vidět, jak průměrné počty zapojených hráčů v jednotlivých letech klesaly [29].

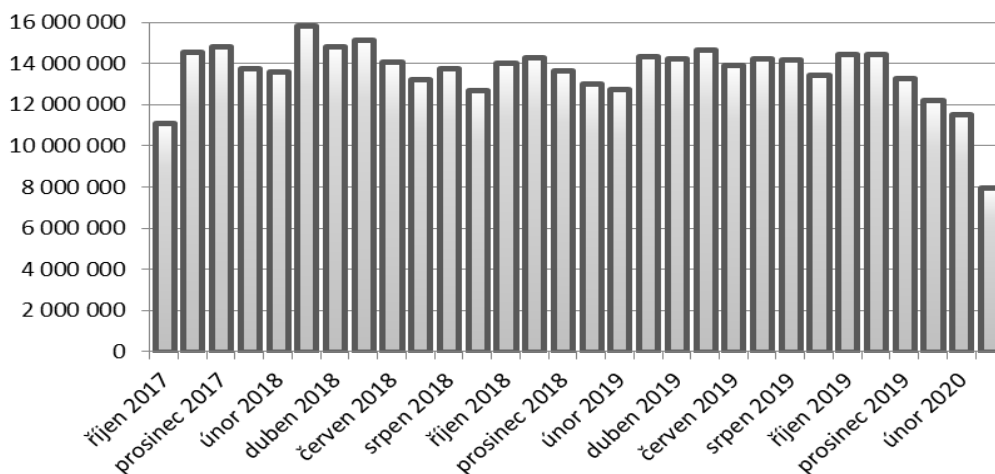
Tabulka 3: Počet hráčů

Celkový počet	1 100 000	Měsíční průměr za rok 2017	459 178
Měsíční průměr	366 290	Měsíční průměr za rok 2018	380 939
Medián	350 726	Měsíční průměr za rok 2019	343 837
Nejmenší hodnota (3/2020)	284 839	Měsíční průměr za rok 2020	304 618
Největší hodnota (11/2017)	477 952		

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

4.3.3 Počet účtenek ve slosování

Během provozu Účtenkovky se do slosování zařadilo přes 408 milionů účtenek. Počet všech registrovaných účtenek je cca o 59 mil. vyšší. Tyto účtenky se do slosování nezařadily například z důvodu chybného zadání údajů, registrace další účtenky od totožného obchodníka z jednoho data, nebo protože účtenka již byla registrována jinou osobou. Každý hráč průměrně za celou dobu chodu hry platně zaregistroval cca 371 účtenek. Následující obrázek č. 9 zobrazuje počty těchto účtenek v jednotlivých měsících [26].

Obrázek 9: Počet účtenek ve slosování

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Každý měsíc bylo v průměru ve slosování evidováno 13,6 milionu účtenek. Nejméně zaregistrovaných, které byly zařazeny do slosování, bylo v březnu 2020. Jednalo se téměř o 8 milionů. Důvodem by také mohlo být, stejně jako u snížení počtu hráčů, vyhlášení nouzového stavu, jelikož z tohoto důvodu došlo k uzavření mnoha obchodů s výjimkou prodeje potravin, drogerií, lékáren, čerpacích stanic, apod. Nejvyšší počet zařazených účtenek byl v březnu 2018, a to 15,9 milionu. I přesto, že počty hráčů v jednotlivých letech ubývaly, průměrné počty registrovaných účtenek byly nejvyšší v roce 2018 a dále v roce 2019. Až třetí v pořadí byl rok 2017 a nejmenší průměr byl v posledním roce trvání účtenkové loterie [29]. Shrnující údaje jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Tabulka 4: Počet účtenek ve slosování

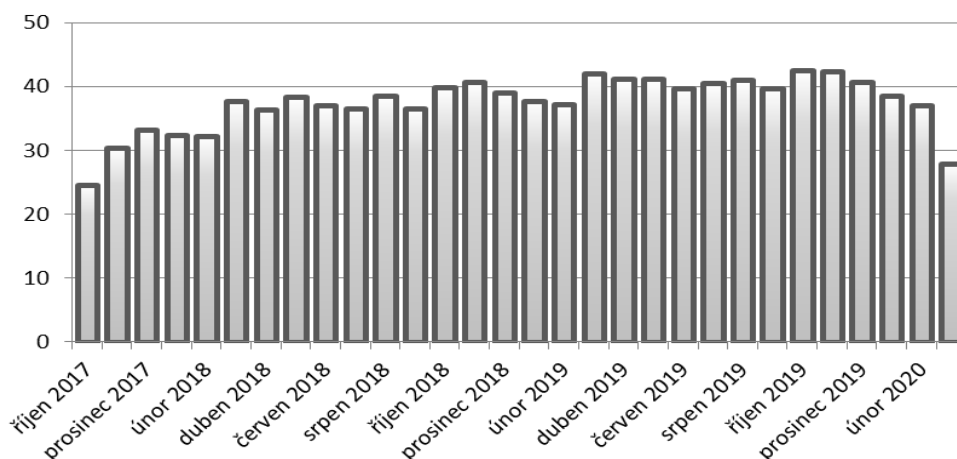
Celkový počet	408 445 189
Měsíční průměr	13 614 840
Medián	13 969 447
Nejmenší hodnota (3/2020)	7 953 048
Největší hodnota (3/2018)	15 871 430

Měsíční průměr za rok 2017	13 521 683
Měsíční průměr za rok 2018	14 087 707
Měsíční průměr za rok 2019	13 924 894
Měsíční průměr za rok 2020	10 576 311

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

4.3.4 Průměrný počet účtenek ve slosování na jednoho hráče

Průměrný počet účtenek ve slosování na jednoho hráče, zobrazený na obrázku 10, byl vypočítán poměrem z údajů v kapitolách 4.3.3 Počet účtenek ve slosování a 4.3.2 Počet hráčů.

Obrázek 10: Průměrný počet účtenek na jednoho hráče

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

Průměrně každý aktivní soutěžící zaregistroval 37 účtenek měsíčně. Modus, neboli nejčastěji se vyskytující hodnota, se rovnal 41 a to celkem v 6 měsících z 30. Medián, který označuje střední hodnotu v neklesající posloupnosti, byl roven 38. Nejméně zaznamenaných účtenek na jednoho hráče bylo v prvním měsíci zavedení loterie (říjnu 2017). V tomto měsíci byl zaznamenán velmi nadprůměrný počet aktivních hráčů, ale podprůměrný počet účtenek zapojených do slosování. Vysoký počet hráčů mohl být zapříčiněn zaváděcí reklamou.

Naopak nízký počet registrovaných účtenek mohl být z důvodu složitosti opisování dlouhých kódů a cca 20% chybovostí při zadávání údajů (v následujících měsících výrazně klesala). Tento problém byl později vyřešen opisováním pouze části těchto kódů a poté také tím, že účtenky od některých podnikatelů, díky vývojářům jejich softwaru, začaly obsahovat QR kódy, které stačilo pouze naskenovat. Nejvyšší hodnota 43 se naměřila v říjnu 2019. V průměru byl nejvyšší počet zaregistrovaných účtenek na hráče dosažen v roce 2019 [29]. Hodnoty jsou přehledně zobrazeny v následující tabulce č. 5

Tabulka 5: Průměrný počet účtenek ve slosování na jednoho hráče

Měsíční průměr	37	Měsíční průměr za rok 2017	29
Modus	41	Měsíční průměr za rok 2018	37
Medián	38	Měsíční průměr za rok 2019	41
Nejmenší hodnota (10/2017)	25	Měsíční průměr za rok 2020	35
Největší hodnota (10/2019)	43		

Zdroj: Vlastní zpracování dle [29]

5 VÝHODY A NEVÝHODY EET

V této kapitole se bude autorka práce věnovat výhodám a nevýhodám elektronické evidence tržeb. Pro zajištění přehlednosti a snadnějšího zhodnocení bude využita modifikovaná forma SWOT analýzy.

5.1 SWOT analýza

SWOT analýza patří mezi základní analytické metody. Byla vymyšlena v 60. letech 20. století týmem na Stanfordské univerzitě pod vedením Alberta Humphreyho. Ten měl za úkol vytvořit projekt, který by analyzoval nedostatky a chyby v plánování a řízení velkých amerických firem. Projekt byl financován právě 500 nejvýznamnějšími a největšími společnostmi v USA.

Tato analýza hodnotí úspěšnost podniku, nebo nějakého konkrétního záměru, a poskytuje podklady pro formulaci dlouhodobých cílů a strategií. Analyzuje a hodnotí vnitřní (silné a slabé stránky) i vnější prostředí (příležitosti a hrozby). Vzhledem k této skutečnosti dostala i svůj název [29].

Jedná se o zkratku z anglické podoby slov:

- S = Strengths (silné stránky),
  - V čem je podnik/projekt úspěšný (znalosti, dovednosti, zdroje, úspěchy...), cílem je jejich maximalizace.
- W = Weaknesses (slabé stránky),
  - V čem je podnik neúspěšný, cílem je jejich minimalizace.
- O = Opportunities (příležitosti),
  - Faktory, které mohou přinést úspěch (šance pro rozvoj, posílení pozice...), cílem je jejich identifikace a maximální využití.
- T = Threats (hrozby).
  - Možná rizika ležící mimo kontrolu společnosti; cílem je jejich rozpoznání, sledování a eliminace.

SWOT analýza je velmi univerzální a je jednou z nejvyužívanějších analytických technik. Původně byla určena pro hodnocení celých organizací, ale je možné ji využít i pro hodnocení různých projektů.

SWOT se zaznamenává do přehledné jednoduché 2x2 tabulky, ze které lze vyvodit vliv jednotlivých vnitřních i vnějších faktorů na daný projekt. Při jejím sestavování je nutné dodržovat základní pravidla, jako je například uvádění pouze důležitých klíčových faktorů. Nevýhodou této analýzy je především to, že může velmi výrazně odrážet subjektivní názor svého tvůrce.

5.2 SWOT matice EET

Následující tabulka 6 zobrazuje silné a slabé stránky elektronické evidence tržeb a její možné příležitosti a hrozby. Jednotlivé faktory uvedené v tabulce budou následně popsány a vysvětleny.

Tabulka 6: SWOT matice EET

	Pozitivní	Negativní
Vnitřní	<p>Silné stránky</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Moderní a jednoduchý systém 2. Nabídka třech režimů 3. Flexibilita při výběru zařízení 4. Poskytování slevy na dani FO 5. Spravedlivější tržní prostředí 6. Zvýšení daňového inkasa 7. Snižování DPH 8. Informovanost ze strany státu 9. Cílené kontroly 10. Účtenková loterie – zapojení občanů 	<p>Slabé stránky</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neférovost - nezavedeno pro všechny 2. Nepopularita u občanů 3. Špatná komunikace ze strany státu 4. Těžko odhadnutelný výnos z projektu 5. Nákladovost pro podniky 6. Výpadky systému EET 7. Administrativní zátěž pro podnikatele 8. Časová náročnost na obsluhu systému 9. Nedostatečná informovanost 10. Nutnost poskytování citlivých informací
Vnější	<p>Příležitosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozšíření na další poplatníky 2. Možnost budoucího zakotvení projektu 3. Růst ekonomiky 4. Bezpečnostní hrozby ve světě 5. Rostoucí nabídka SW a HW pro EET 6. Rostoucí digitální gramotnosti obyvatel 7. Rostoucí vybavenost lidí 8. Rozšiřování a posilování internetové sítě 9. Zvyšování bezpečnosti systémů 10. Pokrok ve vývoji techniky 	<p>Hrozby</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kritika - nepřijetí projektu občany 2. Klesající počet podniků 3. Zvyšování cen statků a služeb 4. Obcházení a porušování EET 5. Covid-19 - nutnost dalšího odkladu 6. Nepodpora projektu politickými stranami 7. Zrušení hotovosti 8. Klesající zájem o spolupráci veřejnosti 9. Malá konkurence v nabídce SW a HW 10. Možnost úniku a zneužití dat

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2.1 Silné stránky

System Elektronické evidence tržeb v České republice je v porovnání s mnoha jinými státy velmi moderní a jednoduchý. Jeho provoz lze zajistit i na obyčejném chytrém mobilu propojeným s tiskárnou na účtenky. Tento faktor je velmi příjemný pro lidi, kteří ho obsluhují. Velkou výhodou je i nabídka třech způsobů evidence. Podnikatelé, kteří mají ve své provozovně problém s internetovým připojením nebo jiné technické potíže a běžný režim EET by byl pro ně velmi zatěžující či až dokonce nemožný, si mohou požádat o povolení evidovat tržby ve zjednodušeném režimu, či dokonce zcela off-line ve zvláštním režimu. Další silnou stránkou je i umožnění flexibilního výběru zařízení, které není regulované státem. Poplatníci si tedy mohou svobodně vybrat typ zařízení, které jim bude vyhovovat i svého dodavatele. Stát také pro fyzické osoby poskytuje možnost uplatnit si slevu na dani ve výši 5 000 Kč v roce, kdy jim nastala povinnost začít využívat EET.

Celkovým cílem projektu je narovnání tržního prostředí. Dle provedených statistik se ukázalo, jak po zavedení prvních dvou vln stouply přiznávané tržby v restauračních a ubytovacích zařízeních a v maloobchodu a velkoobchodu. Úspěšnost také vyjadřuje zvýšení daňového inkasa o 33 miliard Kč, které nastalo dle stanovených očekávání. Z důvodu zvýšení fiskálních příjmů díky EET má vláda možnost snižovat daň z přidané hodnoty u vybraného zboží [20].

K dalším silným stránkám projektu určitě patří i zvýšení informovanosti státu. Ten může informace využít k získání lepšího přehledu o vstupech a výstupech, o zboží i ke kontrole podvodných jednání. S tím souvisí i další bod – cílené kontroly. Díky získaným informacím dojde k výraznému omezení namátkových kontrol a poctiví podnikatelé tak nebudou zatěžováni. Naopak zefektivněním účinnosti finanční správy dojde k přesnějším a rychlejším reakcím na podvodné praktiky. Jako poslední silná stránka byla uvedena účtenková loterie. Ta podporuje přebírání účtenek a umožňuje tak aktivní zapojení spotřebitelů do kontrol.

5.2.2 Slabé stránky

Projekt EET je velmi kritizován především z důvodu jeho neférovosti. Poplatníci, kteří mají povinnost vést EET, jsou dle jejich názoru velmi znevýhodněni. I po zavedení posledních vln bude některým podnikatelům udělena výjimka a budou od této povinnosti osvobozeni, viz kapitola 1.3.3 Tržby vyloučené z evidence. Dle názorů mnoha občanů by tedy měla být EET zavedena pro všechny bez výjimky, nebo by měla být zrušena [31].

Tato skutečnost částečně ovlivňuje i nepopularitu projektu ze strany občanů. Lidé si také často myslí, že elektronická evidence tržeb je pouhou státní buzerací a že je využívána především k účelům využívání získaných informací. Stát by měl ohledně tohoto projektu více komunikovat s občany a sdělovat jim jeho výhody.

Další slabou stránkou je dle názoru opozice i mnoha ekonomů skutečnost, že výnos z tohoto projektu je velmi těžko odhadnutelný a doložitelný. Je založený především na odhadech a výpočtech meziročních změn a nelze tedy podložit, že za vyšším daňovým výnosem stojí EET a ne například hospodářský růst [32].

Další slabé stránky pocítují poplatníci. Jedná se o vysokou nákladovost při zavádění EET, kdy jsou podnikatelé nuceni koupit si hardwarové a softwarové vybavení, na kterých je možné evidenci provádět. Následné výdaje na provoz se také pohybují v nemalých částkách (poplatek za internetové připojení a další paušální částky například za technickou podporu, zajištění aktualizací,...). Další slabou stránkou jsou možné výpadky systému a po obnovení spojení je podnikatel povinen provést znovu zaslání údajů o tržbách. Problémem pro poplatníky je také vyšší administrativní zátěž a časová náročnost na obsluhu systému. To se nelíbí ani zákazníkům, kteří musejí déle čekat na provedení platby. Velká procentuální část poplatníků se také cítí málo informována. Nevědí, kde mohou získat informace především v nastalých specifických případech. Asi žádnému podnikateli se také nelíbí, že musí poskytovat citlivé informace o svém podnikání. Ze zasílaných údajů lze vyčíst obraty jednotlivých provozoven, tržby v jednotlivých měsících, dnech i minutách. Tyto údaje byly vždy podle obchodního zákoníku považovány za obchodní tajemství. V případě zneužití těchto dat by mohlo dojít k získání nekalé konkurenční výhody, jelikož by jejich zneuživatel mohl vyčíst v jakém místě a času se v daném oboru lépe podniká a dle těchto nabytých informací by mohl rozhodovat například o svých investicích [33].

5.2.3 Příležitosti

Příležitostí pro EET by v budoucnu mohlo být její rozšíření i na další podnikatele. Čím více poplatníků bude mít povinnost evidenci vést, tím se zvýší i její úspěšnost. Značnou šancí by bylo také její přijetí mezi občany a zakotvení v právním systému. Možnost pro využití této příležitosti si však žádá dlouhý časový horizont a silnou vytrvalou pozornost.

Růst české ekonomiky ovlivňuje růst spotřeby domácností. Spotřebitelé budou provádět více nákupů a to pomůže využitím EET k narovnání tržního prostředí, k lepšímu výběru daní a ke snadnější kontrole dodržování povinností.

Bezpečnostní hrozby ve světě byly do této kategorie zařazeny především z důvodu omezení cestovního ruchu. Lidé budou méně cestovat do zahraničí a více volného času budou trávit v České republice. Následkem toho dojde ke zvýšení příjmů v odvětvích, kde jsou nejvíce očekávány daňové úniky – ubytování a stravování. Finanční správě se tak pomocí EET zvýší možnost kontroly [34].

Po úplném rozběhnutí EET je velká příležitost, že dojde k růstu nabídky SW a HW vhodných pro danou evidenci. Tento faktor by zapříčinil nárůst konkurence v daném odvětví a tlačil by ceny zařízení dolů.

Další příležitostí je i rostoucí vybavenost obyvatel a jejich digitální gramotnosti. V dnešní době už má většina obyvatel chytrý mobil, notebook či PC. Tyto zařízení jsou zcela postačující pro funkčnost provozu EET a lze tedy předpokládat, že i většina malých podnikatelů již disponuje nějakým z těchto uvedených zařízení. Také zvyšující se digitální gramotnost je velmi přínosná. Provoz takto snadného softwaru by většině poplatníků v dnešní době již neměl dělat větší problémy [35].

Poslední tři uvedené příležitosti, zvyšování bezpečnostní sítě, pokrok ve vývoji techniky a rozšiřování a posilování internetové sítě, souvisejí s technologickým pokrokem. Ten by se mohl využít k vylepšení systému EET a k eliminaci několika slabých stránek.

5.2.4 Hrozby

Velkou hrozbou je nepřijetí elektronické evidence tržeb občany. Podnikatelé by v této souvislosti mohli začít ukončovat svou výdělečnou činnost a raději si hledat zaměstnání. Další hrozbou je, že začnou velmi výrazně zvyšovat ceny svých statků a služeb, nebo začnou EET obcházet a porušovat. Stálý nátlak lidí by tak nakonec mohl dokonce zapříčinit i celkové zrušení projektu [36].

Možná nutnost dalšího odkladu z důvodu pandemie by mohla být pro evidenci tržeb likvidační. V tuto chvíli je velmi obtížné usuzovat, kdy se ekonomika vrátí do normálního chodu. Problémem je také nepodpora projektu dalšími politickými stranami, což je vzhledem k blížícím se volbám do Poslanecké sněmovny velmi zásadní [14].

Velmi diskutovaným tématem u nás i v zahraničí je úplné zrušení hotovostního platebního styku. Pokud by se tato skutečnost zavedla, pak by elektronická evidence tržeb zcela ztratila svůj význam [37].

Na funkčnost systému svým způsobem působí i spotřebitelé. Přebírání účtenek za nákupy je jedním z kontrolních nástrojů systému, a jelikož je v České republice zcela dobrovolné, klesající zájem o spolupráci ze strany veřejnosti by ho velmi ovlivnil.

Jako další hrozba by mohla být uvedena malá konkurence v nabídce SW a HW. Nedostatečná konkurence v oboru působí na růst cen produktů. Jelikož není 100 % jisté, že se evidence tržeb znovu spustí, nevstoupí do tohoto odvětví mnoho podniků. Už nyní jsou známy i případy, že firma nabízející toto zboží zkrachovala z důvodu odložení EET.

Jako u všech systému také nelze zcela jistě odvrátit možné hrozby úniku a zneužití dat. Pokud by k takovému selhání došlo, bylo by to pro projekt velmi ohrožující.

5.3 Vyhodnocení SWOT

Vyhodnocení SWOT analýzy bude provedeno dvěma metodami. První z nich bude klasifikace jednotlivých faktorů dle výše jejich důležitosti a posouzení jejich úspěšnosti. Druhou metodou bude klasická tvorba strategií SO, WO, ST a WT.

5.3.1 Klasifikace faktorů dle významnosti

Prvním způsobem vyhodnocení SWOT matice bude udělení vah a ohodnocení každému faktoru.

Váhou je možné vyjádřit důležitost jednotlivých faktorů (čím vyšší váha, tím vyšší důležitost). Součet vah se bude v každé ze čtyř kategorií rovnat 1. Hodnocení jsou udělena na základě spokojenosti s daným kritériem. Silné stránky a příležitosti jsou hodnoceny na stupnici od 1 (nejnižší spokojenost) do 5 (nejvyšší spokojenost). Hodnocení číslem 5 znamená, že daná položka funguje, je dokonalá, a není na ní potřeba nic měnit a zabývat se jí. Naopak položkám s nejnižším hodnocením by měla být věnována největší pozornost. Slabé stránky a vnější hrozby jsou hodnoceny na záporné škále od -5 (nejvyšší nespokojenost) do -1 (nejnižší nespokojenost).

Po stanovení vah a hodnocení se u každé položky stanoví součin těchto hodnot, který vyjadřuje celkovou významnost individuálních položek, a v každé kategorii se provede celkový součet. Tyto součty vyobrazují sílu každé skupiny (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby). Dalším krokem je stanovení síly interních a externích faktorů. Díky tomuto kroku je možné získat přehled, zda převažují silné či slabé stránky a příležitosti či hrozby, a bude tak snadnější provést výběr následných strategií. Sečtením těchto posledních dvou faktorů se získá celková bilance projektu, která by v případě úspěšnosti měla být co nejvyšším kladným číslem [38].

Následující tabulka č. 7 sleduje váhy a hodnocení jednotlivých silných stránek.

Tabulka 7: Ohodnocení silných stránek

SILNÉ STRÁNKY	VÁHA	HODNOCENÍ	SOUČIN
Moderní a jednoduchý systém	20%	4	0,8
Spravedlivější tržní prostředí	15%	2	0,3
Zvýšení daňového inkasa	15%	3	0,45
Nabídka třech režimů	10%	5	0,5
Snižování DPH	10%	3	0,3
Flexibilita při výběru zařízení	8%	3	0,24
Účtenková loterie – zapojení občanů	7%	4	0,28
Cílené kontroly	5%	4	0,2
Poskytování slevy na dani FO	5%	2	0,1
Informovanost ze strany státu	5%	5	0,25
CELKEM	1	3,5	3,42

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší váha 20 % byla přiřazena první položce – Moderní a jednoduchý systém. Tento faktor je velmi důležitý pro fungování systému a pro přijetí projektu občany. Pokud by byl systém příliš složitý, odradil by výrazně větší procento obyvatel od podnikání. V hodnocení bylo uvedeno číslo 4, což znamená, že ještě nějaký prostor pro zlepšení existuje.

V pořadí dalšími jsou spravedlivější tržní prostředí a zvýšení daňového inkasa. Těmto položkám byla přiřazena váha 15 %. Vzhledem k tomu, že se evidence tržeb stále nevztahuje na všechny podnikatele, bylo spravedlivější tržní prostředí hodnoceno pouze číslem 2. Po zavedení povinnosti pro všechny podnikatele se předpokládá ještě vyšší zvýšení daňového inkasa, a proto tento faktor získal průměrné hodnocení 3 body.

Další tabulka č. 8 se bude věnovat slabým stránkám.

Tabulka 8: Ohodnocení slabých stránek

SLABÉ STRÁNKY	VÁHA	HODNOCENÍ	SOUČIN
Neférovost - nezavedeno pro všechny	15%	-5	-0,75
Nepopularita u občanů	13%	-5	-0,65
Špatná komunikace ze strany státu	11%	-4	-0,22
Nákladovost pro podniky	11%	-4	-0,44
Těžko odhadnutelný výnos z projektu	10%	-5	-0,5
Nedostatečná informovanost	9%	-3	-0,27
Nutnost poskytování citlivých informací	8%	-3	-0,24
Výpadky systému EET	8%	-4	-0,32
Administrativní zátěž pro podnikatele	8%	-4	-0,32
Časová náročnost na obsluhu systému	7%	-3	-0,21
CELKEM	1	-4	-4,14

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejdůležitější slabé stránky jsou neférovost, nepopularita, špatná komunikace a vysoká nákladovost pro podniky. Neférovost se týká převážně nezavedení EET pro všechny bez výjimek. Jak již bylo zmíněno, nejedná se pouze o odložení poslední vlny z důvodu pandemie, ale i o mnoho firem, které dostanou od této povinnosti výjimku. Této a i v pořadí tabulky další položce bylo uděleno nejhorší možné hodnocení. Nepopularita projektu u občanů je totiž také dalším zásadním problémem, kterému by se měla věnovat pozornost. S tím souvisí i špatná komunikace ze strany státu. Pokud chce vláda úspěšně implementovat tento projekt do právního systému, měla by občanům sdělovat jeho pozitiva a tím změnit jejich negativní pohled. Co se týče nákladovosti, jedná se především o problém u menších podnikatelů. Výdaje na zahájení i následný provoz EET mohou tuto skupinu podnikatelů od jejich činnosti odradit, proto hodnocení -5.

Tabulka 9: Ohodnocení příležitostí

PŘÍLEŽITOSTI	VÁHA	HODNOCENÍ	SOUČIN
Možnost budoucího zakotvení projektu	25%	1	0,25
Rozšíření na další poplatníky	15%	3	0,45
Růst ekonomiky	15%	3	0,45
Rozšiřování a posilování internetové sítě	8%	3	0,24
Pokrok ve vývoji techniky	8%	4	0,32
Zvyšování bezpečnosti systémů	8%	4	0,32
Bezpečnostní hrozby ve světě	7%	5	0,35
Rostoucí vybavenost lidí	5%	4	0,2
Rostoucí digitální gramotnosti obyvatel	5%	4	0,2
Rostoucí nabídka SW a HW pro EET	4%	4	0,16
CELKEM	1	3,5	2,94

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejdůležitější příležitostí, jak je možné shlédnout v tabulce 9, je přijetí projektu veřejností a jeho zakotvení v podnikání. Pokud by se tato příležitost povedla využít, postupem času by zanikla nepopularita elektronické evidence tržeb a pro každou firmu i podnikatele by se stala automatickou součástí. Bohužel využití takovéto příležitosti si žádá mnoho úsilí a ještě mnohem více času, proto je nyní hodnocena pouze číslem 1.

Dalšími v pořadí nejdůležitějšími položkami je příležitost rozšířit povinnost vedení EET i na další poplatníky a růst ekonomiky. Pokud poroste česká ekonomika, zvýší se spotřeba domácností a firem, což zapříčiní více prodeje. Díky tomu bude zvýšena funkčnost EET, jelikož bude mít možnost více kontrolovat dodržování přiznávání příjmů.

Váhu 10 % si získaly rovnou tři položky. Svým způsobem všechny souvisí s vývojem a technologickým pokrokem.

Následující tabulka 10 se bude zabývat zhodnocením hrozeb.

Tabulka 10: Ohodnocení hrozeb

HROZBY	VÁHA	HODNOCENÍ	SOUČIN
Covid-19 - nutnost dalšího odkladu	20%	-5	-1
Kritika - nepřijetí projektu občany	15%	-4	-0,6
Zvyšování cen statků a služeb	15%	-5	-0,75
Klesající počet podniků	10%	-3	-0,3
Klesající zájem o spolupráci veřejnosti	10%	-2	-0,2
Nepodpora projektu politickými stranami	8%	-4	-0,32
Obcházení a porušování EET	7%	-1	-0,07
Možnost úniku a zneužití dat	5%	-1	-0,05
Malá konkurence v nabídce SW a HW	5%	-2	-0,1
Zrušení hotovosti	5%	-3	-0,15
CELKEM	1	-3	-3,54

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejzávažnější hrozbou projektu je nutnost jeho dalšího odkladu z důvodu šíření nemoci covid-19. Bohužel se nedá odhadnout, kdy tato pandemie definitivně skončí a kdy se vrátí ekonomika do původního stavu a EET bude znovu spuštěna. Tato hrozba nejde žádným způsobem eliminovat, a proto ohodnoceno -5.

Další jsou v pořadí zvyšování cen statků a služeb a kritika a nepřijetí projektu občany. Jelikož si firmy i podnikatelé budou chtít vykompenzovat vzniklé náklady, časovou náročnost i zvýšení administrativní zátěže, budou své zboží a služby nevyhnutelně zdražovat.

Tento faktor by mohl souviset i s následující hrozbou - nepřijetí projektu, a to ze stran podniků, ale právě i veřejnosti, které se toto zdražování významně dotkne.

Níže uvedená tabulka 11 zobrazuje celkové součty.

Tabulka 11: Celkové zhodnocení významnosti

Interní	-0,72
Externí	-0,6
Celkem	-1,32

Zdroj: Vlastní zpracování

U projektu převažují slabé stránky a hrozby, a proto by se mělo zvážit, zda je v projektu vůbec vhodné pokračovat. Pokud elektronické evidence zrušena nebude, měla by se pozornost upírat především na slabé stránky, které je možné odstranit. Pokud jde o hrozby, některé je možné eliminovat.

Následující kapitola přiblíží, jak lze posilovat silné stránky, odstraňovat slabé stránky, maximalizovat využití příležitostí a minimalizovat důsledky hrozeb.

5.3.2 SWOT strategie

Strategie opírající se o SWOT analýzu jsou tvořeny na základě snahy podpořit silné stránky, odstranit slabé stránky, využít příležitosti a vyvarovat se dopadu hrozeb.

Využitím SWOT matice je možné definovat čtyři základní typy strategií. Jedná se o [39]:

- SO (max - max),
  - Strategie založená na využití vnějších příležitostí k posílení vnitřních silných stránek. Tato strategie se řadí k ofenzivním.
- WO (min – max),
  - Strategie, která omezuje vnitřní slabé stránky firmy využitím příležitostí. Jedná se o strategii spojenectví.
- ST (max – min),
  - Tato strategie se snaží pomocí silných stránek oslabit či zcela vymýtit vnější hrozby. Řadí se mezi defenzivní strategie.
- WT (min – min).
  - Strategie WT je zaměřuje se na slabé stránky a hrozby. Je orientována na omezení slabin a překonání hrozeb. Jedná se o strategii úniku.

Následující tabulka 12 jednotlivé strategie přehledně zobrazuje.

Tabulka 12: SWOT strategie

SWOT		Analýza vnitřního prostředí	
		Silné stránky	Slabé stránky
Analýza vnějšího prostředí	Příležitosti	Strategie MAX – MAX maximalizace silných stránek – maximalizace příležitostí	Strategie MIN – MAX minimalizace slabých stránek – maximalizace příležitostí
	Hrozby	Strategie MAX – MIN maximalizace silných stránek – minimalizace hrozeb	Strategie MIN – MIN minimalizace slabých stránek – minimalizace hrozeb

Zdroj: Vlastní zpracování

Strategie SO

Neustálý pokrok ve vývoji techniky a zvyšování bezpečnosti systémů by měl být co nejvíce využíván pro udržení a posílení silné stránky - moderní a jednoduchý systém. To, že je systém v této chvíli takto moderní, se může ve velmi krátkém časovém horizontu změnit, a tak se při nevyužívání těchto příležitostí může stát systém EET brzy zaostalým.

K posílení položek informovanost ze strany státu, cílenost kontrol, zvýšení daňového inkasa i k podpoře spravedlivějšího tržního prostředí lze z příležitostí jednoznačně využít růst ekonomiky a bezpečnostních hrozeb ve světě. Obě tyto položky mají totiž vliv na počty uskutečněných tržeb v České republice (počet roste přímo úměrně s nimi). Čím více bude provedeno nákupů, tím se zvyšuje účinnost uvedených silných stránek.

Rostoucí nabídka softwarového i hardwarového vybavení splňující podmínky pro EET velmi zvyšuje flexibilitu podniků při výběru zařízení.

Strategie WO

Při využití pokroku ve vývoji techniky a rozšiřování a posilování internetové sítě by se dalo zamezit problémům s výpadky systému, který podnikatelům způsobuje další časové prodlevy a administrativní zátěž. K odstranění těchto dvou faktorů také přispívá zvyšující se digitální gramotnost obyvatel. V dnešní době už je většina obyvatel schopna s takto jednoduchými systémy bez problémů pracovat.

Rostoucí nabídka SW a HW velmi ovlivňuje ceny těchto vybavení. Zvyšující se konkurence v daném oboru totiž tlačí na snižování cen. Tento faktor by se dal snadno využít k eliminaci nákladů při zavádění EET v podnicích. Tyto počáteční náklady by také

nemusely být tak vysoké z důvodu rostoucí vybavenosti obyvatel. Jak již bylo zmíněno, téměř každý v této době vlastní chytrý mobilní telefon, PC či notebook, na kterém by mohla být evidence tržeb bez problémů provozována.

V případě využití zvyšující se bezpečnosti systémů by mohlo dojít k odstranění obav poplatníků z nutnosti poskytování citlivých informací, jelikož by věřili, že zneužití zasílaných informací je velmi nepravděpodobné.

Strategie ST

Rovnou tři uvedené silné stránky by mohly být využity k eliminaci hrozby z klesajícího počtu podniků. Z důvodu modernosti a jednoduchosti systému nemusí hrozit obavy z toho, že poplatník nebude mít dostatek dovedností pro jeho používání. Dále díky nabídce třech režimů se podniky nemusí obávat ani technických problémů. Pokud například nebudou mít možnost napojit se na kvalitní internetovou síť, mohou si zažádat o vedení evidence v jiném režimu. Další silnou stránkou je poskytování finanční podpory pro fyzické osoby ve formě slevy na dani v době vzniku povinnosti začít vést EET.

Hrozba zvyšování cen statků a služeb by mohla být eliminována snižováním DPH. Je velmi pravděpodobné, že si firmy z důvodu vzrůstu nákladů a vzniku dalších povinností kvůli zavedení EET budou tuto skutečnost kompenzovat zdražováním svých produktů. Toho si je Ministerstvo financí vědomo a proto se rozhodlo začít snižovat daň z přidané hodnoty u vybraného zboží a služeb.

Viditelným docílením spravedlivějšího tržního prostředí a zvýšením daňového inkasa by v budoucnu mohlo být dojit k omezení kritiky a vyvrácení hrozby z nepřijetí projektu občany.

Cílené kontroly se dají využít k zamezení obcházení a porušování EET a provoz účtenkové loterie slouží k podpoře zájmu ze strany veřejnosti.

Strategie WT

Hrozbu z nepřijetí projektu občany by mohlo potlačit odstranění nepopularity, neférovosti a především špatné komunikace ze strany státu. Pokud by stát viditelněji, přehledněji a častěji prezentoval pozitivní výsledky z tohoto programu, mohl by tím mínění veřejnosti o nefunkčnosti a zbytečnosti systému změnit.

Snižováním nákladovosti a administrativního zatížení podnikatelů by se dala eliminovat hrozba z klesajícího počtu podniků a zvyšování cen.

6 POSTOJ DAŇOVÝCH SUBJEKTŮ K EET

Kapitola se bude věnovat zhodnocení elektronické evidence tržeb dle názorů a postojů daňových subjektů, které byly získány pomocí dotazníkového šetření. Následující podkapitoly se budou zabývat charakteristikou dotazníkového šetření, vlastním průzkumem a ověřením stanovených hypotéz.

6.1 Charakteristika dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je kvantitativní metoda výzkumu veřejného mínění. Tato metoda je nejčastěji využívána v sociologii, ale velmi často nachází své uplatnění i v dalších oborech, jako je management, marketing, psychologie a poradenství.

Touto metodou je možné pomocí matematických a statistických technik měřit a analyzovat sociologické jevy. Dotazníky mohou mít ústní, písemnou i elektronickou formu. Díky tomuto průzkumu je možné získat velké množství dat ze širokého okruhu lidí.

Dotazníkové šetření má mnoho výhod, ale i nevýhod. Mezi výhody lze zařadit nízká časová a finanční náročnost. Respondenti při vyplňování ocení vysokou míru anonymity. Při velkém počtu respondentů mohou být výsledky reprezentativní i pro danou skupinu osob či pro celou populaci. Dotazník je také možné použít pro opakované srovnávací šetření. Nevýhodou při tomto typu průzkumu je riziko vysokého zkreslení odpovědí ze stran dotazovaných. Není zde možné eliminovat lživé a nepřesné odpovědi. Pokud dotazník obsahuje mnoho otevřených otázek, může také nastat problém při vyhodnocování odpovědí.

Příprava dotazníkového šetření by měla zahrnovat čtyři základní body, jimiž jsou formulace problému a definice cílů výzkumu, stanovení reprezentativního vzorku, výběr způsobu sběru dat a návrh výzkumného nástroje.

Každý dotazník by měl začít úvodem s oslovením respondenta, představením organizátora výzkumu a také seznámením respondenta s tématem a cílem daného průzkumu. Dále je zde možné informovat dotazované o anonymitě a způsobu využití dat. V neposlední řadě je dobré zmínit přibližnou časovou náročnost vyplňování.

Po úvodu následují samotné otázky, které by měly být uspořádány přehledně do přirozeného celku. Obvykle bývají otázky řazeny od nejjednodušších po ty složitější.

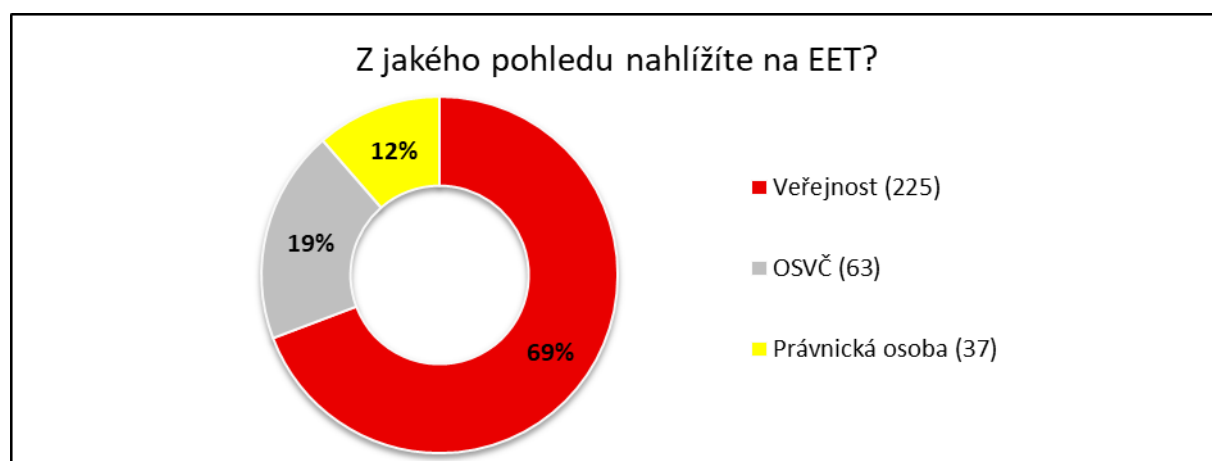
Dotazník by měl být na konci uzavřen poděkováním respondentovi [40].

6.2 Vlastní průzkum

Dotazník byl vytvořen elektronicky na webových stránkách VypInTo.cz. Byl spuštěn od 2. 3. 2021 do 24. 3. 2021. Respondenti byli získáváni zveřejněním dotazníku na sociální síti Facebook a pomocí rozeslání hromadných emailů. Návratnost vyplněného dotazníku byla 82,7 % a celý byl tak vyplněn 325 respondenty. Jedinou podmínkou pro možnost vyplnění průzkumu bylo dosažení věku 18 let. Dotazník obsahoval celkem 19 otázek a průměrná doba jeho vyplnění se rovnala cca 3 minutám.

Cílem dotazníku bylo získat informace od daňových poplatníků, které se týkají jejich názoru na elektronickou evidenci tržeb.

První otázka „Z jakého pohledu nahlížíte na EET“ rozčleňovala dotazované do třech skupin. Na základě zvolené odpovědi se určilo větvení (zobrazení) následujících otázek.

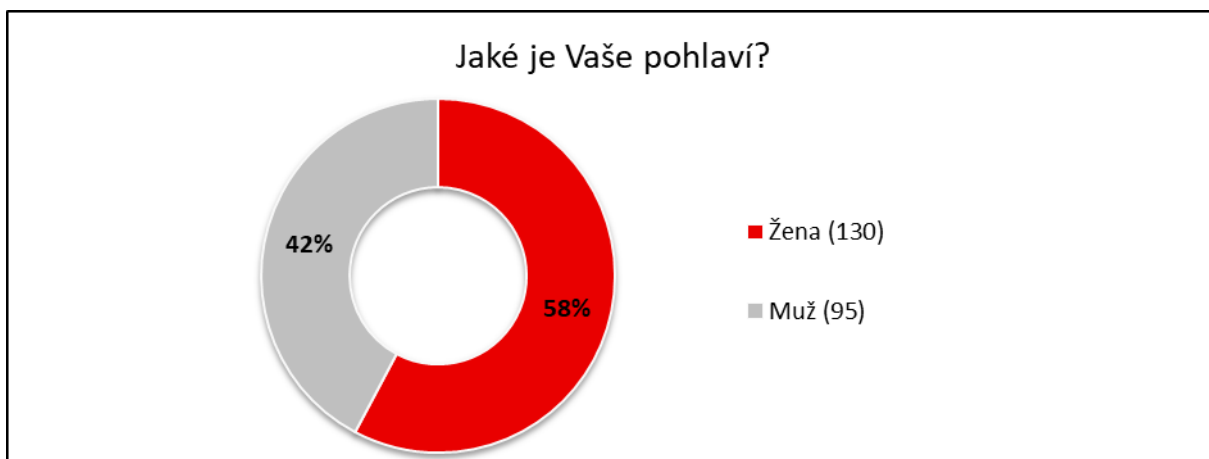

Obrázek 11: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 1

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 11 zobrazuje výsledky první otázky. Možnost „Veřejnost“ zvolilo nejvíce respondentů, a to 225. Z pohledu osob samostatně výdělečně činných vyplnilo dotazník 63 a z pohledu právnických osob 37 respondentů.

Na následujících pět otázek odpovídalo pouze 225 dotazovaných, kteří v první otázce zvolili možnost veřejnost. Tyto otázky se převážně týkaly charakteristických informací o respondentech. Zaměřovaly se na pohlaví, věk, dosažené vzdělání a jejich status. Poslední ze zmiňovaných otázek zjišťovala, zda mají tito respondenti zkušenosti s úctenkovou loterií, tedy zda se do ní někdy osobně zapojili.

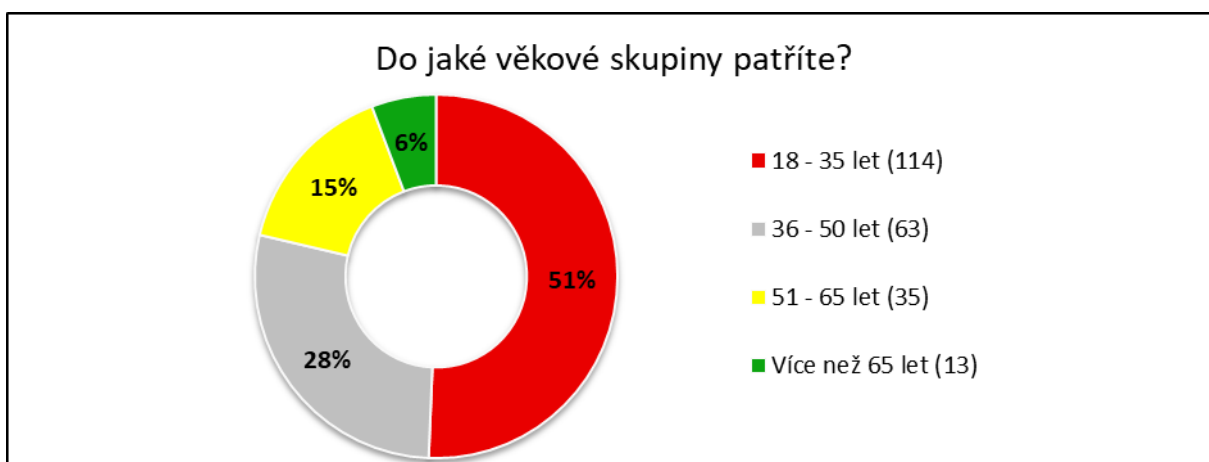

Obrázek 12: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 2

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 12 znázorňuje dopovědi na druhou otázku „Jaké je Vaše pohlaví?“. Získaní respondenti byli z 58 % ženy a z 42 % muži.

Třetí otázka rozřazovala dotazované do 4 skupin dle jejich věku. Obrázek 13 přehledně zobrazuje získané odpovědi na tuto otázku.

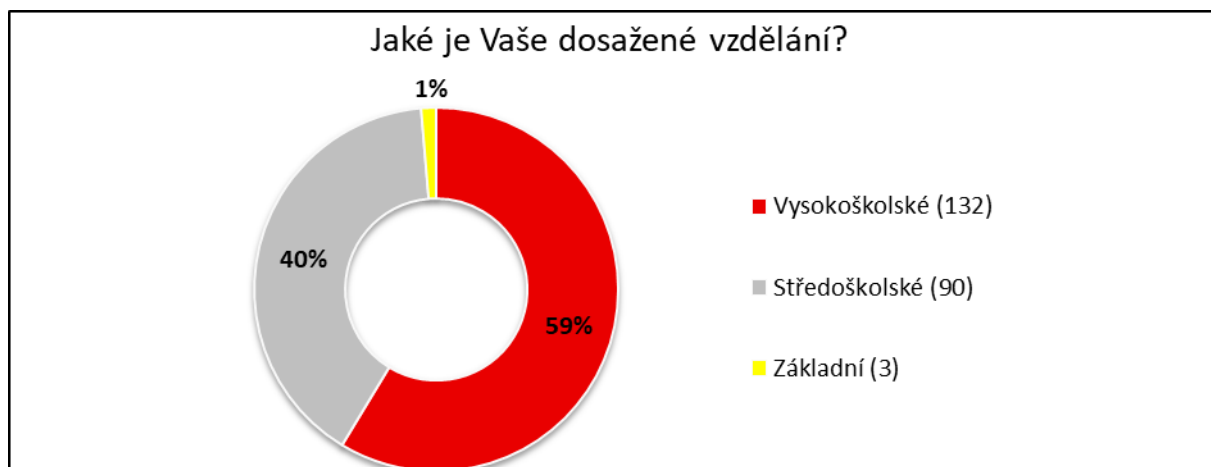
Obrázek 13: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 3

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce odpovědí bylo získáno z věkové skupiny do 35 let. Tato skupina obsahovala 114 osob a tedy 51 % z celkového počtu. Toto vysoké procentuální zastoupení bylo možné vzhledem k formě a způsobu zveřejnění dotazníku očekávat.

V kategorii od 36 do 50 let bylo získáno 63 odpovědí a mezi 51 – 65 let bylo 35 dotazovaných. Poslední skupinu 13 osob tvořili respondenti starší 65 let.

Další otázka se zaměřovala na nejvyšší dosažené vzdělání. Výsledky byly zaznamenány na obrázku č. 14.

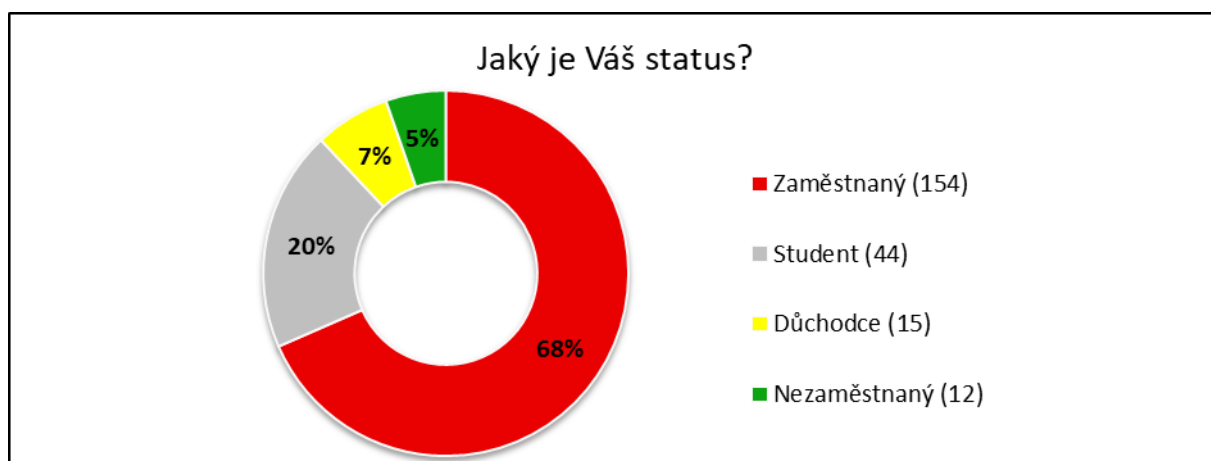

Obrázek 14: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 4

Zdroj: Vlastní zpracování

Reprezentativním vzorkem ze strany veřejnosti se stalo 132 respondentů s vysokoškolským vzděláním, 90 osob se středoškolským a 3 osoby se základním vzděláním.

Následující otázka, viz obrázek 15, členila respondenty na zaměstnanné, studenty, důchodce a nezaměstnané.

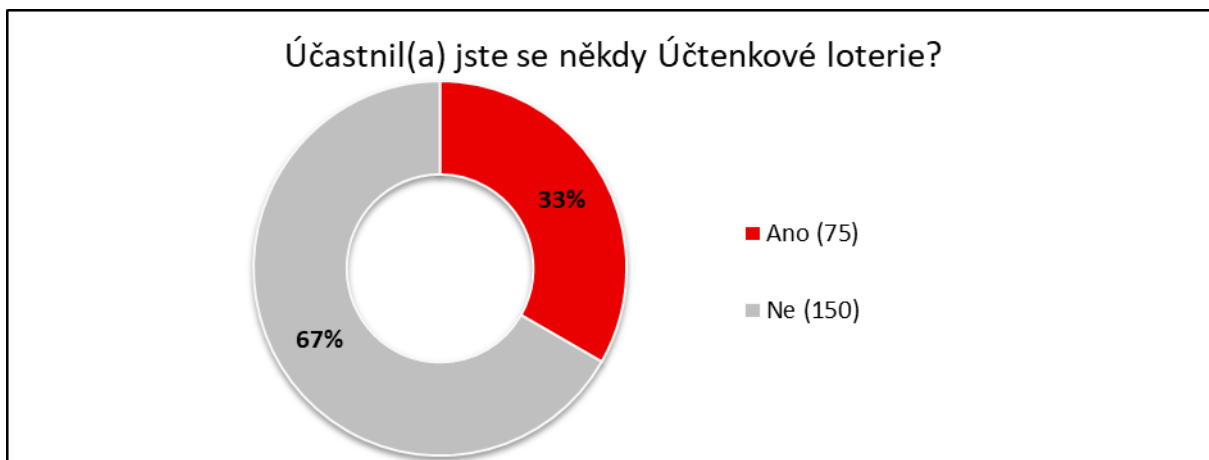

Obrázek 15: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 5

Zdroj: Vlastní zpracování

Zaměstnaných respondentů bylo 154 a tedy 68 %. Tento výsledek byl pro autorku práce překvapivý, jelikož dle způsobu rozesílání dotazníku očekávala nejvyšší zastoupení v kategorii student, kde bylo nakonec pouhých 20 % reprezentantů. Ve skupině důchodce bylo získáno 15 odpovědí a pouhých 12 ve variantě nezaměstnaný.

Šestá otázka, obrázek 16, již souvisela se samotnou problematikou a vyzvala respondenty, aby uvedli, zda se někdy zúčastnili Účtenkovky.

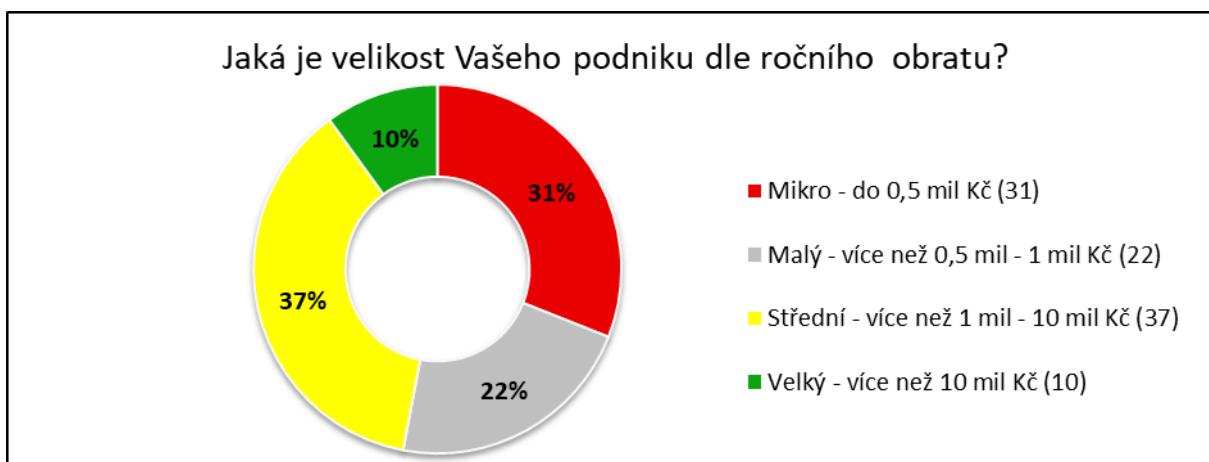

Obrázek 16: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 6

Zdroj: Vlastní zpracování

Z 225 dotazovaných uvedla přesně jedna jejich třetina, že se někdy zapojila do hry účtenková loterie.

Na několik dalších otázek odpovídaly pouze OSVČ a právnické osoby, tedy celkem 100 respondentů. Tyto otázky se týkaly rozdělení podnikatelů na základě výše jejich obrátů a dle režimu evidence jejich tržeb. Další otázky se věnovaly jejich názoru na to, zda se cítí být dostatečně informováni o EET a zda někdy uvažovali o ukončení svého podnikání z důvodu povinného zavedení těchto nových opatření. Následující otázky byly zaměřeny na vzniklé související náklady a na velikost dopadu na podnikání.

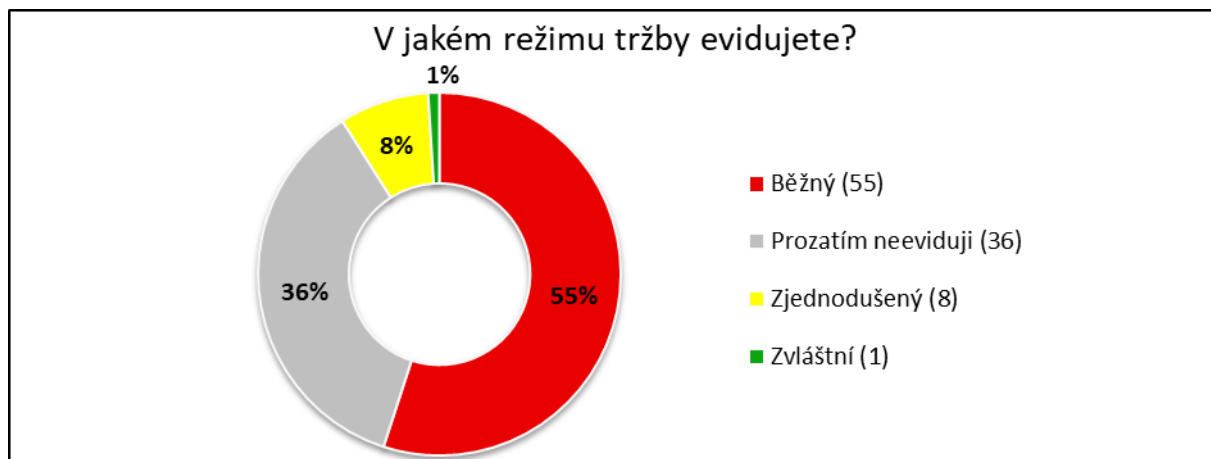

Obrázek 17: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7

Zdroj: Vlastní zpracování

Na otázku „Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?“ zvolilo, jak je vidět v grafu na obrázku 17, nejvíce respondentů variantu „Střední“, 31 respondentů odpověď „Mikro“, 22 osob vybralo možnost „Malý“ a zbylých 10 odpověď „Velký“.

Z celkového počtu osmá otázka „V jakém režimu tržby evidujete?“ se zabývala informací o způsobu evidence tržeb.

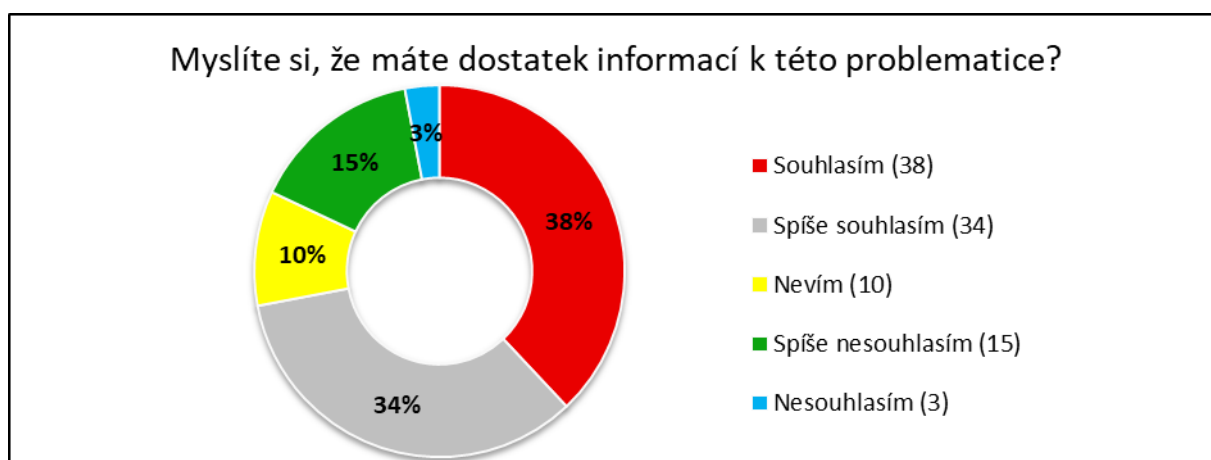

Obrázek 18 Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 8

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je možné shlédnout na obrázku 18, více než polovina dotazovaných eviduje své tržby v běžném režimu. Variantu „Prozatím neeviduji“ zvolilo 36 % respondentů, což nebránilo ve vyplňování následujících otázek, jelikož jejich odpovědi mohly vycházet i z odhadů. Zjednodušený režim využívá 8 % osob a zvláštní pouze jeden z vyplňujících.

Devátá otázka, které je zobrazena na obrázku 19, vyjadřovala subjektivní pocit každého z podnikatelů, zda se cítí být dostatečně informován o zavedení a provozu EET.

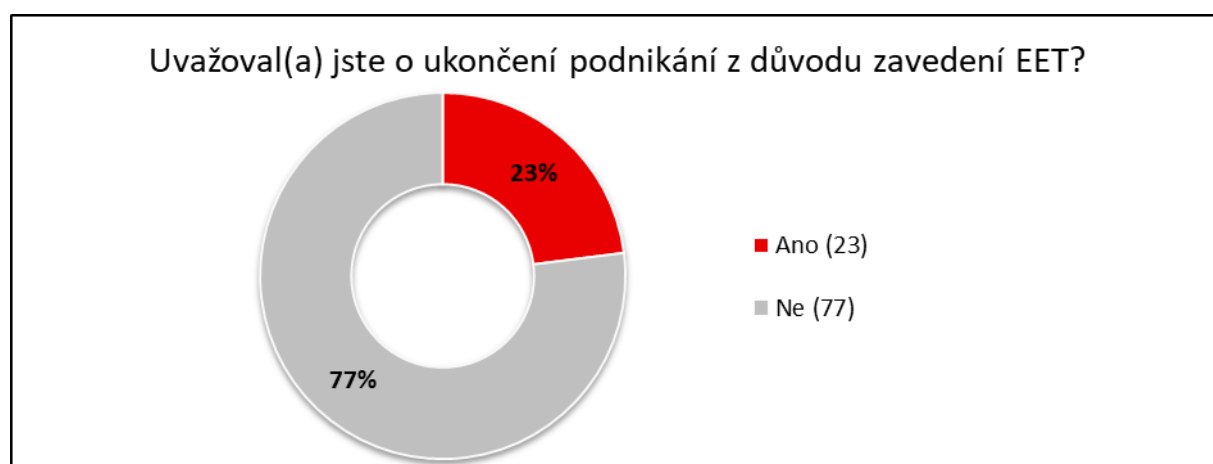

Obrázek 19: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 9

Zdroj: Vlastní zpracování

Varianty odpovědí byly rozděleny do 5 stupňů. Vcelku 38 respondentů uvedlo, že souhlasí s tím, že mají dostatečné množství informací. Dále se 34 dotazovaných přiklánílo k odpovědi „Spíše souhlasím“ a 10 odpovědělo „Nevím“. Negativní postoj k této otázce zaujmulo 18 osob, ze kterých 15 zvolilo možnost „Spíše nesouhlasím“ a pouze 3 respondenti uvedli, že zcela nesouhlasí.

Desátou otázkou byli respondenti dotazováni, zda uvažovali o ukončení podnikání z důvodu povinnosti zavést EET.

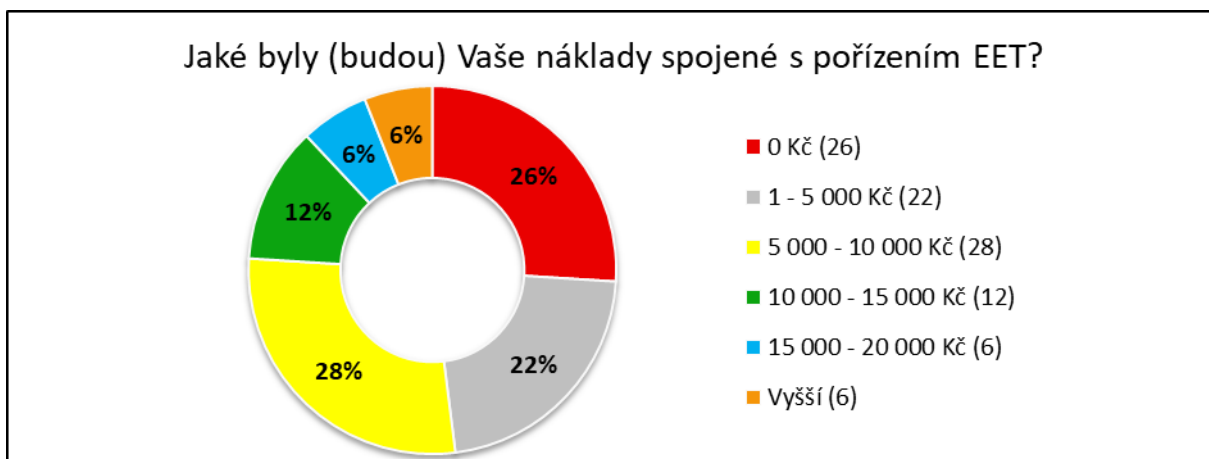
Obrázek 20: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 10

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf na obrázku 20 vystihuje odpovědi na danou otázku. Ze 100 dotazovaných odpovědělo 23 %, že o ukončení podnikání uvažovalo. Dle názoru autorky byla převážná většina těchto odpovědí ze strany podnikatelů, kteří u otázky „Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?“ zvolili variantu mikro. Zbylých 77 % podnikatelů uvedlo druhou možnost, tedy že o ukončení své činnosti neuvažovali.

Porovnání těchto dvou otázek bude na základě uvedené spekulace předmětem první hypotézy v kapitole 6.3.2.

Následující otázka se věnovala výši nákladů spojených s pořízením a zavedením EET. Obrázek 21 vyobrazuje možné varianty a jejich četnost. Na tuto otázku odpovídali i poplatníci, kteří elektronickou evidenci tržeb ještě nezavedli. Odpověď na tuto otázku pak vybírali na základě svého odhadu.

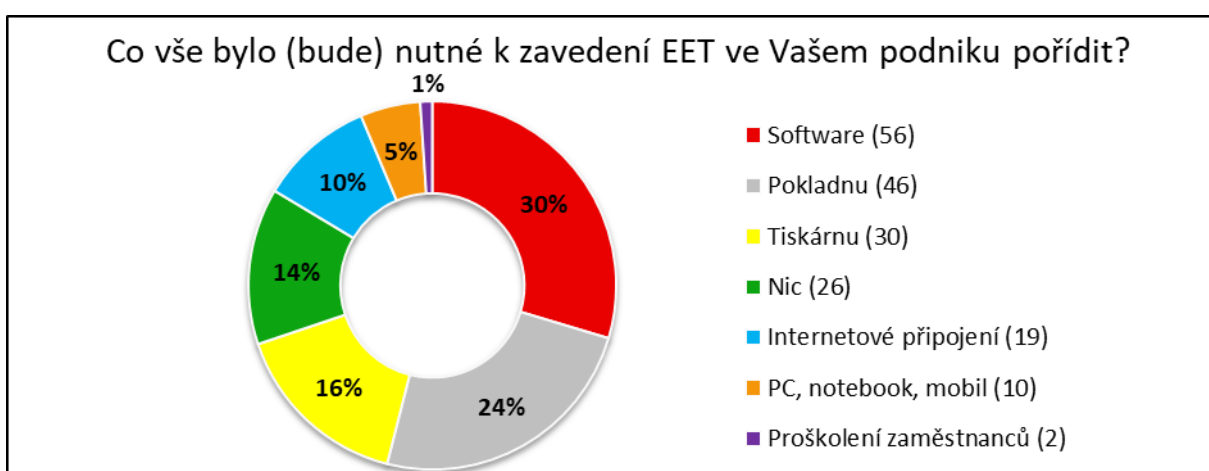
Obrázek 21: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 11

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce respondentů uvedlo, že se jejich náklady na zavedení EET budou pohybovat v rozmezí 5 – 10 tisíc Kč. Další nejpočetnější skupinou byla varianta „0 Kč“. Někteří podnikatelé totiž uvedli, že již před spuštěním EET měli vše potřebné a stačilo jim pouze realizovat bezplatné propojení stávajícího softwaru s evidencí tržeb. Jiní z podnikatelů například uvedli, že EET nebudou nikdy zavádět z toho důvodu, že přejdou pouze na bezhotovostní platební styk, nebo ukončí svou podnikatelskou činnost.

Jako třetí v pořadí skončila odpověď od 1 do 5 tisíc Kč. Četnost této odpovědi byla 22. Pro 12 respondentů činily počáteční náklady 10 – 15 tisíc Kč. Zbýlých 12 dotazovaných si rozdělilo ve stejném poměru odpovědi 15 – 20 tisíc Kč a vyšší než 20 000 Kč.

Z následujícího obrázku 22 je možné vypočítat, co vše si podniky museli pořídit.

Obrázek 22: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 12

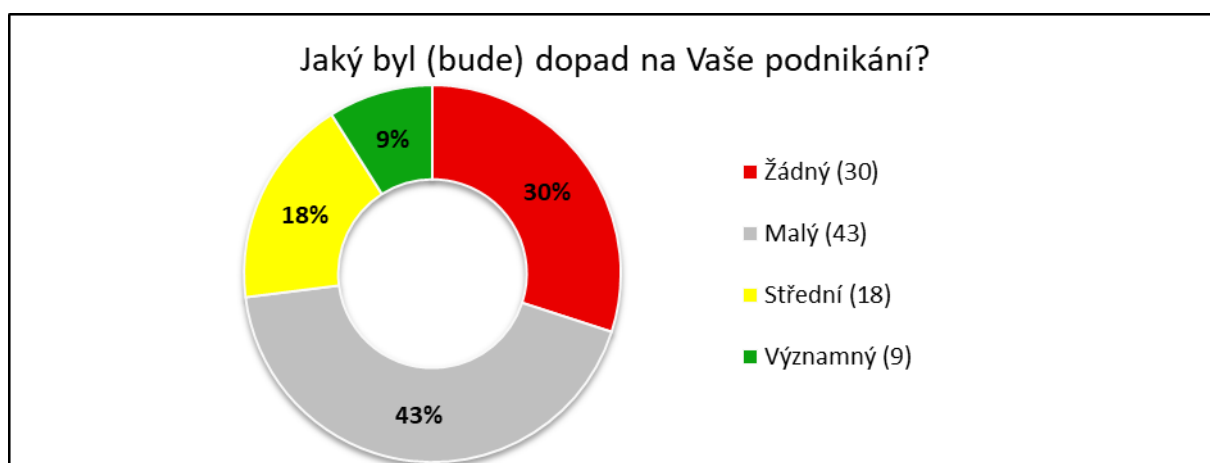
Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce „Co vše bylo (bude) nutné k zavedení EET ve Vašem podniku pořídit?“ musel respondent zaškrtnout alespoň jednu z variant nebo dopsat svou vlastní. Horní hranice při výběru možností stanovena nebyla.

Ze 100 respondentů si 56 muselo koupit nový software, 46 pokladnu a 30 tiskárnu. Variantu „Nic“ zvolilo 26 respondentů, což odpovídá i předchozí otázce, kde také právě 26 respondentů zvolilo možnost, že neměli žádné náklady. Nově si muselo zřídit 19 dotazovaných internetové připojení. Dalších 10 dotazovaných odpovědělo, že si museli pro evidenci tržeb pořídit PC, notebook, nebo mobilní telefon. Do vlastních odpovědí pouze dvě osoby uvedly odpovídající možnost, a to proškolení zaměstnanců.

V následující otázce měli respondenti zhodnotit dopad EET na své podnikání.

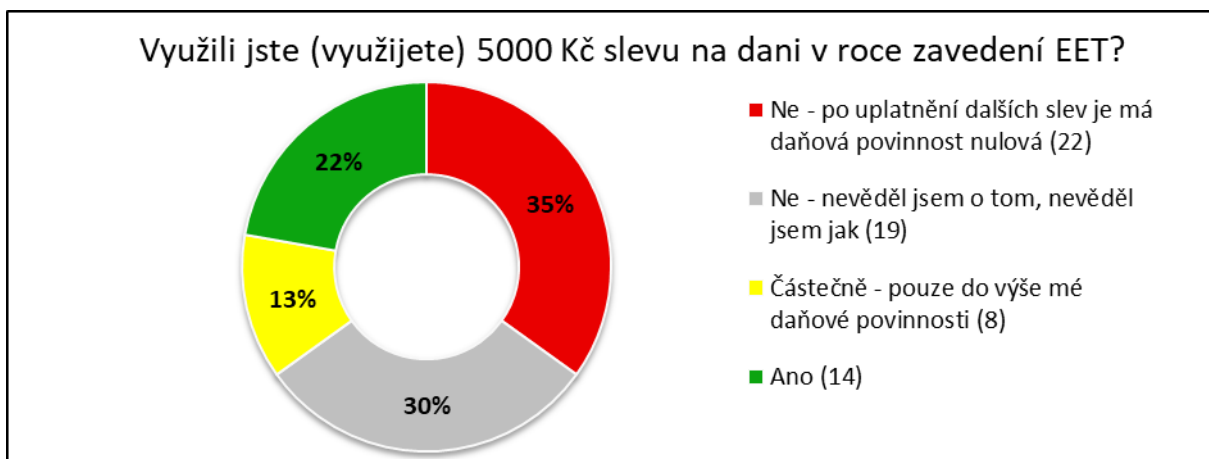

Obrázek 23: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku 23 je jasné patrné, že z 30 % bylo uvedeno, že EET nemá na dané podnikatele žádný dopad. Nejčastější odpovědí ze 43 % bylo, že dopad je pouze malý. Střední míru dopadu zaznamenalo 18 % podnikatelských subjektů a 9 % usoudilo, že dopad na jejich podnikání byl významný.

Na další otázku odpovídaly pouze osoby samostatně výdělečně činné, které mají možnost uplatnit v roce zavedení elektronické evidence slevu na dani ve výši 5 000 Kč. Respondentů odpovídajících na tuto otázku bylo tedy celkem 63. Odpovědi lze vidět na obrázku 24.

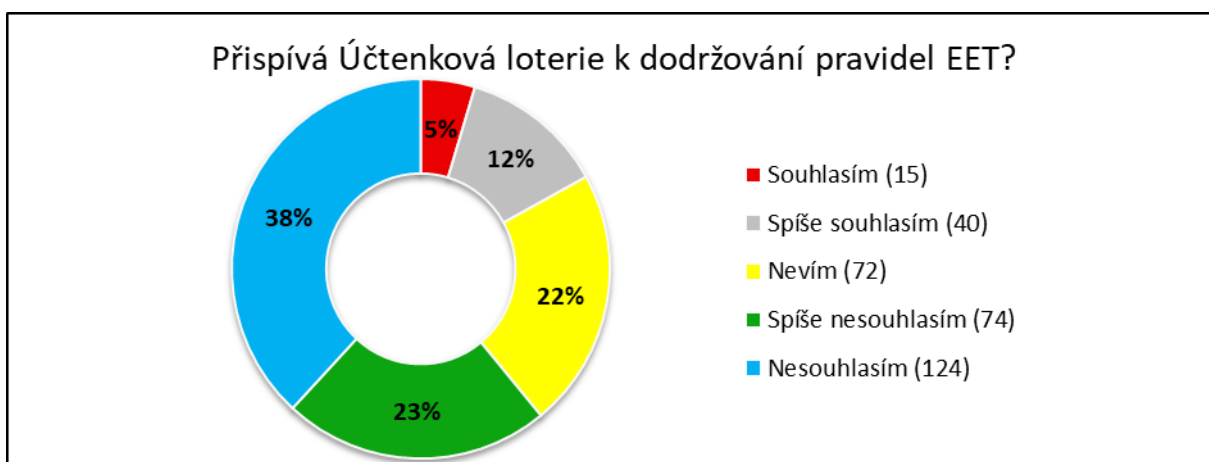

Obrázek 24: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 14

Zdroj: Vlastní zpracování

Slevu na dani v plné výši využilo nebo bude moci využít pouze 22 % respondentů a 8 respondentů, tedy 13 % ji využije pouze částečně. Vcelku 41 odpovídajících slevu nevyužilo (nevyužije) z důvodu, že jejich daňová povinnost je po uplatnění dalších slev nulová, nebo o této možnosti nevěděli.

Tento obrázek přehledně zobrazuje neúčelnost této kompenzace ze strany státu. Jelikož se tato náhrada týká pouze podnikajících fyzických osob, kterých se pravděpodobně nejvíce negativně dotýkají nově zavedená opatření, měl by stát zvážit jinou formu kompenzace. Velké množství těch nejmenších podnikatelů si totiž nebudou mít možnost tuto slevu uplatnit. Velkým problémem je také fakt, že menší podnikatelé mají větší problémy s orientací v zákonech, jelikož nemají specializovaná oddělení (právní, účetní...), a tak mnoho z nich ani nevědělo, že nějakou možnost uplatnění slevy mají.

Obrázek 25: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 15

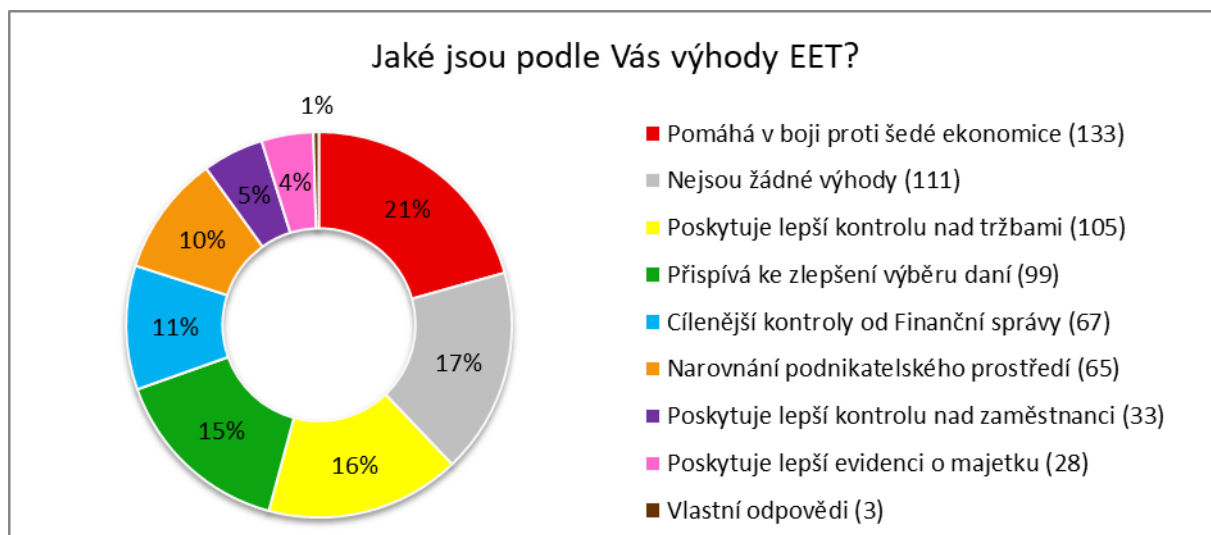
Zdroj: Vlastní zpracování

Na obrázku 25 je možné shlédnout otázku č. 15 „Přispívá účtenková loterie k dodržování pravidel EET?“ a její četnosti odpovědí. Tato otázka, stejně tak jako ty následující, již byla určena pro všechny respondenty.

Pouze 15 respondentů z celkového počtu 325 odpovědělo, že souhlasí a 40 odpovídajících se přiklání k pořadí druhé odpovědi „Spíše souhlasím“. Celkově se tak ke kladnějšímu názoru na tuto otázku připojilo 17 % osob. Názor „Nevím“ projevilo 72 respondentů, což činí 22 %. Záporný postoj k této otázce mělo 198 dotazovaných.

U této otázky je předpokládáno, že osoby nahlížející na EET z pohledu veřejnosti, které se někdy účtenkové loterie zúčastnily, viz obrázek 16, u této otázky odpověděly možnost „Souhlasím“ častěji, než osoby, které Účtenkovku nikdy nehrály. Tato skutečnost bude ověřena druhou hypotézou v kapitole 6.3.3.

Na otázku „Jaké jsou podle Vás výhody EET?“, obrázek 26, mohli respondenti vybrat neomezený počet odpovědí a dopsat i svou vlastní. Jelikož zde byla uvedena i možnost „Nejsou žádné výhody“, bylo podmínkou zaškrtnout alespoň jednu variantu. Celkový počet reakcí byl po úpravě vlastních odpovědí 644. Z vlastních odpovědí byly ponechány pouze uvedené skutečné výhody. Některé odpovědi tak byly vymazány, nebo přesunuty k další otázce týkající se nevýhod.

Obrázek 26: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 16

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčtenější výhodou bylo zvoleno, že EET pomáhá v boji proti šedé ekonomice. Tato možnost byla zvolena 133 a činila tak 21 % z celkového počtu odpovědí. Na druhém místě s četností 111 skončila varianta, že EET nemá žádné výhody. Tuto variantu odpovědi

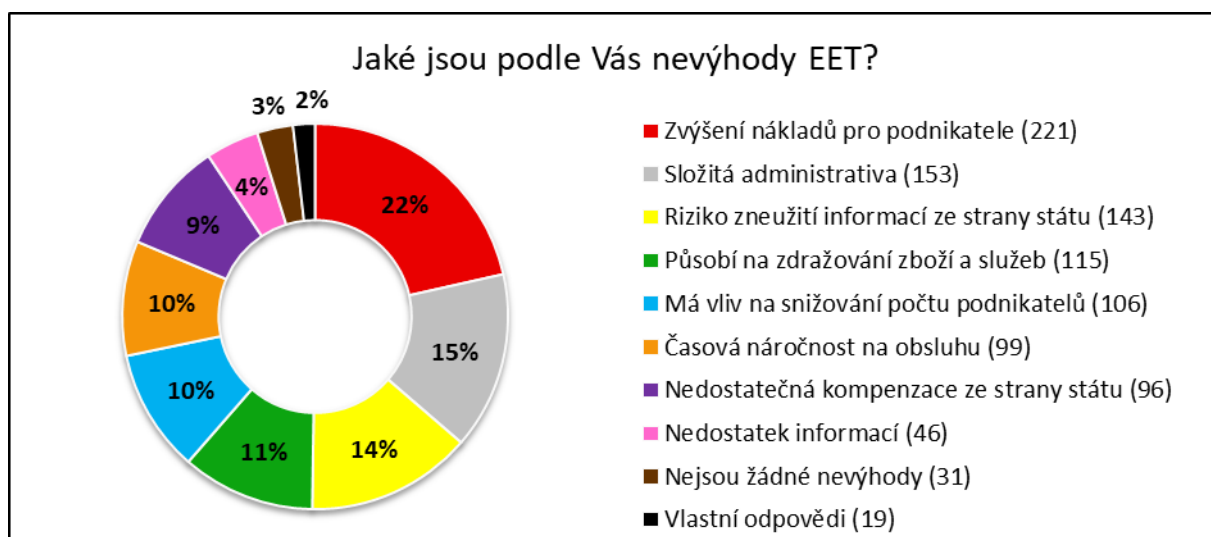
dle názoru autorky procentuálně nejvíce upřednostňovaly OSVČ a i vzhledem k poměrně vysoké četnosti této reakce bude uvedený předpoklad ověřen hypotézou č. 3 v kapitole 6.3.4.

Odpověď „Poskytuje lepší kontrolu nad tržbami“ byla zvolena 105krát. Další v pořadí byla četnost 99 u varianty, že EET přispívá ke zlepšení výběru daní. Téměř stejný počet (67 a 65) získaly odpovědi „Cílenější kontroly od Finanční správy“ a „Narovnání podnikatelského prostředí“. Zajímavou skutečností je, že narovnání podnikatelského prostředí u respondentů skončilo až na 6. místě s poměrně nízkou četností odpovědí, i přesto, že toto slovní spojení je ze strany Ministerstva financí s EET nejvíce spojováno a propagováno. Za touto variantou odpovědi už skončila jen výhoda poskytování lepší kontroly nad zaměstnanci (33) a lepší evidence o majetku (28).

Vlastní odpovědi byly uvedeny 3, z toho dvě zněly „Neumím posoudit“ a jedna, že EET slouží k jednodušší evidenci nákladů pro zákazníka (zákazník dostává/přebírá účtenky a může tak snadno evidovat své výdaje).

Celkově bylo tedy v této otázce zaškrtnuto 533 výhod (celkový počet odpovědí byl očištěn o odpovědi typu „Nejsou žádné výhody“.)

V pořadí další otázka „Jaké jsou podle Vás nevýhody EET?“ byla vytvořena na stejném principu jako předchozí otázka týkající se výhod. Celkový počet zaškrtnutých odpovědí byl u této otázky 1029.

Obrázek 27: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 17

Zdroj: Vlastní zpracování

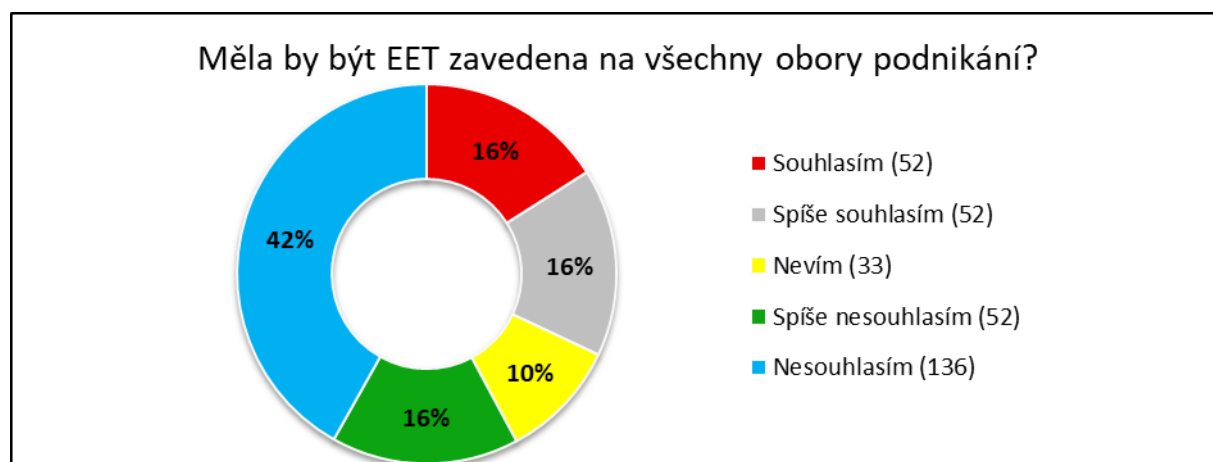
Jak lze vidět na obrázku 27, nejčastěji zvolenou odpovědí bylo zvýšení nákladů pro podnikatele. Tuto možnost vybralo z 325 osob 221.

Další v pořadí byla složitá administrativa, kterou zaškrtnulo 153 dotazovaných. Riziko zneužití informací ze strany státu vybralo 143 respondentů a skutečnost, že EET působí na zdražování zboží a služeb 115. Varianta týkající se vlivu EET na snižování počtu podnikatelů byla zaznamenána 106krát. Stejně procento z celkového počtu odpovědí získaly odpovědi „Časová náročnost na obsluhu“ a „Nedostatečná kompenzace ze strany státu“. Tyto možnosti měli četnost 99 a 96. Nedostatek informací zmínilo 46 osob a k variantě „Nejsou žádné nevýhody“ se přiklonilo pouze 31 dotazovaných.

Do adekvátních vlastních odpovědí bylo zahrnuto, že EET je pouhou státní buzerací, což nezávisle na sobě uvedlo 5 respondentů. Po dvou hlasech získaly vlastní možnosti odpovědi – neumím posoudit, šmírování konkurence ze strany Andreje Babiše, komplikace při podnikání v místech bez internetu či elektrické přípojky, sledování lidí a omezování svobody, nespravedlnost (EET by měla být povinná pro všechny, nebo být zrušena) a že nepřiznávat příjem je stejně jednoduché jako dříve. Jako další dvě nevýhody byly od respondentů zmíněny znevýhodnění menších podnikatelů oproti velkým a že získaná data v případě nutnosti nedovede stát využít. Varianty vlastní odpovědi v této otázce tedy využilo celkem 19 respondentů.

Pokud se z celkového počtu odpovědí odečte možnost „Nejsou žádné nevýhody“, lze vidět, že celkem bylo uvedeno 998 nevýhod, což je v porovnání s počtem uvedených výhod (533) téměř dvojnásobek. Tento faktor tedy také velmi výrazně zobrazuje negativní postoj daňových poplatníků k elektronické evidenci tržeb.

Předposlední otázka se respondentů ptala, zda by měla být EET zavedena na všechny obory podnikání. Výsledky jsou zobrazeny na obrázku 28.

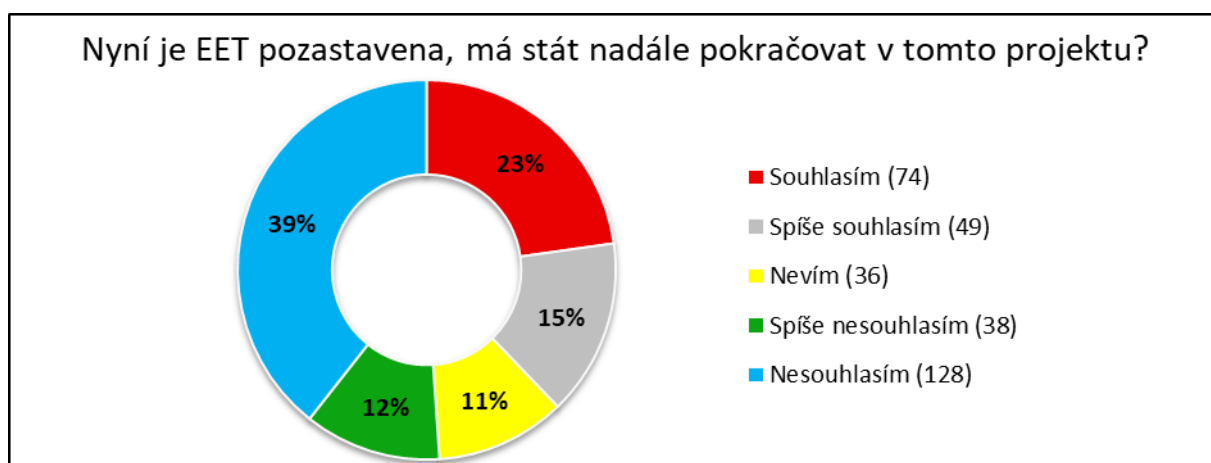
Obrázek 28 Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 18

Zdroj: Vlastní zpracování

S tím, že by EET měla být zavedena na všechny obory podnikání, zcela souhlasí 16 % dotazovaných. Stejně výsledky získaly i odpovědi „Spíše souhlasím“ a „Spíše nesouhlasím“. Pouze 10 % respondentů volilo odpověď „Nevím“ a zbylých 42 % se přiklání k názoru „Nesouhlasím“.

Zde je možné brát v úvahu, že podnikatelé, kteří již mají EET zavedeno, se v této otázce přiklání více k odpovědi „Souhlasím“, než ti, kteří elektronickou evidenci prozatím nevedou. Tato spekulace bude ověřena v pořadí čtvrtou hypotézou v kapitole 6.3.5.

Poslední, a pravděpodobně nejpodstatnější i nejdůležitější otázka se respondentů dotazovala na jejich názor, zda by měl stát po skončení pandemie i nadále pokračovat v tomto projektu. Výsledky jsou uvedeny v následujícím grafu na obrázku č. 29.

Obrázek 29: Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 19

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší četnost získala nesouhlasná odpověď (39 %). Jako druhá v pořadí se umístila odpověď „Souhlasím“. Nejednoznačný postoj vyjádřilo 27 % respondentů, kdy 15 % respondentů volilo možnost „Spíše souhlasím“ a 12 % se přiklonilo k variantě „Spíše nesouhlasím“. Odpověď „Nevím“ zaškrtnulo 11 % odpovídajících.

U těchto odpovědí autorka usuzuje, že OSVČ na tuto otázku nejčastěji odpovídaly „Nesouhlasím“ a naopak nejméně vyjadřovaly svůj souhlas. Opačně tomu však bylo u odpovědí ze strany veřejnosti, kde si autorka práce myslí, že tyto osoby jsou zastánci pokračování EET a nejméně souhlasí s jejím zrušením. Tato poslední úvaha bude ověřena hypotézou č. 5 v následující kapitole č. 6.3.6.

6.3 Hypotézy

Následující kapitola se bude zabývat vyhodnocením pěti hypotéz, které již byly zmíněny v předchozí kapitole č. 6.2. K tomuto účelu bude využit test nezávislosti, konkrétně Pearsonův chí-kvadrát test, a procentuálně vyjádřená kontingenční tabulka.

6.3.1 Metodika Pearsonova chí-kvadrát testu

Cílem testu je rozhodnout, zda jsou na sobě dva znaky závislé, či nikoli. Tento test je možné využít pouze za podmínky, že maximálně 20 % teoretických četností je menších než 5 a že žádná z těchto četností není menší než 1. V případě, že tato skutečnost nastane, je nutné tabulku upravit tak, že se sloučí některé znaky [41].

Prvním krokem je stanovení hypotéz. Nulová hypotéza (H_0) předpokládá, že závislost mezi danými znaky neexistuje, zatímco H_A říká, že znaky jsou na sobě závislé. Toto tvrzení vystihuje následující vzorec (1):

$$H_0 : n_{ij} = \frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n} \text{ pro všechna } i \in \{1, 2, 3\}, j \in \{1, 2\} \quad H_A : n_{ij} \neq \frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n} \text{ pro nějaká } i, j$$

(1)

Druhým krokem při využití uvedeného testu je nutnost sestavit kontingenční tabulku z náhodného výběru rozsahu n rozděleného do dvou statistických znaků, přičemž každý z obou znaků je rozdělen do r (řádky), respektive s (sloupce) skupin. Tato tabulka pak vyjadřuje skutečné četnosti. V posledním řádku, respektive sloupci jsou následně vypočítány hodnoty $n_{i\bullet}$ a $n_{\bullet j}$ vyjadřující marginální četnosti. Tyto hodnoty vypočítáme dle vzorců (2):

$$n_{i\bullet} = \sum_{j=1}^s n_{ij} \quad n_{\bullet j} = \sum_{i=1}^r n_{ij}$$

(2)

Třetím krokem je provedení výpočtu teoretických (očekávaných) četností jednotlivých variant. Tyto hodnoty spočítáme dle vzorce (3):

$$n'_{ij} = \frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n}$$

(3)

Po sestavení obou výše uvedených tabulek lze vypočítat testové kritérium G mající rozdělení chí kvadrát s $df = (r-1)(s-1)$ stupni volnosti podle vzorce (4):

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}} \quad (4)$$

Na závěr je nutné vypočítat kritickou hodnotu pomocí funkce CHISQ.INV v MS Excel, po dosazení veličin (5):

$$\chi^2_{1-\alpha; (r-1)(s-1)} \quad (5)$$

Jestliže je testové kritérium $G >$ kritická hodnota, pak hypotézu H_0 zamítáme a přijímáme H_A , což znamená, že závislost daných znaků je očekávána.

Sílu závislosti lze u tabulek větších než 2×2 zjistit pomocí výpočtu Cramérova V. Čím více se jeho hodnota blíží jedné, tím silnější je závislost. Čím blíže je jeho hodnota nule, tím je závislost slabší [42]. Vypočítá se dle vzorce (6):

$$V = \sqrt{\frac{G}{n(m-1)}} \quad (6)$$

6.3.2 Hypotéza č. 1

První část hypotézy H_1^A bude zaměřena na existenci závislosti mezi otázkami „Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?“ a „Uvažoval jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?“. Četnosti byly stanoveny na základě výsledků dotazníku zpracovaných do kontingenční tabulky, viz tabulka 13.

Tabulka 13: Výpočet první hypotézy

Skutečné četnosti

Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?	Uvažoval jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?		
	Ano	Ne	Celkový součet
Mikro (do 0,5 mil Kč)	14	17	31
Malý (více než 0,5 mil - 1 mil Kč)	5	17	22
Střední (více než 1 mil - 10 mil Kč)	4	33	37
Velký (více než 10 mil Kč)	0	10	10
Celkový součet	23	77	100

Teoretické četnosti

Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?	Uvažoval jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?		
	Ano	Ne	Celkový součet
Mikro (do 0,5 mil Kč)	7,13	23,87	31
Malý (více než 0,5 mil - 1 mil Kč)	5,06	16,94	22
Střední (více než 1 mil - 10 mil Kč)	8,51	28,49	37
Velký (více než 10 mil Kč)	2,3	7,7	10
Celkový součet	23	77	100

Výpočet testové statistiky

Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?	Uvažoval jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?	
	Ano	Ne
Mikro (do 0,5 mil Kč)	6,61948	1,97725
Malý (více než 0,5 mil - 1 mil Kč)	0,00071	0,00021
Střední (více než 1 mil - 10 mil Kč)	2,39014	0,71394
Velký (více než 10 mil Kč)	2,30000	0,68701

Testové kritérium (chí_kvadrát)	14,68874
Hladina významnosti (alfa)	0,05
Kritická hodnota (hranice)	7,81473
Cramérovo V	0,38326

Zdroj: Vlastní zpracování

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu (H_0) o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_1^A , která říká, že zde určitá závislost existuje. Na základě výsledků Cramérova V lze říci, že existuje středně velká závislost mezi odpověďmi.

Druhou částí hypotézy (H_1^B) bude zkoumáno, zda možnost „Ano“ odpovídaly z převážné většiny mikro podniky (podnikatelé). Jelikož již bylo dokázáno, že závislost získaných odpovědí mezi příslušnými otázkami existuje, je možné tuto druhou část hypotézy ověřit pouze vizuální formou z procentuálně vyjádřené kontingenční tabulky (tabulka 14). Tento postup bude využit i u dalších hypotéz.

Tabulka 14: Procentuální vyjádření odpovědí u H_1

Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obrátu?	Uvažoval jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?		
	Ano	Ne	Celkový součet
Mikro (do 0,5 mil Kč)	61 %	22 %	31 %
Malý (více než 0,5 mil - 1 mil Kč)	22 %	22 %	22 %
Střední (více než 1 mil - 10 mil Kč)	17 %	43 %	37 %
Velký (více než 10 mil Kč)	0 %	13 %	10 %
Celkový součet	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky lze vyzorovat, že zastoupení odpovědi „Ano“ bylo z 61 % vyplněno od mikro podniků. Hypotézu H_1^B tedy přijímáme.

6.3.3 Hypotéza č. 2

Druhá hypotéza H_2^A se ve své první části bude věnovat závislosti mezi otázkami „Účastnili jste se někdy úctenkové loterie?“ a „Přispívá úctenková loterie k dodržování pravidel EET?“. Celý výpočet je uveden v tabulce 15.

Tabulka 15: Výpočet druhé hypotézy

Skutečné četnosti

Účastnil jste se někdy úctenkové loterie?	Přispívá úctenková loterie k dodržování pravidel EET?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	10	23	11	21	10	75
Ne	2	13	44	36	55	150
Celkový součet	12	36	55	57	65	225

Teoretické četnosti

Účastnil jste se někdy úctenkové loterie?	Přispívá úctenková loterie k dodržování pravidel EET?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	4	12	18,33	19	21,67	75
Ne	8	24	36,67	38	43,33	150
Celkový součet	12	36	55	57	65	225

Výpočet testové statistiky

Účastnil jste se někdy úctenkové loterie?	Přispívá úctenková loterie k dodržování pravidel EET?				
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
Ano	9	10,08333	2,933	0,21053	6,28205
Ne	4,5	5,04167	1,467	0,10526	3,14103

Testové kritérium (chí_kvadrát)	42,76387
Hladina významnosti (alfa)	0,05
Kritická hodnota (hranice)	9,48773
Cramérovo V	0,43596

Zdroj: Vlastní zpracování

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu (H_0) o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_2^A , která nám říká, že zde určitá závislost existuje. Dle výsledků Cramérova V lze konstatovat, že existuje středně velká závislost mezi odpověďmi.

Část druhá (H_2^B) se již konkrétně zaměří na danou závislost a bude tedy ověřovat, zda respondenti, kteří se úctenkové loterie někdy zúčastnili, ji vnímají více jako prospěšnou pro dodržování pravidel EET, než ti, co jí nikdy nehráli.

Tabulka 16: Procentuální vyjádření odpovědí u H₂

Účastnil jste se někdy úctenkové loterie?	Přispívá úctenková loterie k dodržování pravidel EET?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	83 %	64 %	20 %	37 %	15 %	33 %
Ne	17 %	36 %	80 %	63 %	85 %	67 %
Celkový součet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Uvedená tabulka č. 16 zobrazuje odpovědi v procentuální vyjádření ze součtu jednotlivých sloupců. Jak lze pozorovat, odpověď „Souhlasím“ volili z 83 % hráči Úctenkovky a naopak pouze 17 % neúčastníků této hry. Téměř stejný poměr byl jen v obráceném pořadí u odpovědi „Nesouhlasím“. Z této skutečnosti lze usoudit, že hypotéza H₂^B je správná, a tedy může být přijata.

6.3.4 Hypotéza č. 3

Hypotéza č. 3 (H₃^A) porovnává odpovědi otázek „Z jakého pohledu nahlížíte na EET?“ a vyčleněnými odpověďmi „Nejsou žádné výhody“ z otázky „Jaké jsou podle Vás výhody?“. Výpočet chí-kvadrát testu je uveden níže v tabulce 17.

Tabulka 17: Výpočet třetí hypotézy*Skutečné četnosti*

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Souhlasíte s tím, že EET nemá žádné výhody?		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	43	20	63
Právnícká osoba	16	21	37
Veřejnost	52	173	225
Celkový součet	111	214	325

Teoretické četnosti

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	EET nemá žádné výhody		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	21,52	41,48	63
Právnícká osoba	12,64	24,36	37
Veřejnost	76,85	148,15	225
Celkový součet	111	214	325

Výpočet testové statistiky

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	EET nemá žádné výhody	
	Souhlasím	Nesouhlasím
OSVČ	21,44928	11,12556
Právnícká osoba	0,89502	0,46424
Veřejnost	8,03334	4,16683

Testové kritérium (chí_kvadrát)	46,13427
Hladina významnosti (alfa)	0,05
Kritická hodnota (hranice)	5,99146
Cramérovo V	0,37676

Zdroj: Vlastní zpracování

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu (H_0) o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_3^A , která říká, že zde určitá závislost existuje. Na základě výsledků Cramérova V lze říci, že existuje středně velká závislost mezi odpověďmi.

V druhé části hypotézy, označené jako H_3^B , bude zkoumáno, zda se k odpovědi „Nejsou žádné výhody“ přikláněly více osoby samostatně výdělečně činné, než veřejnost. Procentuální vyjádření odpovědí je možné shlédnout v tabulce 18.

Tabulka 18: Procentuální vyjádření odpovědí u H_3

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Souhlasíte s tím, že EET nemá žádné výhody?		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	68 %	32 %	100 %
Právnícká osoba	43 %	57 %	100 %
Veřejnost	23 %	77 %	100 %
Celkový součet	34 %	66 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k velmi rozsáhlému nepoměru odpovědí mezi OSVČ (63), PO (37) a veřejností (225) nelze hypotézu vyjádřit pomocí sloupcového podílu. Tuto hypotézu je však možné ověřit dle řádkového podílu a to tak, že se provede porovnání u všech třech skupin.

Jak lze zpozorovat, z OSVČ se k souhlasné odpovědi přiklonilo téměř 70 % respondentů. Ze strany veřejnosti tomu bylo pouze 23 %. U právníckých osob lehce převládá volba „Nesouhlasím“. Na základě těchto čísel můžeme H_3^B prohlásit za akceptovatelnou.

6.3.5 Hypotéza č. 4

Čtvrtá hypotéza označená H_4^A se orientovala na vztah mezi otázkou „V jakém režimu tržby evidujete?“ a „Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?“.

Vzhledem k nízké četnosti u některých odpovědí byla tato tabulka modifikována. Byly sloučeny odpovědi „Běžný“, „Zjednodušený“ a „Zvláštní“ a tato otázka se tedy transformovala na otázku „Vedete již EET?“. Z odpovědí druhé otázky byla pro tyto účely vymazána odpověď „Nevím“ a byly sloučeny odpovědi „Souhlasím“ se „Spíše souhlasím“ a „Nesouhlasím“ s odpovědí „Spíše nesouhlasím“. Postup je znázorněn v tabulce 19.

Tabulka 19: Výpočet čtvrté hypotézy

Skutečné četnosti

V jakém režimu tržby evidujete?	Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?					Celkový součet
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	
Běžný	12	8	6	6	23	55
Zjednodušený	1	2		2	3	8
Zvláštní		1				1
Prozatím neeviduji	2	4	1	5	24	36
Celkový součet	15	15	7	13	50	100

Skutečné četnosti po úpravě

Vedete již EET?	Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	24	34	58
Ne	6	29	35
Celkový součet	30	63	93

Teoretické četnosti

Vedete již EET?	Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	18,71	39,29	58
Ne	11,29	23,71	35
Celkový součet	30	63	93

Výpočet testové statistiky

Vedete již EET?	Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?	
	Souhlasím	Nesouhlasím
Ano	1,49588	0,71233
Ne	2,47889	1,18043

Testové kritérium (chí_kvadrát)	5,86753
Hladina významnosti (alfa)	0,05
Kritická hodnota (hranice)	3,84146

Zdroj: Vlastní zpracování

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu (H_0) o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_4^A , která nám říká, že zde určitá závislost existuje. Cramérovo V v tomto případě nelze vypočítat, jelikož se jedná pouze o tabulku s rozměry 2x2.

V hypotéze H_4^B je zkoumána teorie, zda poplatníci, kteří již mají EET zavedenou, souhlasí spíše s tím, že by měla být povinná i pro všechny ostatní a naopak ti, co ještě neměli povinnost ji zavádět, dle názoru autorky volili významně více odpověď „Nesouhlasím“. Náhled odpovědí vyjádřených v procentech je zachycen v tabulce 20.

Tabulka 20: Procentuální vyjádření odpovědí u H₄

Vedete již EET?	Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?		
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
Ano	41 %	59 %	100 %
Ne	17 %	83 %	100 %
Celkový součet	32 %	68 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Poměr odpovědí respondentů, kteří již mají EET zavedenou, je 41:59. U poplatníků, kteří EET prozatím nezavedli, je poměr 17:83. I přes to, že u subjektů EET dominoval také spíše nesouhlasný názor, nebyla tato převaha tak výrazná jako u druhé uvedené skupiny.

Lze tedy usoudit, že negativnější názor na tento výrok má druhá z uvedených skupin a podstata hypotézy H₄^B je tedy převážně správná.

6.3.6 Hypotéza č. 5

Pátá hypotéza H₅^A se zaměří na určení závislosti mezi otázkou „Z jakého pohledu nahlížíte na EET?“ a „Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?“. Výpočet je možné shlédnout v tabulce č. 21.

Tabulka 21: Výpočet páté hypotézy*Skutečné četnosti*

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	3	8	5	10	37	63
Právnícká osoba	8	3	5	6	15	37
Veřejnost	63	38	26	22	76	225
Celkový součet	74	49	36	38	128	325

Teoretické četnosti

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	14,34	9,50	6,98	7,37	24,81	63
Právnícká osoba	8,42	5,58	4,10	4,33	14,57	37
Veřejnost	51,23	33,92	24,92	26,31	88,62	225
Celkový součet	74	49	36	38	128	325

Výpočet testové statistiky

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?				
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
OSVČ	8,97203	0,23639	0,56091	0,94176	5,98654
Právnícká osoba	0,02140	1,19181	0,19831	0,64763	0,01255
Veřejnost	2,70374	0,48997	0,04653	0,70535	1,79594

Testové kritérium (chí_kvadrát)	24,51088
Hladina významnosti (alfa)	0,05
Kritická hodnota (hranice)	15,50731
Cramérovo V	0,19419

Zdroj: Vlastní zpracování

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu (H_0) o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_5^A , která nám říká, že zde určitá závislost existuje. Na základě výsledků Cramérova V lze říci, že existuje slabá závislost mezi odpověďmi.

Tabulka 22 je zaměřena na ověření hypotézy H_5^B , která soudí, že největšími odpůrci pokračování elektronické evidence tržeb jsou OSVČ a právnické osoby se přiklání spíše také k názoru pro její trvalé zrušení. Největšími zastánci pokračování EET jsou naopak respondenti, kteří na ni nahlíží z pohledu veřejnosti.

Tabulka 22: Procentuální vyjádření odpovědí u H_5

Z jakého pohledu nahlížíte na EET?	Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?					
	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím	Celkový součet
OSVČ	5 %	13 %	8 %	16 %	59 %	100 %
Právnícká osoba	22 %	8 %	14 %	16 %	41 %	100 %
Veřejnost	28 %	17 %	12 %	10 %	34 %	100 %
Celkový součet	23 %	15 %	11 %	12 %	39 %	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Níže lze přehledněji vidět poměry kladných versus záporných odpovědí:

- OSVČ 18:75
- PO 30:57
- Veřejnost 45:44

U osob samostatně výdělečně činných velmi významně převládá negativní názor na pokračování projektu a to přibližně 1:4. Právnícké osoby volili možnosti v poměru cca 1:2 a z pohledu veřejnosti zaujímá každá z možností 50% podíl. Hypotézu H_5^B přijímáme.

7 FORMULACE DOPORUČENÍ A CELKOVÉ ZHODNOCENÍ

Poslední kapitola se bude věnovat doporučením, jak by mohl být systém elektronické evidence zlepšen a celkovému zhodnocení tohoto projektu s výhledem do budoucna.

7.1 Doporučení pro zlepšení EET

Tato podkapitola bude obsahovat celkem pět návrhů pro zlepšení a usnadnění provozu elektronické evidence tržeb.

7.1.1 Vyšší ochrana životního prostředí a zdraví

V obchodech se od spuštění elektronické evidence tržeb začaly hromadit nepřevzaté účtenky a tím vznikají otázky, jak s těmito účtenkami správně naložit. Jelikož jsou tyto doklady vyrobeny z termopapíru, není jejich ekologická likvidace tak snadná, jak by se na první pohled mohlo zdát. Běžně dostupný termopapír není totiž vhodný ke kompostování ani k recyklaci, protože obsahuje plnidla, která brání rozvláknování. Správně se tedy řadí do směsného odpadu. Navíc tento materiál obsahuje látku bisfenol, která negativně působí na imunitní systém lidí a reprodukci, a je tedy zdraví škodlivá [43]. Stát by měl tedy přistoupit k zamezování možnosti prodeje tohoto materiálu a zaměřit se na podporu ekologičtějších uvedených níže.

V současné době existují již i varianty termopapíru, které se vyrábějí bez škodlivých látek. Jsou označeny například jako kotoučky BPS free, nebo ekologické termo kotoučky [44]. Tyto účtenky jsou však zhruba o polovinu dražší a po jejich vybalení nejsou nijak odlišeny. Zákazník tedy o tomto ekologickém řešení není informován. Například Kaufland, jako první řetězec v České republice, od roku 2021 zavádí recyklovatelné účtenky vyrobené ze speciálního modrého papíru bez chemických příměsí. Ekologické účtenky již zvažuje i jejich konkurence.

Nabízí se však ještě ekologičtější varianta. Velké obchodní řetězce vydají každým rokem stovky tun účtenek, které ihned po uskutečnění nákupu skončí v odpadcích. Podle zákona sice musí obchodník účtenku vydat, ale není stanoveno v jaké formě. Nabízí se tedy varianta netisknout papírové účtenky, ale předávat je elektronicky. Mnoho aplikací s věrnostními kartami, které již v dnešní době využívají miliony lidí, by tuto funkci mělo ovládat [45].

7.1.2 Úprava výjimek z EET

Jelikož elektronická evidence vznikla převážně z důvodu narovnání podnikatelského prostředí, tedy k tomu, aby se někteří poplatníci nevyhýbali placení daní a nezískávali tím tak konkurenční výhodu oproti těm poctivým, mělo by být zváženo, proč se dotýká i poplatníků, kteří na placení daně svými příjmy nedosáhnou a zbytečně budou jen tímto opatřením postiženi.

Dle zákona o evidenci tržeb je stanoveno mnoho výjimek, kterých se EET nebude týkat. Tyto výjimky jsou mnohými zpochybňovány. Proč byl z evidovaných příjmů například vyloučen prodej vánočních kaprů. Je i mnoho dalších podnikatelů, kteří svou činnost provozují také pouze sezóně a bez stálé provozovny, navíc nemají žádné zaměstnance a jejich úhrnné roční příjmy jsou i mnohem nižší, než je tomu u těchto prodejců. Tito podnikatelé však výjimku nezískali. Proč příjmy obecního restauračního zařízení nepodléhají elektronické evidenci tržeb, když ostatní podobná zařízení musela začít vést evidenci hned v první vlně. Těmto otázkám by mohlo být zamezeno při nastavení jasných pravidel.

Autorka práce by zde navrhla výjimku těm poplatníkům, kteří právě na placení daně z příjmů po uplatnění základní slevy zcela evidentně nedosáhnou. Mohla by být nastavena například hranice výše příjmů u živností na základě uplatňování procentních výdajů z příjmů. Například u volných živností, kde je možné uplatňovat výdaje ve výši 60 % z příjmů, by tato hranice byla nastavena pro rok 2020 ve výši 414 000 Kč. U řemeslných živností a příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství by hranicí byla částka 828 000 Kč. Příjmy z jiné činnosti by měly hranici 276 000 Kč a příjmy z nájmu obchodního majetku 236 600 Kč. V tabulce 23 uvedené níže je uveden postup výpočtu těchto sum.

Tabulka 23: Výpočet hraničních příjmů

Druh činnosti	Příjmy (Kč)	Paušál (%)	Výdaje (Kč)	Zaokr. ZD (Kč)	Daň z příjmů (15 %)	Základní sleva na poplatníka	Výsledná daň
Řemeslná živnost	828 000	80	662 400	165 600	24 840	24 840	0
Volná živnost	414 000	60	248 400	165 600	24 840	24 840	0
Jiná činnost (lékař, právník...)	276 000	40	110 400	165 600	24 840	24 840	0
Příjmy z nájmu obchodního majetku	236 600	30	70 980	165 600	24 840	24 840	0

Zdroj: Vlastní zpracování

7.1.3 Změna kompenzačního systému

Jak již bylo zmíněno v kapitole 6.2 u otázky týkající se možnosti uplatnění slevy na dani u podnikatelů, výsledky odpovědí velmi dobře vyobrazují neúčelnost této kompenzace, pokud by tedy nebylo zavedeno opatření podobné tomu, jež bylo uvedeno v předchozí kapitole 7.1.2.

Nejmenší podnikatelé, kteří jsou zavedením EET nejvíce postiženi, nemají možnost si tuto slevu nárokovat, jelikož jsou jejich daňové povinnosti nulové či velmi nízké. Pro tyto poplatníky však může být nákup softwarového a hardwarového vybavení potřebného pro funkčnost systému i likvidační. Například poplatníky, provozující svoji podnikatelskou činnost pouze jako vedlejší, systém EET velmi odrazuje od jejich činnosti z důvodu zvýšení nákladů i administrativy. Alespoň tedy možnost kompenzace nákladů, kterou v současné době nemají, by je v pokračování činnosti podpořila.

Dle názoru autorky práce by se dosavadní forma kompenzace měla transformovat ze slevy na dani na daňové zvýhodnění, aby ji i zmínění poplatníci mohli využít. Druhou možností je živnostníkům proplácet skutečné výdaje na zavedení evidence tržeb. V tomto případě by však bylo složité a velmi individuální posoudit, zda nárokované výdaje byly pro funkčnost systému opravdu nezbytné. Proto je autorkou práce doporučována spíše první z uvedených možností.

7.1.3 Širší poskytování informací ze strany státu poplatníkům

I přesto, že výsledky odpovědí na dotazníkovou otázku týkající se pocitů poplatníků v kapitole 6.2, zda jsou o této problematice dostatečně informováni, dopadly překvapivě dobře, si autorka práce myslí, že by se komunikace ze strany státu měla zlepšit. Pokud dle plánu dojde ke spuštění EET od data 1. 1. 2023, měla by být před tímto datem vedena rozsáhlá kampaň od Ministerstva financí, ve které poplatníci získají všechny potřebné informace.

Tato kampaň by ale také měla sloužit k ventilování skutečných přínosů EET, za celou dobu, kdy byla aktivní. Jelikož do této doby byly výsledky z elektronické evidence tržeb velmi špatně dohledatelné a zakládaly se příliš mnoho na odhadech, tak si lidé nemohli vytvořit patřičnou a reálnou představu o jejich výhodách. I tato skutečnost může být jednou z hlavních příčin, proč je toto opatření tak nepodporované a kritizované.

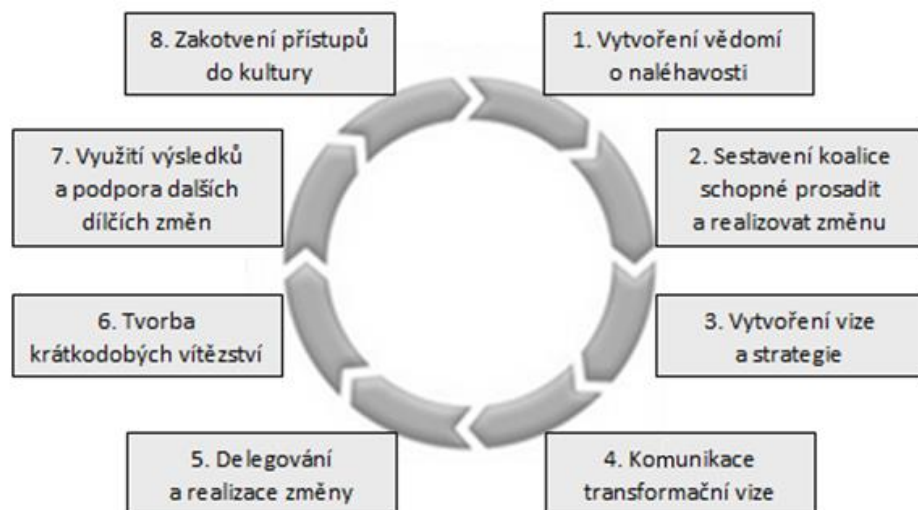
7.1.5 Omezení zasílání citlivých informací a jejich využitelnost

Problém je i s poskytováním informací z druhé strany, tedy od samotných živnostníků a podniků. Jak již bylo v práci zmíněno, mnoho z poplatníků vnímá povinně zasílaná informace jako své citlivé údaje a bojí se o jejich zneužití. Svědčily o tom nejen vysoké počty poplatníků, kteří na otázku týkající se nevýhod EET v dotazníku odpovídali možnost „Riziko zneužití informací ze strany státu“, ale i vlastní odpovědi respondentů, kteří uvedli, že nevýhodou EET je šmírování konkurence, sledování lidí a omezování osobní svobody. Mělo by se tedy zvážit, zda jsou pro systém EET všechny tyto informace opravdu nezbytné.

Další vlnou kritiky byl i fakt, že když už musí poplatníci tyto informace Finanční správě zasílat, stát je v případě potřeby, aby jim pomohl a usnadnil administrativní a další zátěž, ani nedokáže využít. Z důvodu pandemie stát vyplácí podnikatelům kompenzace na základě ušlých tržeb. Aby však tyto kompenzace mohli poplatníci získat, musí se zabývat silnou byrokracií, poskytovat důkazy o ušlých tržbách a vyplňovat řady formulářů. U poplatníků, kteří již po několik let vedou elektronickou evidenci tržeb, by však mohly být nároky a výše kompenzací stanoveny ze zasílaných údajů do systému EET automaticky. Stát však toto řešení nevyužívá a nechává podnikatele trávit několik hodin vyplňováním formulářů, což by se dle názoru autorky mělo změnit, jelikož tato skutečnost vyvolává otázky o funkčnosti a nevyužitelnosti systému [46].

7.2 Celkové zhodnocení

Spuštěním elektronické evidence tržeb nastala obrovská změna v systému podnikání v ČR. Prosazení takovéto zásadní změny není vůbec snadné. Správná a účinná realizace každé výraznější změny, a to nejen v podnicích, by se měla řídit dle Kotterova modelu řízení změn. Ten vyjadřuje 8 základních kroků, které jsou pro její realizaci nezbytné, a žádný z nich by neměl být vynechán, viz obrázek 30.

Obrázek 30: Schéma Kottorova modelu řízení změn

Zdroj: Vlastní zpracování dle [47]

Dle názoru autorky práce byla téměř v každé fázi udělána chyba. Vědomí o naléhavosti zřízení obdobného systému nebylo dostatečně vytvářeno mezi daňovými poplatníky a výběr koalice k prosazení této změny se nakonec ukázal také jako neefektivní. Vize a strategie sice byly vytvořené, ale jejich komunikace byla též na velmi nízké úrovni. Samotná realizace obsahovala také mnoho chyb, například, že právní úprava byla po jejím vydání následně i několikrát přeformulována. Krátkodobá vítězství také nebyla tvořena a průběžné výsledky byly reprezentovány velmi sporně a nebyly snadno dohledatelné. Tyto chyby se velmi promítly do neschopnosti realizovat poslední a nejdůležitější bod - Zakotvení samotné změny do kultury.

Myšlenka elektronické evidence tržeb, jako nástroje pro narovnání podnikatelského prostředí, omezení šedé ekonomiky i zlepšení fungování finanční správy a efektivnějšímu výběru daní, je pro českou ekonomiku velmi důležitá a lze ji hodnotit více než kladně. Dle autorky práce je však systém a právní úprava elektronické evidence tržeb nedostačující a poplatníci na ni nejsou připraveni, a to i z důvodu její chybné implementace zmíněné výše. Samo Ministerstvo financí nemá ve všech skutečnostech jasno a velké procento jeho rozhodnutí bylo následně i několikrát přepracováno. To dokazuje, že jeho myšlenka nebyla dotažena do konce a zavedení tohoto systému bylo velmi uspěchané. To, že se ani vláda ani odborníci nedokáží v názoru na provoz EET shodnout, motivuje daňové subjekty pouze k tomu, aby zaujmully velmi negativní postoj k tomuto nástroji.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo analyzovat zavedení elektronické evidence tržeb v České republice a na základě dotazníkového šetření zhodnotit postoj daňových subjektů k tomuto nástroji cílenému proti daňovým únikům.

První část práce byla spíše teoretická. První kapitola se zabývala charakteristikou a popisem tohoto nástroje, včetně jeho cílů, právní úpravy, režimů, fází, náležitostí i jeho odkladem a samozřejmě popisem subjektů a předmětů, které mu podléhají. Druhá kapitola se orientovala na samotnou funkčnost tohoto systému v praxi. Byl zde uveden celý postup, jež musí poplatník učinit před zahájením evidence, její samotný průběh u všech třech režimů i postupy při nějakém problému či výpadku. Poslední oddíl této kapitoly se zaměřil na kontroly a sankce. Třetí kapitola pojednávala o fiskálním příjmu z EET a o složkách, kterými byl tvořen. Je zde uveden postup jeho výpočtu, který byl však některými odborníky značně kritizován. Čtvrtá kapitola charakterizovala Účtenkovku a její význam a následně byla zaměřena na statistiky vyjadřující její úspěšnost za celou dobu jejího provozu.

Pátá kapitola se zabývala výhodami a nevýhodami elektronické evidence tržeb, které byly v této práci zpracovány formou SWOT analýzy. Za silné stránky lze zejména považovat jednoduchost a modernost systému EET, nabídku třech režimů a přínos ve formě zvýšení daňového inkasa. Nejslabší stránkou projektu jsou naopak neopodstatněně udělované výjimky u některých tržeb, které způsobují pocit neférovosti a nepopularitu projektu ze strany občanů. Další slabinou je například fakt, že výnos z projektu je velmi těžko odhadnutelný. Na základě výsledků klasifikace jednotlivých faktorů SWOT matice dle jejich významnosti, kde bylo zjištěno, že převažují slabé stránky nad silnými a hrozby nad příležitostmi, lze konstatovat, že systém EET potřebuje výrazně zlepšit, nebo by mělo být uvažováno o jeho zrušení.

V šesté kapitole bylo zhodnoceno uskutečněné dotazníkové šetření a ověření pěti hypotéz, které z jeho výsledků vplynuly. Dotazník svou první otázkou rozdělval respondenty na tři skupiny, dle toho, z jakého pohledu nahlíží na EET. Na tomto základě byly účastníkům přiřazeny další otázky. Podnikatelským subjektům byly přiděleny otázky týkající se vzniklých nákladů na zavedení EET a jejím dopadu na jejich podnikání. Důležitou otázkou také bylo, zda se cítí být dostatečně informováni o samotném provozu tohoto typu evidence tržeb. Všichni respondenti měli za úkol uvést všechny výhody a nevýhody plynoucí z EET a měli vyjádřit svůj souhlas, či nesouhlas s pokračováním tohoto projektu. Ze získaných odpovědí vplynuly zajímavé výsledky. Jedním z těch optimistických bylo, že se nepotvrdily

obavy z nedostatečné informovanosti. Respondenti u této otázky převážně uváděli, že se cítí být s touto problematikou dostatečně seznámeni. Ani u otázky „Jaký byl dopad na Vaše podnikání?“ nevyšly špatné výsledky. Největší zastoupení zde měly varianty odpovědí „Malý“ a „Žádný“. Dalším, již ne tak optimistickým výsledkem, byla skutečnost, že respondenti zvolili téměř dvojnásobný počet nevýhod tohoto systému oproti jeho výhodám. Už jen tento fakt vyjadřuje nepopularitu tohoto opatření. U otázky týkající se znovuspuštění elektronické evidence se dotazovaní vyjádřili také převážně negativně. Z výsledků šetření tedy vyplynulo, že převážná většina daňových poplatníků se zavedením EET nesouhlasí a nevidí v něm budoucnost.

Hypotézy se věnovaly komparaci výsledků u některých otázek. Dle metodiky Pearsonova chí-kvadrát testu byla určena závislost mezi otázkami. Konkrétní teorie byly po potvrzení této závislosti otázek hodnoceny na základě vizuální formy dle procentuálně vyjádřené kontingenční tabulky. Na základě stanovených hypotéz vyplynulo, že nejmenší podniky nejvíce kvůli EET uvažují u ukončení podnikání a že respondenti, kteří se někdy účastnili účtenkové loterie, ji více vnímají jako prospěšnou pro dodržování pravidel EET, než ti, kteří se jí nikdy neúčastnili. Třetí hypotéza potvrdila závislost mezi otázkami „Z jakého pohledu nahlížíte na EET?“ a „Souhlasíte s tím, že EET nemá žádné výhody?“ s výsledkem, že se nejvíce k souhlasné odpovědi přiklápěly OSVČ a naopak názor veřejnosti na tento výrok byl nesouhlasný. Poplatníci, kteří prozatím elektronickou evidenci tržeb nemají zavedenou, z 83 % nesouhlasí s jejím zavedením na všechny obory podnikání. Poslední hypotéza ověřovala, zda postoj subjektů k EET, dle rozřazení na základě první otázky, ovlivňuje názor na její pokračování. Z výsledků vyplynulo, že u OSVČ zcela jasně převažuje názor pro celkové ukončení tohoto systému, dvě třetiny PO také zastávají názor pro zrušení a u veřejnosti je tomu 50:50.

V závěru práce bylo definováno několik doporučení, jak by mohl být tento systém zlepšen. První cílilo na ochranu životního prostředí a zdraví. Problém s nerecyklovatelným škodlivým materiálem by mohl být eliminován podporou prodeje ekologických kotoučků účtenek, či elektronickými účtenkami zasílanými do mobilních aplikací. Druhé doporučení se týkalo jasného vymezení povinně evidovaných tržeb. Cílem tohoto opatření je především odstranit pocit neférovosti u poplatníků. Další návrh se týkal změny kompenzačního systému, jelikož nejvíce postižení podnikatelé nemají v tuto chvíli nárok si náhradu uplatnit. Tento problém by mohl být vyřešen transformací nyní poskytované slevy na dani v roce

zavedení EET na daňové zvýhodnění. Čtvrté a páté doporučení se zabývalo poskytováním, ochranou a využitím informací.

V úplném závěru této práce je vhodné zmínit, že bylo správným rozhodnutím v této nelehké době, která s sebou nese mnoho jiných a důležitějších opatření, elektronickou evidenci pozastavit. Do začátku roku 2023 tak i vláda získá čas a prostor na promyšlení dalších kroků, ať již týkajících se nějakých změn, či celkového zrušení projektu. Asi nejdůležitější skutečností, která ovlivní budoucnost EET, budou výsledky říjnových voleb.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Elektronická evidence tržeb [online]. Finance.cz, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://tema.finance.cz/d/elektronicka-evidence-trzeb/>
- [2] EET [online]. Vysvětlovník.cz, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://vysvetlovník.cz/eet/>
- [3] Proč evidence tržeb? [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>
- [4] LÍBAL, Tomáš. *Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu*. Praha: VOX a.s. - nakladatelství, [2016]. ISBN 978-80-87480-51-9.
- [5] DUŠEK, Jiří. *Elektronická evidence tržeb: v přehledech*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2927-0.
- [6] HRABĚTOVÁ, Daniela. *Zákon o evidenci tržeb: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-461-4.
- [7] Legislativa [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/legislativa>
- [8] Běžný a zjednodušený režim [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednoduseny-rezim>
- [9] Zvláštní režim [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/zvlastni-rezim>
- [10] VODIČKA, Milan a Magdaléna VYŠKOVSKÁ. *Elektronická evidence tržeb - poslední fáze*. Praha: Svaz účetních České republiky, 2020. ISBN 978-80-7626-005-4.
- [11] VONDRÁK, Zdeněk, Lucie VONDRÁKOVÁ a Michala VONDRÁKOVÁ. *Elektronická evidence tržeb: praktická příručka pro 3. a 4. vlnu*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-264-9.
- [12] Koho se týká elektronická evidence tržeb [online]. Solitea, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://eet.money.cz/koho-se-tyka-elektronicka-evidence-trzeb>
- [13] Jednorázová sleva na EET ve výši 5.000 Kč [online]. STORMWARE, 2016 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/eet/sleva-na-eet/>
- [14] Vláda schválila odklad EET na leden 2023 [online]. Česká televize, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/3207853-ministryne-financi-navrhne-dalsi-odklad-eet-a-do-konce-roku-2022>

- [15] Jaké pokladní zařízení mohu použít pro Elektronickou evidenci tržeb? [online]. Technická podpora aplikací Daňového portálu, 2017 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: https://epodpora.mfcr.cz/cs/seznam-okruhu/elektronicka-evidence-trzeb-eet/jake-pokladni-zarizeni-pro-elektronickou-4402#druh_pokladny
- [16] Základní kroky k evidenci tržeb a způsoby evidence [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/zakladni-kroky-a-zpusoby-evidence>
- [17] Storno u elektronické evidence tržeb [online]. Podnikatel.cz, 2021 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/pruvodce/elektronicka-evidence-trzeb/storno-u-elektronicke-evidence-trzeb/>
- [18] Co když něco selže [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/co-kdyz-neco-selze>
- [19] Kontrola plnění povinností a správní tresty [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/kontrola-plneni-povinnosti-a-spravni-tresty>
- [20] Ministerstvo financí ČR. Tři roky s elektronickou evidencí tržeb [online]. 2019 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/tri-roky-s-eet-nizsi-dane-a-jejich-vetsi-36750>. Prezence k tiskové konferenci EET 3 roky.
- [21] Tři roky s EET [online]. Ministerstvo financí ČR, 2019 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/tri-roky-s-eet-nizsi-dane-a-jejich-vetsi-36750>
- [22] Metodika výpočtu rozpočtových dopadů EET [online]. Generální finanční ředitelství, 2020 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Methodika_vypoctu_rozpocetovych_dopadu_EET.pdf
- [23] Fiskální přínosy EET po dvou letech fungování [online]. Ministerstvo financí ČR, 2019 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>
- [24] Naritomi, J. (2019). Consumers as tax auditors. *American Economic Review*, 109(9), 3031-72

- [25] Wilks, D. C., Cruz, J., & Sousa, P. (2019). "Please give me an invoice": VAT evasion and the Portuguese tax lottery. *International Journal of Sociology and Social Policy*
- [26] O Účtenkovce [online]. Diebold Nixdorf, 2020 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/ouctenkovce#uctenkovka>
- [27] Jak hrát [online]. Diebold Nixdorf, 2020 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/jakhrat#pravidla>
- [28] Náklady na účtenkovou loterii [online]. Ministerstvo financí ČR, 2020 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/naklady-na-uctenkovou-loterii-34454>
- [29] Statistiky účtenkové loterie [online]. Ministerstvo financí ČR, 2020 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/statistiky-uctenkove-loterie>
- [30] SWOT analýza [online]. Vlastní cesta, 2012 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.vlastnicesta.cz/metody/swot-analyza/>
- [31] Výjimky v EET: Poctiví na ně doplatí, nepoctivcům umožní se EET vyhnout [online]. Dotyk, 2016 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.dotyk.cz/komentare/vyjimky-v-eet-poctivi-na-ne-doplaci-nepoctivcum-umozni-se-eet-vyhnout-20161208.html>
- [32] 10 důkazů o EET: Čísla vlády jsou vymyšlená [online]. Pirátské listy, 2019 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.piratskelisty.cz/clanek-2289-10-dukazu-o-eet-cisla-vlady-jsou-vymyslana>
- [33] Z EET unikají citlivá data podnikatelů. K nezabezpečeným údajům má přístup téměř každý [online]. MoneyMAG.cz, 2019 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://moneymag.cz/bankovnictvi/11397-z-eet-unikaji-citлива-data-podnikatelu-k-nezabezpecenym-udajum-ma-pristup-temer-kazdy>
- [34] Kolik Čechů zůstane doma a kolik jich zvolí cizinu? [online]. Blesk.cz, 2020 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-koronavirus/649413/pulka-cechu-v-lete-na-dovolenou-nepojede-vubec-a-v-cesku-misto-ciziny-bude-15-procent-lidi.html>
- [35] Jak vysoká je digitální gramotnost obyvatel ČR? [online]. Český statistický úřad, 2021 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/jak-vysoka-je-digitalni-gramotnost-obyvatel-cr/>

- [36] EET většině řemeslníků zkomplikuje život [online]. Forum24, 2019 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/eet-vetsine-remeslniku-zkomplikuje-zivot-neulevi-jim-ani-papirovy-off-line-rezim/>
- [37] Češi a platební styk [online]. ČBA, 2019 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://cbaonline.cz/cesi-a-platebni-styk-2019>
- [38] SWOT analýza v Excelu [online]. Fotis Fotopulos, 2011 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <http://excel-navod.fotopulos.net/swot-analyza.html>
- [39] SWOT analýza a její využití [online]. 2019 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.ecommercebridge.cz/swot-analyza-a-jeji-vyuziti/>
- [40] Dotazníkové šetření [online]. LinkFang.org, 2021 [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: [https://cs.linkfang.org/wiki/Dotazníkové_šetření](https://cs.linkfang.org/wiki/Dotaznikove_setreni)
- [41] Test chí-kvadrát nezávislosti v kontingenční tabulce [online]. Milan Kábrt, 2011 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <http://www.milankabrt.cz/testNezavislosti/>
- [42] Testování nezávislosti nominálních veličin [online]. Matematická biologie učebnice, 2021 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=analiza-a-hodnoceni-biologickych-dat--statisticke-modelovani--analiza-zavislosti-dvou-velicin--testovani-nezavislosti-nominalnich-velicin>
- [43] Bisfenol S dělá z plastů hrozbu pro reprodukci [online]. OSEL.CZ, 2017 [cit. 2021-04-23]. Dostupné z: <https://www.osel.cz/9321-bisfenol-s-dela-z-plastu-hrozbu-pro-reprodukcii.html>
- [44] Kam s účtenkami z termopapíru? [online]. Ekologický institut Veronica, 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.veronica.cz/otazky?i=474>
- [45] Kaufland nabízí eko účtenky [online]. SOCR, 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.jsmesoucasticeska.cz/kaufland-nabizi-eko-uctenky/>
- [46] Stát by mohl kompenzace spočítat z EET, kdyby chtěl. [online]. Deník N, 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://denikn.cz/587563/stat-by-mohl-kompenzace-spocitat-z-eet-kdyby-chtel-misto-toho-nechava-podnikatele-slozite-uctovat/>
- [47] Organizační změnové řízení v 8 krocích [online]. Checklistuj.cz, 2020 [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://checklistuj.cz/organizacni-zmenove-rizeni-v-8-krocich/>

PŘÍLOHA A – DOTAZNÍK

Název:

Elektronická evidence tržeb

Úvodní text:

Vážený respondente/respondentko,

jmenuji se Petra Horáková a jsem studentkou 5. ročníku Fakulty ekonomicko-správní na Univerzitě Pardubice.

Dovoluji si Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku na téma Elektronická evidence tržeb sloužícímu jako podklad pro zpracování mé diplomové práce. Všechny Vaše odpovědi budou anonymní. Prosím o pravdivé vyplnění dotazníku, které Vám nezabere více než 10 minut.

Předem děkuji za vyplnění a za Váš čas.

Otázky:

1. Z jakého pohledu nahlížíte na EET?

- Veřejnost
- OSVČ
- Právnícká osoba

2. Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

3. Do jaké věkové skupiny patříte?

- 18 - 35 let
- 36 - 50 let
- 51 - 65 let
- Více než 65 let

4. Jaké je Vaše dosažené vzdělání?

- Vysokoškolské
- Středoškolské
- Základní

5. Jaký je Váš status?

- Zaměstnaný
- Student
- Důchodce
- Nezaměstnaný

6. Účastnil(a) jste se někdy úctenkové loterie?

- Ano
- Ne

7. Jaká je velikost Vašeho podniku dle ročního obratu?
- Mikro (do 0,5 mil Kč)
  - Malý (více než 0,5 mil - 1 mil Kč)
  - Střední (více než 1 mil - 10 mil Kč)
  - Velký (více než 10 mil Kč)
8. V jakém režimu tržby evidujete?
- Běžný
  - Prozatím neeviduji
  - Zjednodušený
  - Zvláštní
9. Myslíte si, že máte dostatek informací k této problematice?
- Souhlasím
  - Spíše souhlasím
  - Nevím
  - Spíše nesouhlasím
  - Nesouhlasím
10. Uvažoval(a) jste o ukončení podnikání z důvodu zavedení EET?
- Ano
  - Ne
11. Jaké byly (pp budou) Vaše náklady spojené s pořízením EET?
- 0 Kč
  - 1 - 5 000 Kč
  - 5 000 - 10 000 Kč
  - 10 000 - 15 000 Kč
  - 15 000 - 20 000 Kč
  - Vyšší
12. Co vše bylo (pp bude) nutné k zavedení EET ve Vašem podniku pořídit?
- Software
  - Pokladnu
  - Tiskárnu
  - Internetové připojení
  - PC, notebook, mobil
  - Nic
  - Vlastní odpověď
13. Jaký byl (pp bude) dopad na Vaše podnikání?
- Žádný
  - Malý
  - Střední
  - Významný
14. Využili jste (pp využijete) 5 000 Kč slevu na dani v roce zavedení EET?
- Ano
  - Částečně - pouze do výše mé daňové povinnosti
  - Ne - po uplatnění dalších slev je má daňová povinnost nulová
  - Ne - nevěděl jsem o tom, nevěděl jsem jak

15. Přispívá účtenková loterie k dodržování pravidel EET?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

16. Jaké jsou podle Vás výhody EET?

- Narovnání podnikatelského prostředí
- Pomáhá v boji proti šedé ekonomice
- Přispívá ke zlepšení výběru daní
- Cílenější kontroly od Finanční správy
- Poskytuje lepší kontrolu nad tržbami
- Poskytuje lepší kontrolu nad zaměstnanci
- Poskytuje lepší evidenci o majetku
- Nejsou žádné výhody
- Vlastní odpověď

17. Jaké jsou podle Vás nevýhody EET?

- Zvýšení nákladů pro podnikatele
- Má vliv na snižování počtu podnikatelů
- Působí na zdražování zboží a služeb
- Složitá administrativa
- Časová náročnost na obsluhu
- Riziko zneužití informací o podnikatelích ze strany státu
- Nedostatečná kompenzace ze strany státu
- Nedostatek informací
- Nejsou žádné nevýhody
- Vlastní odpověď

18. Měla by být EET zavedena na všechny obory podnikání?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

19. Nyní je EET pozastavena, má stát nadále pokračovat v tomto projektu?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

Děkovný text:

Děkuji za vyplnění tohoto dotazníku.